

8 BIBLIOTEQUES DE DISTRICTE

43.448 m² de

superfície

bibliotecària

24 biblioteques de barri

5.756.946 visites

(UN AUGMENT DEL

11,3%)

Un creixement de visites del 322% des del 1998

663.647 carnets: el club amb més

socis de la ciutat

4.336.236

documents prestats (augment del

11%)

2.662 visites per hora al conjunt de la xarxa

MEMÒRIA 2008

470%

documents prestats + que al 1998

1.412,5 hores setmanals (62.966

anuals) de biblioteques obertes

1.565.696 documents disponibles

LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA L'ANY 2008. 10 ANYS DEL PLA DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA 1998-2010.

L'aprovació del Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010 l'abril del 1998 va marcar una fita molt important per a la ciutat de Barcelona, que aconseguia finalment tenir un pla estratègic per al seu sistema de lectura pública, en aquell moment en una situació de notable precarietat.

Els 10 anys transcorreguts des d'aquell moment han estat decisius per a la xarxa de biblioteques públiques de la ciutat: 16 noves biblioteques s'han posat en funcionament, i 7 dels equipaments existents han estat traslladats o bé rehabilitats i en tots els casos ampliat.

El desenvolupament de **Biblioteques de Barcelona**, però, ha anat molt més enllà de la creació de nous equipaments: s'ha treballat en la modernització i la millora dels serveis, en la incorporació de nous recursos informatius i formatius, en l'extensió d'un programa cultural orientat a tots els grups socials de la ciutat, en l'establiment de complicitats amb els agents culturals, socials i educatius de cada territori...

Amb tot això es vol arribar al màxim nombre de persones, incorporant nous públics, i fent especial atenció sobre aquells amb més risc de marginació cultural com poden ser la gent gran o els nouvinguts a la ciutat.

Una de les prioritats ha estat doncs garantir l'accessibilitat de tota la població, amb l'ampliació dels horaris d'obertura, amb l'accessibilitat als equipaments per a les persones amb discapacitats (tant pel que fa als edificis com als fons documentals), i amb l'adquisició d'un fons documental que cobreixi totes les demandes dels usuaris i vagi més enllà, avançant-se a les seves necessitats cognitives i proposant nous itineraris de lectura i d'aprenentatge.

Tot i això les biblioteques són molt lluny encara de tocar sostre pel que fa a la quantitat de persones que usen els seus serveis: cada nova inauguració és acollida positivament i amb una intensitat d'ús notable que demostra que la demanda no s'ha saturat i que hi ha encara molta feina per desenvolupar.

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PLA DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA 1998-2010

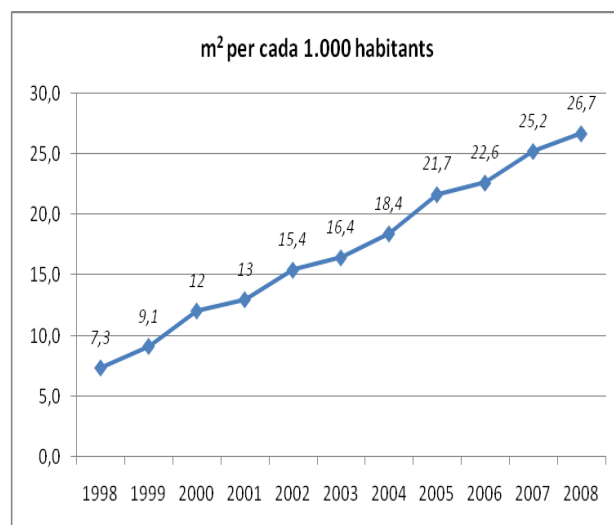
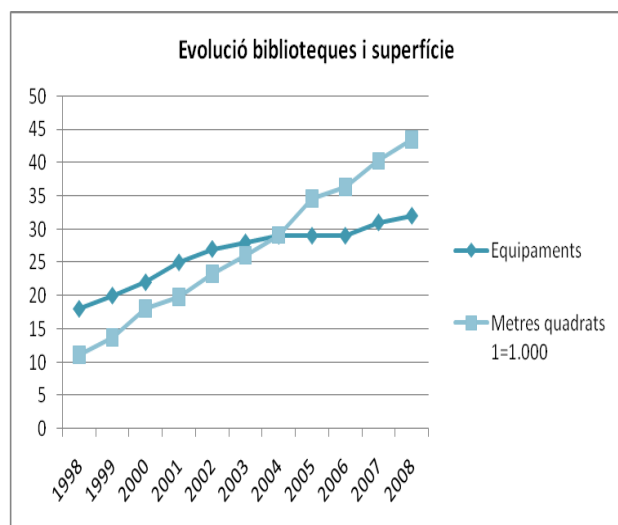
A continuació es fa una breu anàlisi de quina és la situació del Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010 a finals del 2008.

Intervencions sobre els equipaments:

El Pla de Biblioteques proposava 37 intervencions entre nous equipaments, ampliacions o trasllats d'alguns dels existents, fins arribar a les 39 biblioteques previstes: 10 de districte i 29 de barri. Es partia de 18 biblioteques que en molts casos no complien els estàndards mínims que fixava el propi Pla.

A finals del 2008 s'han inaugurat 16 noves biblioteques i se n'han adequat 7 més, acumulant un total de 23 intervencions, que es concreten en 32 equipaments en funcionament i un total de 43.448 metres quadrats de superfície dedicats als serveis bibliotecaris.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Equipaments	18	20	22	25	27	28	29	29	29	31	32
Metres quadrats	11.038	13.700	18.013	19.810	23.200	26.000	29.069	34.497	36.302	40.225	43.448
M ² per cada 1.000 habitants	7,33	9,11	12,04	12,97	15,41	16,43	18,42	21,65	22,61	25,22	26,69
% creixement	--	24,1%	31,5%	10%	17,1%	12,1%	11,8%	18,7%	5,2%	11%	8%
% acumulat	--	--	63,2%	79,4%	110,2%	135,5%	63,3%	212,5%	228,9%	264%	293,5%

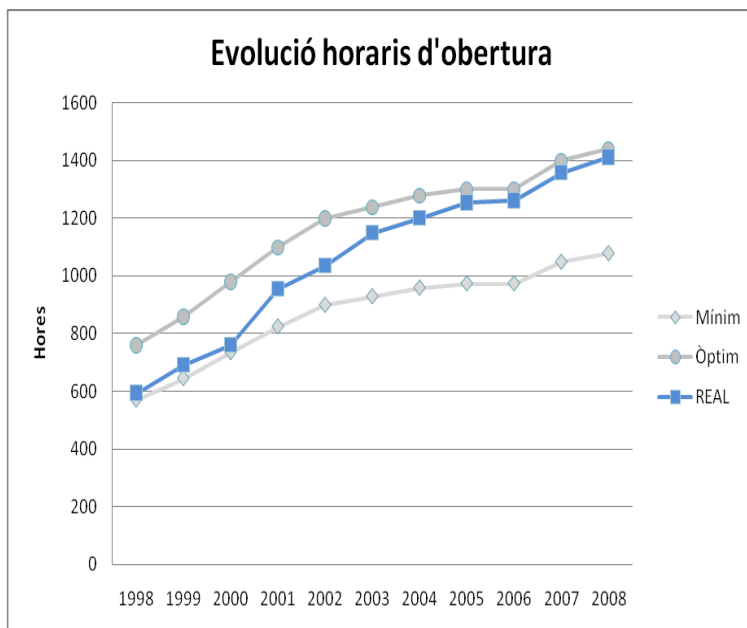

En el gràfic d'evolució es pot apreciar com els metres quadrats han experimentat un increment més accelerat que el del nombre d'equipaments. Aquesta evolució diferent es correspon a les ampliacions i els trasllats d'algunes biblioteques, que no sumen com a nous equipaments, però en canvi augmenten les seves dimensions, afavorint la millora de la qualitat dels serveis. Aquesta evolució també es reflecteix amb una gradació molt similar en l'evolució de metres quadrats per habitant.

Horaris d'obertura de les biblioteques:

Pel que fa als horaris, el Pla de Biblioteques proposava una situació mínima i una situació òptima. En el cas de la mínima es tractava de 30 hores d'obertura les biblioteques de barri i 45 les de districte. La situació òptima preveia 40 hores per a les de barri i 60 per a les de districte.

Actualment 4 biblioteques superen les 60 hores i 11 biblioteques de barri superen les 40. En el gràfic es pot veure clarament com el 2001, l'any de creació del Consorci de Biblioteques hi va haver un fort creixement dels horaris, i com progressivament la realitat s'ha anat acostant a la situació òptima prevista al Pla, fins pràcticament igualar-la.

La col·lecció documental:

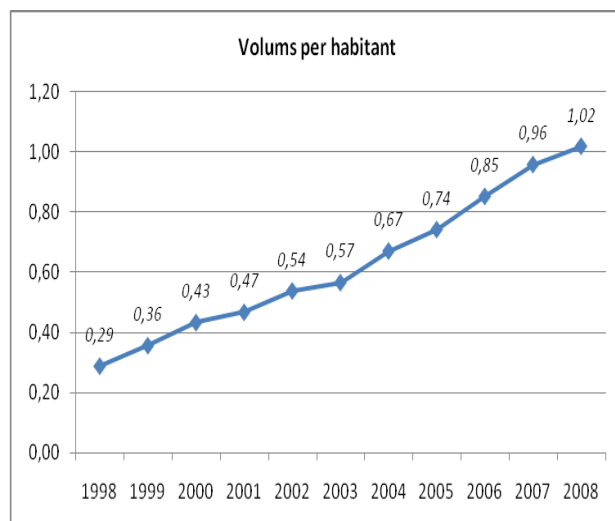
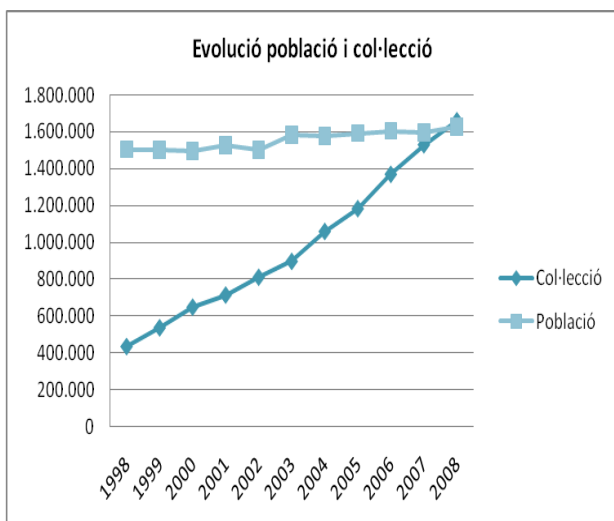
Un altre dels temes sobre el qual es pronunciava el Pla era el de la col·lecció documental del conjunt de la xarxa de les Biblioteques de Barcelona. El Pla donava per al 2010 una xifra molt precisa: 1.446.000 documents.

En aquest sentit el Pla no seguia un dels únics estàndards internacionals pel que fa a biblioteques que és el nombre de volums per habitant. La recomanació que es fa a les *Directrius IFLA - Unesco per al desenvolupament del servei de biblioteques públiques*, s'esmenta la quantitat de 1,5 a 2,5 volums per habitant. Barcelona el 1998 era molt lluny d'aconseguir aquesta xifra (tenia 0,2 volums per habitant), i per tant es va preferir fixar un objectiu coherent amb l'evolució que es preveia.

A 2 anys de finalitzar el període que preveia el Pla, ja s'ha superat la col·lecció fixada per al 2010, i s'ha tancat el 2008 amb 1.658.201 documents, la qual cosa significa haver arribat ja a una mitjana d'1 document per habitant.

Tenint en compte els 7 equipaments que s'han d'inaugurar fins al 2010, tot fa preveure que si bé no s'arribarà a l'ideal marcat per l'IFLA ben poc faltará per aproximar-se a la situació mínima que proposa de 1,5 volums per habitant.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Col·lecció	434.780	536.486	648.423	713.828	810.187	896.121	1.058.644	1.182.087	1.368.136	1.528.187	1.658.201
Població	1.505.581	1.503.451	1.496.266	1.527.190	1.505.325	1.582.738	1.578.546	1.593.075	1.605.602	1.595.110	1.628.090
Volums per habitant	0,29	0,36	0,43	0,47	0,54	0,57	0,67	0,74	0,85	0,96	1,02

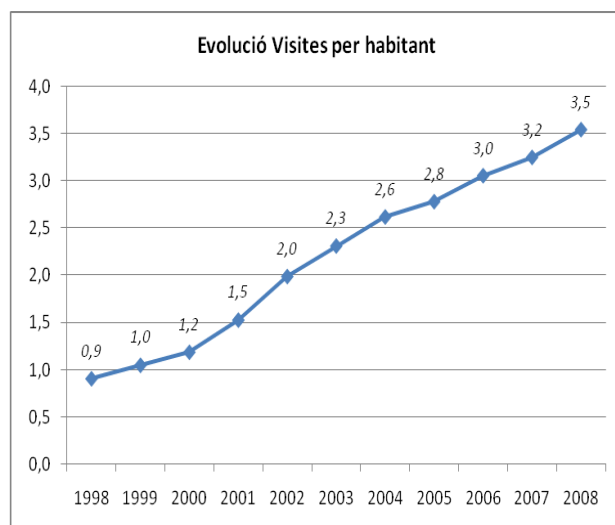
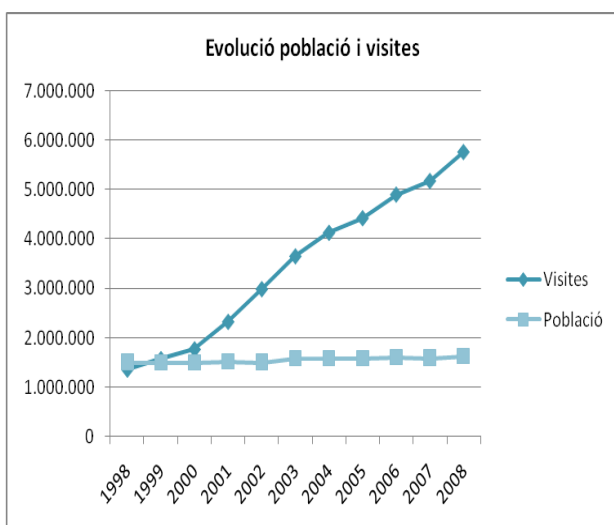

Les visites:

Una altra fita del Pla que s'ha batut és la de les visites rebudes per les biblioteques: el Pla es proposava arribar al 2010 tenint almenys 5.000.000 de visites al conjunt de les biblioteques, una quantitat que ja es va sobrepassar el 2007, i que aquest 2008 ha estat superada en més d'un 15%.

Encara que només cal mirar el gràfic per veure el gran salt quant a les visites, una bona manera de veure també com ha canviat aquest indicador, més enllà dels percentatges, és pensar que al 1998 la mitjana de visites per ciutadà no arribava a la unitat, i en canvi aquest 2008 la mitjana ha arribat fins a 3,5 visites per ciutadà, tenint en compte, a més, que la població, encara que lleument, també ha augmentat des del 1998.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Visites	1.362.840	1.575.092	1.773.029	2.327.815	2.987.729	3.651.455	4.126.308	4.421.266	4.896.978	5.172.642	5.756.946
Població	1.505.581	1.503.451	1.496.266	1.527.190	1.505.325	1.582.738	1.578.546	1.593.075	1.605.602	1.595.110	1.628.090
Visites per habitant	0,9	1	1,2	1,5	2,0	2,3	2,6	2,8	3	3,2	3,5

Inversió realitzada:

Aconseguir tot això ha requerit una forta inversió per part de l'Ajuntament de Barcelona, que ha prioritzat les biblioteques públiques com a equipament cultural de proximitat bàsic a tota la ciutat.

INVERSIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA DES DEL 1996					
	1996-1999	2000-2003	2004-2007*	2008**	TOTAL
CIUTAT VELLA	733.235	1.007.802	1.531.818	1.670.548	4.943.403
Barceloneta - La Fraternitat	733.235	1.007.802	673.291	809.286	3.223.614
Francesca Bonnemaison			291.995	8.023	300.018
Gòtic			221.915	847.165	1.069.080
Sant Pau - Santa Creu			49.864	6.074	55.938
Central Urbana (excavacions)			294.753		294.753
EIXAMPLE(PROEIXAMPLE)	431.526	1.697.443	8.645.390	51.632	10.825.991
Fort Pienc	300.506	1.590.036	7.202	4.267	1.902.011
Joan Miró	24.040		15.301	3.522	42.863
Lola Anglada			8.500	4.126	12.626
Sagrada Família			5.000.259	7.554	5.007.813
Sant Antoni - Joan Oliver			3.600.260	22.238	3.622.498
Sofia Barat	106.980	107.407	13.868	9.925	238.180
SANTS -MONTJUÏC	2.077.699	1.914.613	3.364.583	80.734	7.437.629
Francesc Candel		680.843	2.921.526	58.841	3.661.210
Vapor Vell	2.077.699	1.233.770	354.997	21.140	3.687.606
Poble Sec			88.060	753	88.813
LES CORTS	1.794.021	275.354	59.409	7.186	2.135.970
Can Rosés			21.488	1.028	22.516
Les Corts - Miquel Llongueras	1.794.021	275.354	37.921	6.158	2.113.454
SARRIÀ	885.291	1.360.040	29.277	4.000	2.278.608
Clarà	885.291	69.140	20.108	4.000	978.539
Collserola - Josep Miracle		1.290.900	9.169		1.300.069
GRÀCIA		4.044.635	9.453.428	30.243	13.528.306
Jaume Fuster		2.428.799	9.441.716	11.632	11.882.147
Vila de Gràcia		1.615.836	11.712	18.611	1.646.159
HORTA-GUINARDÓ	1.806.041	3.329.291	4.514.263	466.491	10.116.086
El Carmel - Juan Marsé		3.076.865	321.568		3.398.433
Guinardó - Mercè Rodoreda	1.806.041		49.505		1.855.546
Horta - Can Mariner			4.099.761	466.123	4.565.884
Montbau - Albert Pérez Baró		252.426	43.429	368	296.223
NOU BARRIS	936.377		3.212.882	2.981.095	7.130.354
Les Roquetes - Via Favència			1.653.139	901.015	2.554.154
Nou Barris	936.377			1.685	938.062
Zona Nord			1.558.713	2.071.558	3.630.271
Canyelles			1.030		1.030
Torre Llobeta				6.837	6.837
SANT ANDREU		6.887.407	3.803.444	260.489	13.295.741
Antigues casernes Sant Andreu			150.000		
Bon Pastor		292.270	2.289.859		2.582.129
Ignasi Iglésias - Can Fabra		6.595.137			6.595.137
La Sagrera - Marina Clotet			1.329.230	2.601.990	3.931.220
Trinitat Vella			34.355	2.900	37.255
SANT MARTÍ		215.000	3.661.137	3.600.209	7.476.346
Poblenou - Manuel Arranz			3.648.693	1.853.115	5.501.808
Ramon d'Alós-Moner			1.140	2.797	3.937
Sant Martí de Provençals			2.599	11.298	13.897
Xavier Benguerel			4.562	47.054	51.616
Sala Lectura Clot		215.000	4.143	11.325	230.468
TOTALS	8.664.190	20.731.585	38.275.631	9.822.408	77.493.814

*S'inclouen 1.412.009,48 € aportats per la Generalitat de Catalunya a través de subvenció

** S'inclouen 456.004,74 € aportats per la Generalitat de Catalunya a través de subvenció

IMPLEMENTACIÓ DE SERVEIS

L'accessibilitat és una de les qüestions més importants a l'hora de valorar la qualitat d'una xarxa de biblioteques públiques: de poca cosa servirà oferir uns serveis de màxima qualitat si els punts de servei no cobreixen tot el territori, o si els horaris d'obertura són insuficients.

En aquest sentit el 2008 s'ha inaugurat un nou equipament, se n'ha ampliat un de ja existent, i un dels més petits de la xarxa ha estat traslladat a un nou espai amb una gran accessibilitat tant per situació com per capacitat de l'equipament.

A continuació es fa un repàs dels objectius assolits aquest any.

LES NOVES BIBLIOTEQUES

L'any 2008 ha suposat el final desplegament del Pla al districte d'Horta – Guinardó, que ha completat el nombre d'equipaments previstos amb l'esperada biblioteca Horta-Can Mariner, al barri d'Horta, que es va inaugurar el 3 de febrer.

També s'ha traslladat la biblioteca Les Roquetes, al districte de Nou Barris, a un nou equipament de 1.400 m². El trasllat ha significat una gran millora respecte a l'anterior equipament, que no arribava als 200 m², ja que ara l'espai està especialment dissenyat per als usos previstos per a una biblioteca, s'ha pogut completar la col·lecció i desplegar tots els serveis corresponents a una biblioteca de barri.

I al districte de Ciutat Vella s'ha ampliat la biblioteca La Barceloneta-La Fraternitat, incorporant una sala a la planta baixa que permet tenir accés directe a la biblioteca des del carrer, i millorar els espais i incorporar nous serveis, donant molta més visibilitat a l'equipament de cara als usuaris.

Biblioteca Horta-Can Mariner, la nova biblioteca de barri del districte d'Horta-Guinardó

És la quarta biblioteca pública del districte d'Horta-Guinardó.

L'edifici es troba al nucli antic del barri d'Horta, molt a prop de la plaça Eivissa, en el recinte de l'antiga masia de Can Mariner, situada a la cruïlla dels carrers d'Horta i del Vent, l'origen de la qual es remunta al segle XI.

L'edifici, de prop de 2.000 m² distribuïts en 4 plantes, ha estat objecte de diverses remodelacions al llarg del segle.

Forma part del Catàleg del Patrimoni Arquitectònic Historicoartístic de la ciutat de Barcelona. Ha estat rehabilitat i adaptat a l'ús bibliotecari pel Taller d'Enginyeria Ambiental, amb l'arquitecte Josep Vila i Bayó al capdavant.

S'han conservat elements característics de l'antiga masia com ara una de les xemeneies o els finestrals. També s'ha recuperat part del terra original, algun sostre, la façana amb el rellotge de sol, i s'ha rehabilitat el jardí.

La biblioteca està especialitzada en el món del teatre, atesa la presència històrica al barri d'Horta d'entitats emblemàtiques del món de l'escena catalana. A més del textos teatrals clàssics i moderns, ofereix recursos per planificar, escenificar, dirigir i interpretar obres de teatre, tant per a infants i joves com per al públic adults. La sala d'actes de la biblioteca porta el nom de Pep Montanyès, fill d'Horta, com a homenatge al fundador del Grup d'Estudis

Teatrals d'Horta, director del Teatre Lliure, de la Ciutat del Teatre i de l'Institut del teatre, a més d'actor i director de teatre.

Biblioteca Les Roquetes, el trasllat d'una biblioteca de barri al districte de Nou Barris

La primera biblioteca de Les Roquetes es va inaugurar el 1982 en uns baixos de 160 m² situats en un edifici d'habitatges. El 2008, 26 anys després, era una de les biblioteques més petites de la xarxa, i els serveis que oferia no havien pogut créixer al mateix ritme que a la resta d'equipaments de la ciutat.

El maig del 2008 s'ha materialitzat el trasllat de la biblioteca a una seu adequada a les seves necessitats: quasi 1.400 m² dissenyats amb molta cura per l'arquitecte Alfons Soldevila i Riera, que ha convertit l'antic Centre Cívic de Via Favència en una biblioteca amb tots els serveis necessaris per atendre les necessitats dels usuaris del segle XXI.

L'edifici, situat sobre la Via Favència, disposa també d'una sala polivalent amb la possibilitat d'accés independent i d'un espai expositiu que permeten obrir l'activitat de la biblioteca a les entitats del barri, i oferir tot un ventall d'activitats culturals que fins ara no es podien acollir per manca d'instal·lacions. La bona acollida dels usuaris del nou equipament s'ha fet notar de seguida, augmentant notablement els usos de tots els serveis des que la biblioteca ha reobert les portes en el nou emplaçament.

Biblioteca Barceloneta – La Fraternitat, l'ampliació d'una biblioteca de barri al districte de Ciutat Vella

La biblioteca Barceloneta-La Fraternitat, situada al barri que li dóna nom, es va inaugurar el 2001 a l'edifici modernista que havia estat seu de l'antiga cooperativa obrera La Fraternitat. En aquell moment la planta baixa de l'edifici estava ocupada per una entitat privada, i la biblioteca estava situada en els pisos superiors de l'edifici.

En quedar lliure la planta baixa es va creure necessari incorporar aquest espai a la biblioteca, que guanyava metres quadrats i alhora en visibilitat, ja que ara l'accés i la sala de lectura de premsa i d'audiovisuals es troben a la planta baixa.

D'aquesta manera s'ha pogut obrir el servei de l'Espai Multimèdia i nous punts de lectura, així com ampliar el fons i millorar els punts d'informació als usuaris.

Altres intervencions en curs

Durant el 2008 s'ha avançat molt en les obres d'altres biblioteques, de manera que el 2009 es podran inaugurar 3 noves biblioteques de barri:

- La biblioteca Zona Nord, al districte de Nou Barris
- La biblioteca La Sagrera – Marina Clotet, al districte de Sant Andreu
- La biblioteca Poblenou-Manuel Arranz, al districte de Sant Martí

El resum de les actuacions en marxa durant el 2008 pel que fa als nous equipaments és el següent:

Districte de Ciutat Vella.

- Biblioteca Barceloneta – La Fraternitat. S'ha inaugurat l'ampliació de la biblioteca.
- Biblioteca Gòtic. S'ha conclòs el projecte executiu d'aquesta nova biblioteca fruit del treball d'actualització del mapa de biblioteques fet amb els districtes.

Districte de L'Eixample.

- S'ha conclòs projecte executiu de la nova seu de la Biblioteca Lola Anglada al carrer Urgell.

Districte de Sants-Montjuïc.

- S'ha treballat en el projecte executiu de l'ampliació de la biblioteca de barri Biblioteca Poblesec-Francesc Boix.

Districte de Les Corts.

- S'ha començat a treballar en l'estudi de viabilitat del trasllat de la Biblioteca Can Rosés a una nova seu al carrer Comtes de Bell-lloc.

Districte de Sarrià-Sant Gervasi

- S'ha començat a treballar en el projecte executiu de la biblioteca de districte Biblioteca Vil·la Florida, situada a l'antiga escola de Puericultura del carrer Muntaner.

Districte de Gràcia.

- Pel que fa a la biblioteca de barri Biblioteca Penitents, s'ha conclòs el projecte executiu.

Districte de Nou Barris.

- S'ha fet el seguiment de les obres i el projecte de mobiliari i equipament per al trasllat de la biblioteca de barri que es va produir el maig del 2008 de la Biblioteca de Les Roquetes.
- Pel que fa a la biblioteca de barri Biblioteca Zona Nord s'ha fet el seguiment de les obres i el projecte de mobiliari i equipament.

Districte de Sant Andreu.

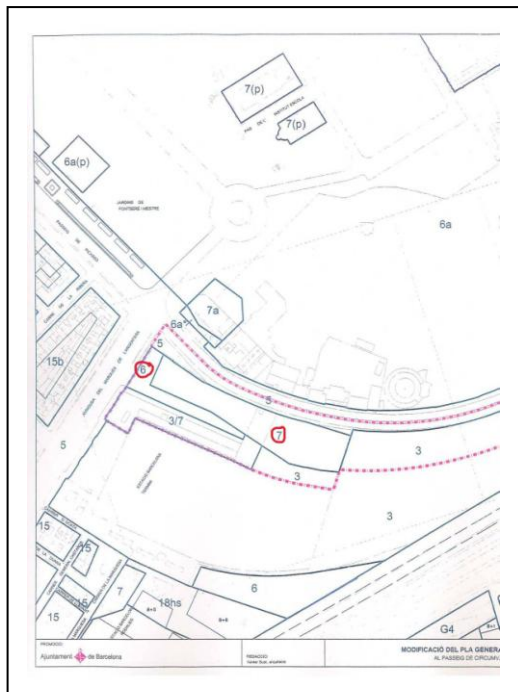
- Per a la biblioteca de barri Biblioteca de Trinitat Vella durant el 2008 s'ha revisat el projecte bàsic.
- S'ha fet el seguiment de les obres i el projecte de mobiliari i equipament per a la nova biblioteca de barri Biblioteca La Sagrera – Marina Clotet, no prevista al Pla de Biblioteques 1998-2010, i fruit del treball d'actualització del Mapa realitzat amb els districtes. La nova biblioteca està situada al carrer Camp del Ferro.

Districte de Sant Martí.

- A la biblioteca de barri Biblioteca Poblenou-Manuel Arranz s'ha fet el seguiment de les obres i el projecte de mobiliari i equipament, situat a l'antiga fàbrica de Can Saladrigas.
- Per a la nova biblioteca de barri Biblioteca Camp de l'Arpa – Alchemika, fruit del treball d'actualització del Mapa realitzat amb els districtes, s'ha treballat en el projecte executiu que s'aprovarà durant el 2009.
- Per a la nova biblioteca de barri Biblioteca Clot-Glòries, s'ha començat a treballar en el projecte executiu.

BIBLIOTECA CENTRAL URBANA

Pel que fa a la Biblioteca Central Urbana, la Biblioteca Pública de l'Estat de la Província de Barcelona, aquest 2008 s'ha materialitzat la possibilitat de avançar el solar de la Biblioteca fins la primera línia de l'avinguda del Marquès de l'Argentera.

Aquest canvi, que beneficia la futura biblioteca, ha estat motivat perquè per part de Renfe es va fer notar que algunes de les instal·lacions elèctriques de l'Estació de França que afectaven el primer traçat del solar eren de difícil trasllat. Per això ADIF (que gestiona les obres de Renfe) i l'Ajuntament de Barcelona han estudiat durant el 2008 la possibilitat de fer una permuta per tal de fer avançar el solar de la Biblioteca fins la primera línia de l'avinguda del Marquès de l'Argentera, propietat també de Renfe, de manera que fins i tot s'haurà guanyat en superfície edificable. D'aquesta manera, doncs, la biblioteca millorarà en visibilitat, centralitat i superfície.

HORARIS D'OBERTURA

L'ampliació dels horaris ha estat una de les actuacions fonamentals de Biblioteques de Barcelona des de la seva creació. L'augment que s'ha portat a terme ha significat un canvi d'escala que ha situat les mitjanes d'hores d'obertura setmanals en uns índexs molt a prop dels òptims marcat pel Pla de Biblioteques 1998-2010.

Hores de servei setmanals

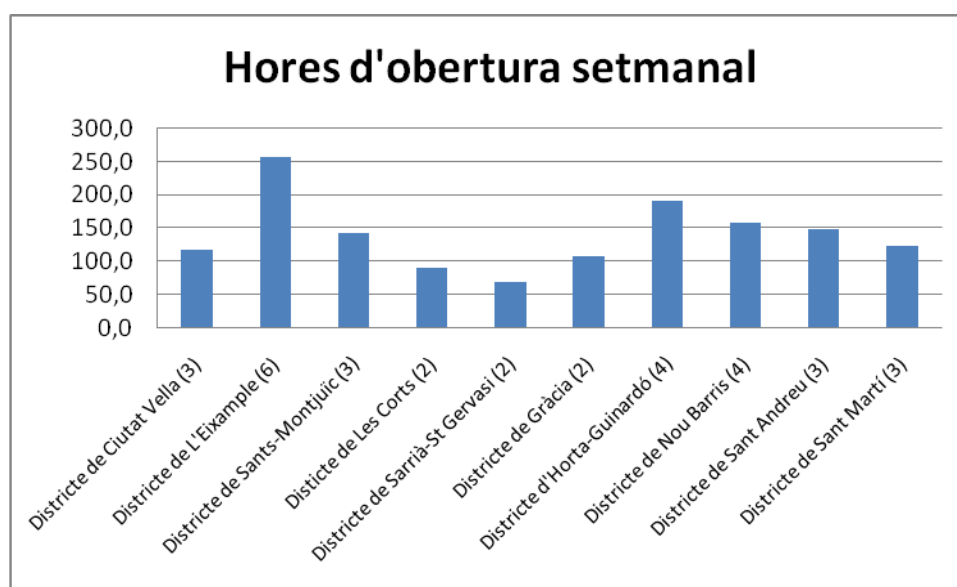
El 2008 l'augment ha estat del 3,9% respecte el 2007. Aquest increment ha estat degut no només a l'obertura d'un nou centre, sinó que s'ha fet un esforç per unificar les franges horàries d'obertura matinal de totes les biblioteques de la ciutat a les 10 del matí (excepte els diumenges que les 4 biblioteques obertes ho fan a les 11 h.) Això, sumat a l'obertura de més jornades en l'horari de migdia (o sigui, sense pausa del matí al vespre), ha millorat l'accessibilitat horària per als usuaris i la claredat en els horaris del conjunt de Biblioteques de Barcelona.

L'augment d'horari esmentat es concreta en 1.412,5 hores setmanals d'obertura.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Total hores setmanals (Increment anual)	592 (-)	690 (16,5%)	760 (10,1%)	955 (25,7%)	1.035 (8,4%)	1.149 (11%)	1.201 (4,5%)	1.254,5 (4,4%)	1.260,5 (0,47%)	1.359 (7,8%)	1.412,5 (3,9%)
Increment Acumulat	-	-	28,38%	61,32%	74,83%	94,09%	102,8%	111,9%	112,9%	129,6%	138,5%

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hores setmanals mínimes previstes al Pla de Biblioteques	570	645	735	825	900	945	975	990	990	1.050	1.080
Increment sobrepassat	3,8%	6,9%	3,4%	15,75%	15%	21,6%	23,2%	26,7%	27,3%	29,4%	38,4%

En el gràfic de distribució de les hores d'obertura per districtes, es pot apreciar una relació directa entre el nombre d'equipaments existents (entre parèntesi al gràfic) i el desplegament del mapa de biblioteques realitzat. Naturalment els districtes on aquest desplegament encara no s'ha conclòs ocupen les darreres posicions pel que fa a hores d'obertura.

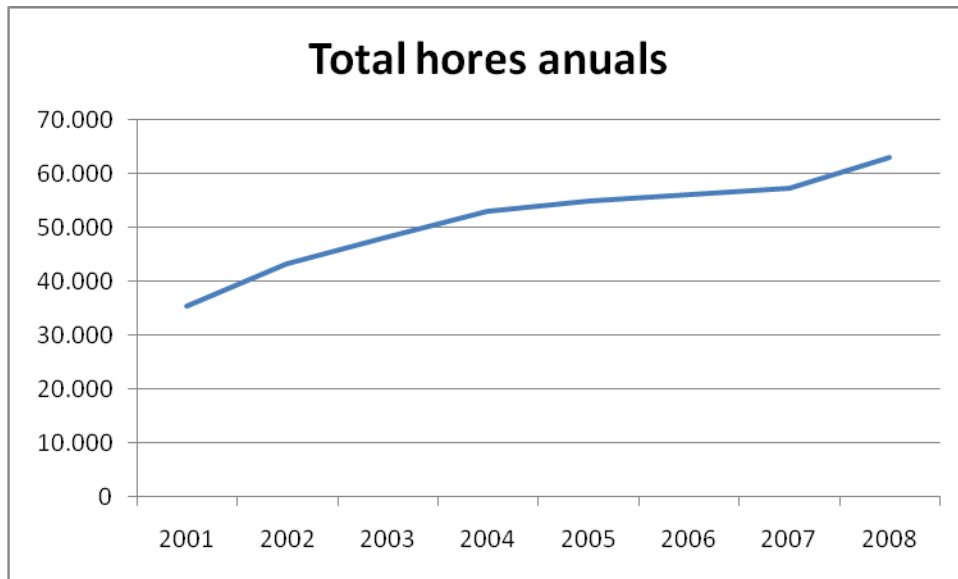

Hores de servei anuals

L'any 2008 es va obrir un total de 62.966 hores. Cal fer notar algunes incidències que afecten el còmput total, com poden ser tancaments per motius tècnics (biblioteca Montbau-Albert Pérez Baró durant el primer trimestre del 2008), o bé amb motiu d'obres d'ampliació o trasllat (biblioteca Barceloneta - La Fraternitat durant els 4 primers mesos de l'any; i la biblioteca Les Roquetes, els 5 primers mesos, amb motiu del trasllat a la nova seu).

Malgrat aquestes incidències, i tenint en compte que el 2007 el creixement va ser molt lleu degut també a incidències de tipus tècnic, el creixement ha experimentat un salt important gràcies al nou equipament inaugurat, però sobretot a l'ampliació horària setmanal i al fet que durant les vacances d'estiu alguns dels equipaments han escurçat el període de tancament.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Total hores anuals (Increment anual)	35.274	43.141 (22,3%)	48.081 (11,4%)	52.934 (10,1%)	54.950 (3,8%)	55.959 (1,8%)	57.149 (2,1%)	62.966 (10,2%)
Increment acumulat	-	-	36,3%	50%	55,8%	58,6%	62%	78,5%

Cal fer notar també que en aquest còmput no es tenen en compte les hores d'obertura de les Sales d'Estudi Nocturnes permanents que ofereixen 5 biblioteques de la ciutat (Sagrada Família, Vapor Vell, Vila de Gràcia, Guinardó - Mercè Rodoreda i Ignasi Iglésias - Can Fabra), ni les sales temporals que s'obren durant el període d'exàmens de l'estiu a 4 biblioteques més (Poble-Sec - Francesc Boix, Francesc Candel, Jaume Fuster, Les Roquetes). No es computen ja que en aquestes franges horàries la resta de la biblioteca queda tancada, i el servei que s'ofereix és un fons d'obres de referència i algunes activitats com ara grups de conversa en diverses llengües.

Total hores obertura sales d'estudi nocturnes permanents: 4.148

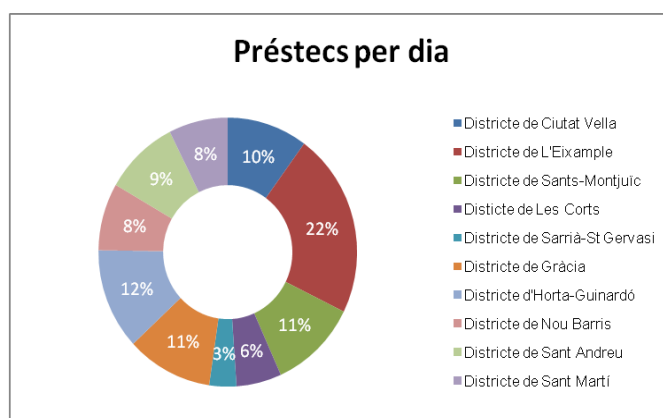
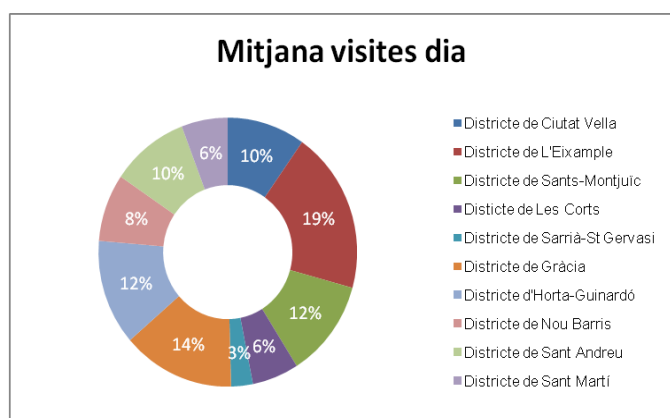
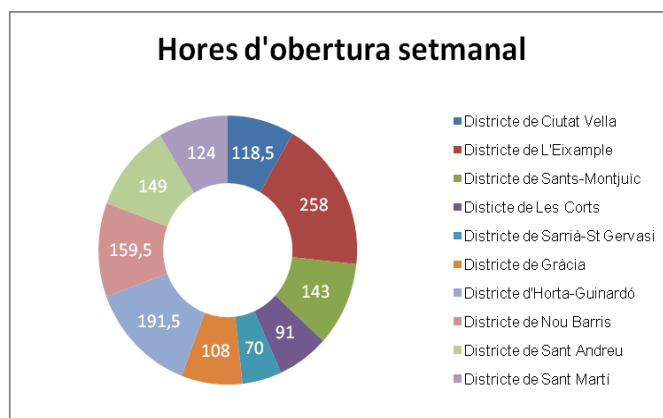
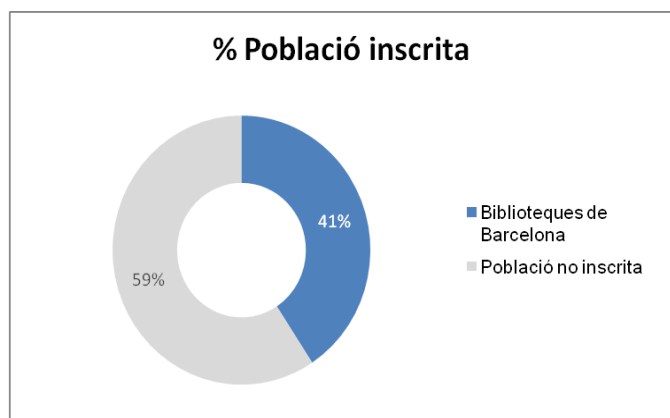
Per acabar amb l'anàlisi dels horaris cal destacar un fet que ha estat essencial per a poder incrementar-los: el 2002 es va posar en marxa un equip itinerant, o cos de bibliotecaris i tècnics auxiliars estable sense destinació fixa, que ha permès cobrir les baixes temporals o els pics puntuals de feina en els diversos equipaments.

LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA, DISTRICTE PER DISTRICTE

A continuació es mostren en forma de gràfic quatre dels indicadors bàsics que ens ajuden a fer una fotografia fixa dels resultats del 2008 i de l'estat de desenvolupament del Pla de Biblioteques a cadascun dels districtes.

Una primera aproximació ens acosta al conjunt de la ciutat, i després es fa la mateixa lectura districte per districte.

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

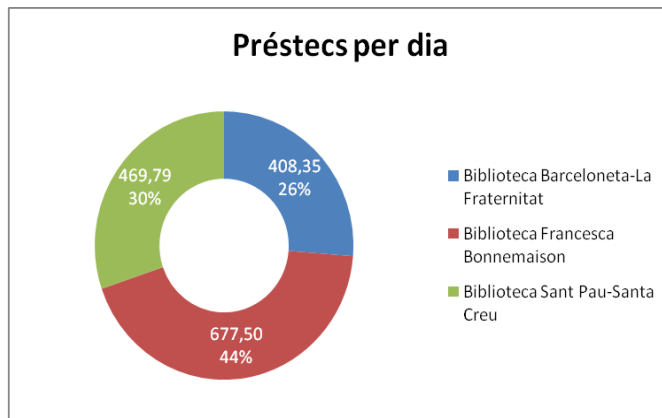
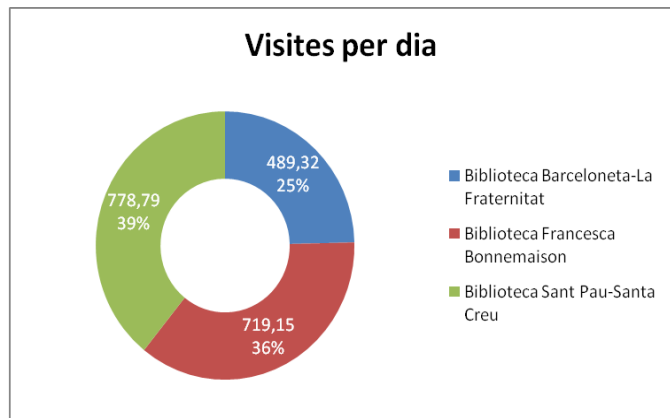
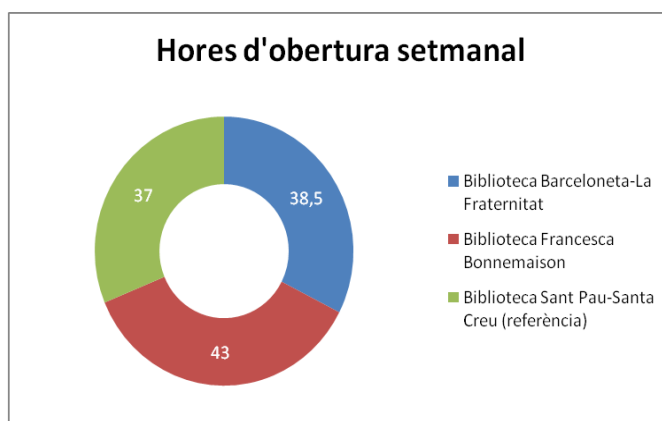
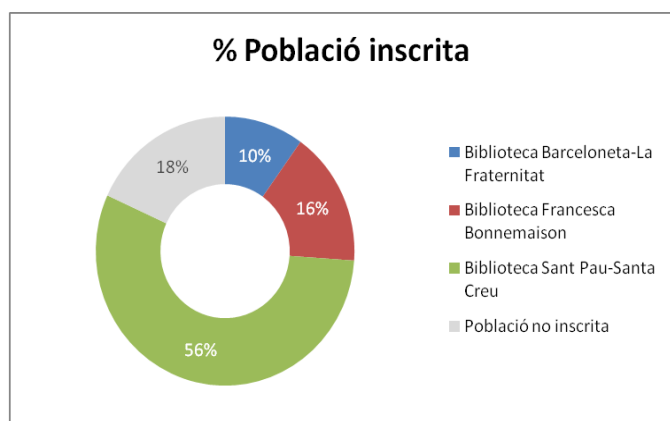
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Districte de Ciutat Vella	704	4.695	478.315	1.987	133.788	376.486	1.556	73.108	177	10.490	91.500	27.009	184.263
Districte de L'Eixample	1.675	11.900	1.147.188	3.964	333.344	997.683	3.422	140.968	400	19.381	105.611	36.327	279.811
Districte de Sants-Montjuïc	819	6.602	672.090	2.391	153.044	474.136	1.695	95.763	201	8.181	68.345	20.299	164.225
Districte de Les Corts	547	4.144	329.321	1.187	78.763	241.598	874	32.927	125	3.842	44.216	12.943	119.665
Districte de Sarrià-St Gervasi	546	3.223	154.823	555	47.306	146.222	524	12.444	105	1.990	22.002	8.247	75.963
Districte de Gràcia	614	5.102	915.876	2.863	184.973	523.988	1.662	83.199	239	11.312	76.105	15.739	133.312
Districte d'Horta-Guinardó	1.020	8.064	701.744	2.576	157.312	503.845	1.872	73.369	394	12.993	68.203	29.588	219.466
Districte de Nou Barris	958	6.633	413.823	1.650	104.612	311.549	1.247	43.244	158	6.941	58.164	16.163	145.786
Districte de Sant Andreu	861	6.903	608.495	1.981	141.352	436.241	1.431	74.305	255	6.867	74.738	23.813	181.946
Districte de Sant Martí	822	5.701	335.271	1.180	98.608	324.488	1.144	42.693	157	5.805	54.762	18.267	153.764
TOTAL CIUTAT	8.566	62.966	5.756.946	20.334	1.433.102	4.336.236	15.427	672.020	2.211	87.802	663.646	208.395	1.658.201

LES BIBLIOTEQUES DE CIUTAT VELLA

Biblioteca de Districte: Sant Pau – Santa Creu
 Biblioteques de barri: Barceloneta – La Fraternitat
 Francesca Bonnemaïson

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Sant Pau-Santa Creu	Món Àrab	7 + servidor	1	1	8
Francesca Bonnemaïson	Dona, moda i cuina	11 + servidor	1	1	7
Barceloneta – La Fraternitat	Gastronomia i hostaleria. Fons especial del mar i els infants	11 + servidor	1	1	11

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

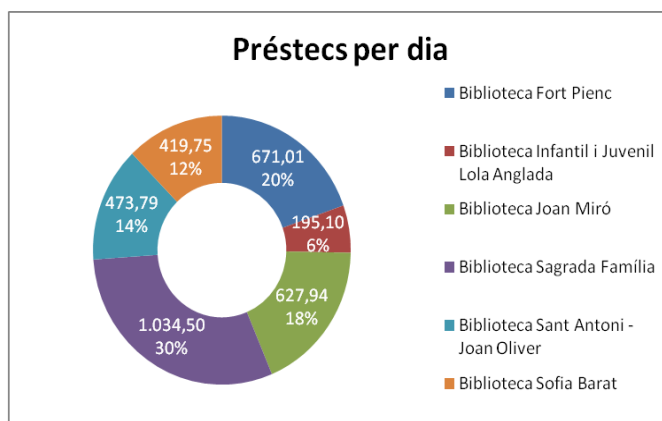
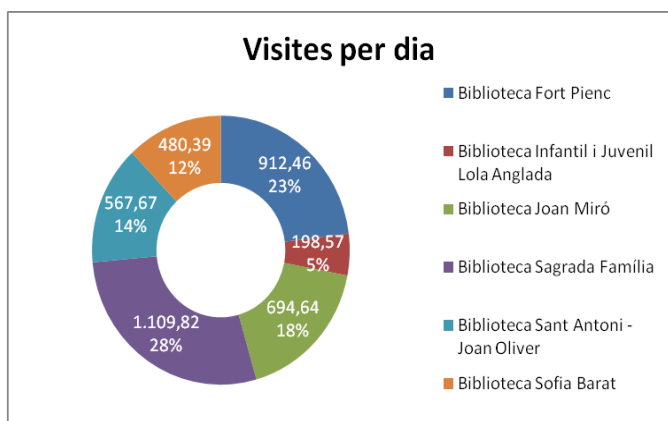
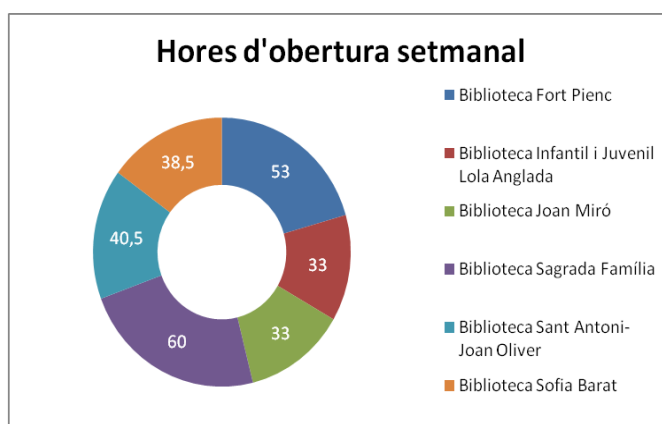
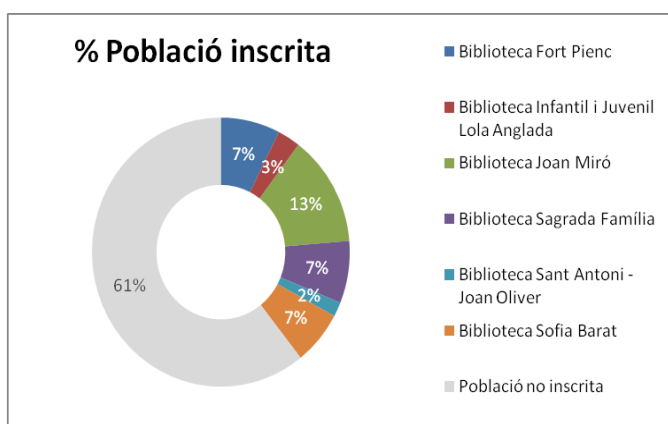
CIUTAT VELLA	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Barceloneta-La Fraternitat	185	1.224	90.524	489	25.338	75.544	408	15.338	16	1.663	11.116	4.397	39.566
Francesca Bonnemaïson	275	1.965	197.767	719	64.121	186.313	678	26.737	120	2.792	18.108	16.797	85.135
Sant Pau-Santa Creu	244	1.506	190.024	779	44.329	114.629	470	31.033	41	6.035	62.276	5.815	59.562
TOTAL DISTRICTE	704	4.695	478.315	1.987	133.788	376.486	1.556	73.108	177	10.490	91.500	27.009	184.263

LES BIBLIOTEQUES DE L'EIXAMPLE

Biblioteca de Districte: Sagrada Família
 Biblioteques de barri: Fort Pienc
 Infantil i Juvenil Lola Anglada
 Joan Miró
 Sant Antoni – Joan Oliver
 Sofia Barat

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escànners	Impressores color i b/n	Webcams
Sagrada Família	Ciència i Medi Ambient	17 + servidor	1	1	18
Fort Pienc	Disseny i Arquitectura Contemporània	3 + servidor	1	1	4
Sant Antoni – Joan Oliver	Col·leccionisme	9 + servidor	1	1	10

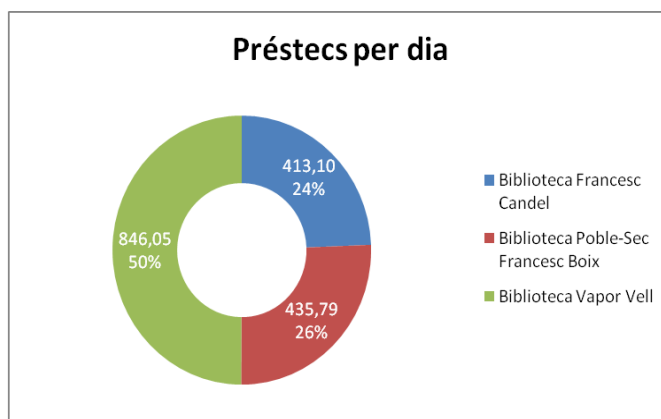
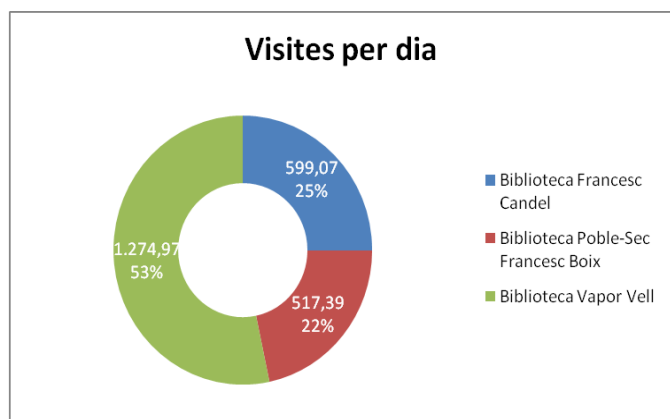
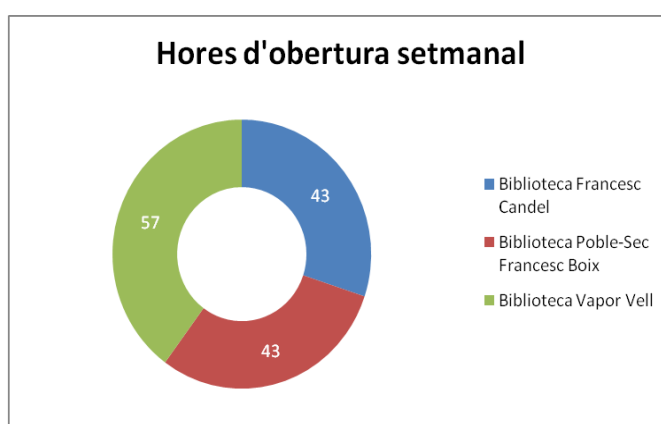
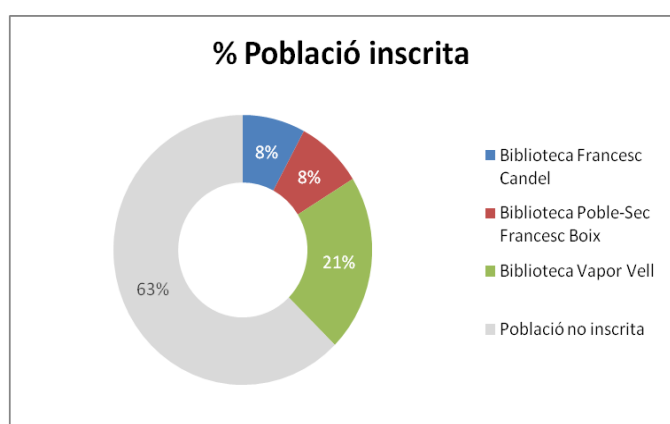
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

L'EIXAMPLE	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Fort Pienc	260	2.344	237.240	912	54.611	174.462	671	22.802	33	2.122	19.960	6.645	47.694
Infantil i Juvenil Lola Anglada	258	1.427	51.232	199	18.756	50.337	195	7.825	35	1.034	7.625	2.904	28.594
Joan Miró	286	1.589	198.667	695	59.888	179.591	628	18.749	47	2.623	35.847	7.361	68.539
Sagrada Família	347	2.990	385.109	1.110	124.128	358.970	1.034	61.311	166	8.232	20.051	9.515	67.568
Sant Antoni - Joan Oliver	266	1.778	151.000	568	39.412	126.029	474	17.544	95	3.747	4.686	5.200	27.412
Sofia Barat	258	1.772	123.940	480	36.549	108.295	420	12.737	24	1.623	17.442	4.702	40.004
TOTAL DISTRICTE	1.675	11.900	1.147.188	3.964	333.344	997.683	3.422	140.968	400	19.381	105.611	36.327	279.811

LES BIBLIOTEQUES DE SANTS – MONTJUÏC

Biblioteca de Districte: Vapor Vell
 Biblioteques de barri: Francesc Candel
 Poble Sec – Francesc Boix

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Vapor Vell	Músiques Urbanes	3+servidor	1	1	4
Francesc Candel	Automòbil i sostenibilitat sostenible	11+servidor	1	1	12
Poble Sec – Francesc Boix	La cultura de la Pau i la Guerra Civil espanyola; Francesc Boix i els camps de concentració nazis	-	-	-	-

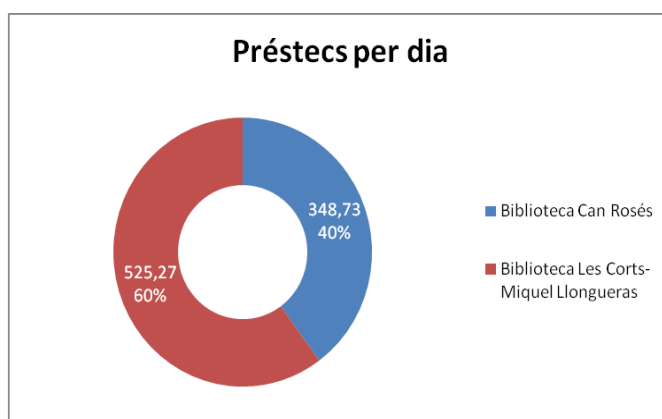
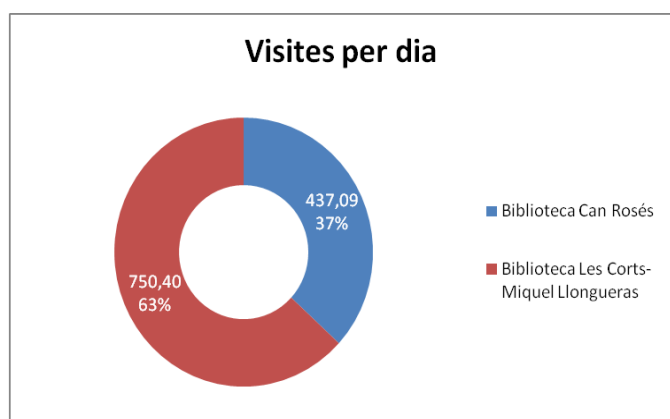
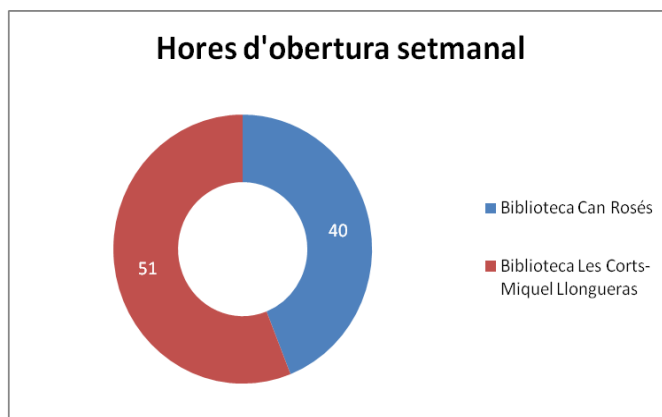
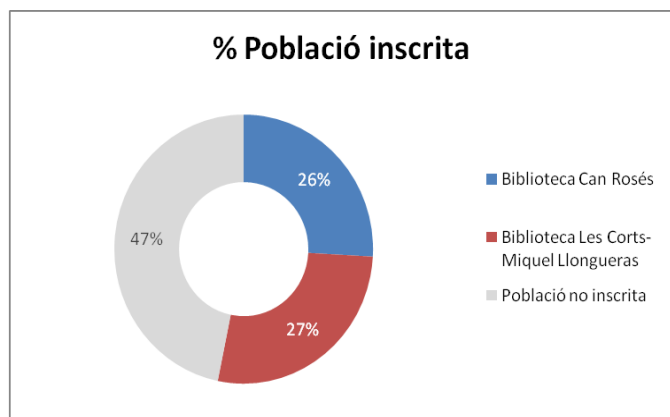
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

SANTS -MONTJUÏC	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Francesc Candel	258	1.856	154.560	599	33.789	106.579	413	15.793	38	2.000	14.309	5.310	38.426
Poble-Sec Francesc Boix	261	1.898	135.040	517	33.558	113.741	436	28.946	56	2.342	15.255	4.910	36.546
Vapor Vell	300	2.848	382.490	1.275	85.697	253.816	846	51.024	107	3.839	38.781	10.079	89.253
TOTAL DISTRICTE	819	6.602	672.090	2.391	153.044	474.136	1.695	95.763	201	8.181	68.345	20.299	164.225

LES BIBLIOTEQUES DE LES CORTS

Biblioteca de Districte: Les Corts - Miquel Llongueras
 Biblioteca de barri: Can Rosés

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Les Corts - Miquel Llongueras	Esports i jocs	5 + servidor	1	1	6

ESTADÍSTIQUES BàSIQUES 2008

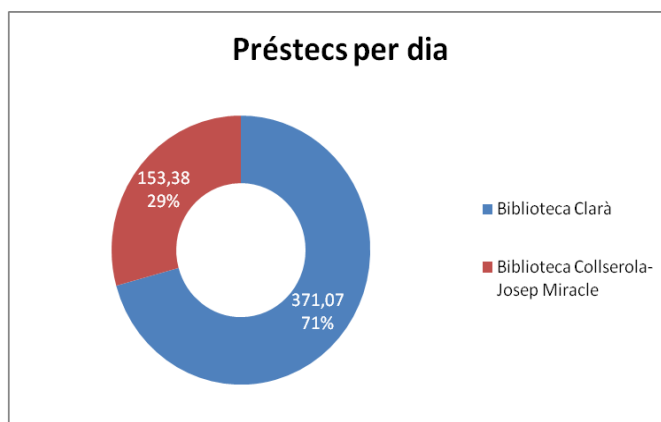
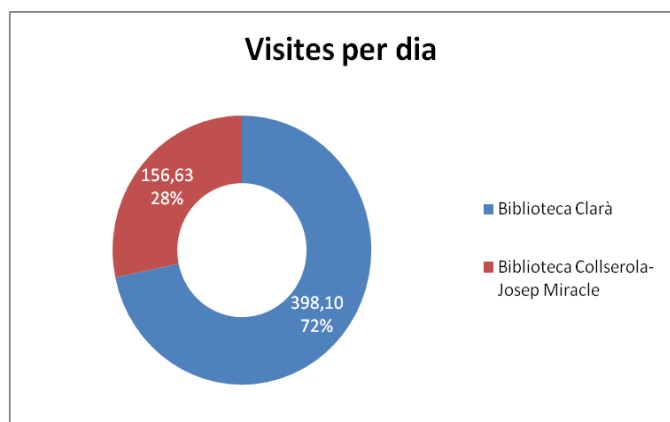
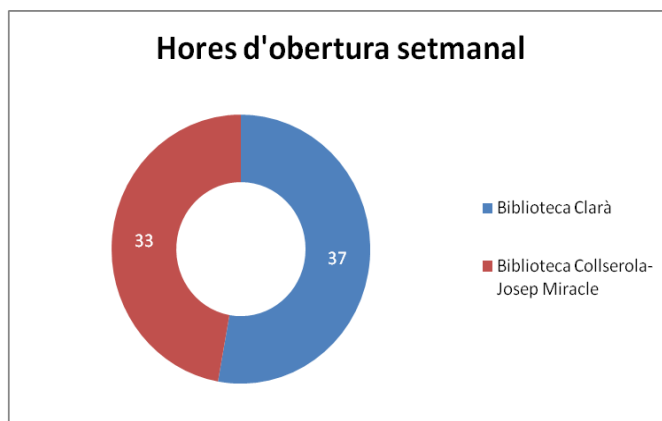
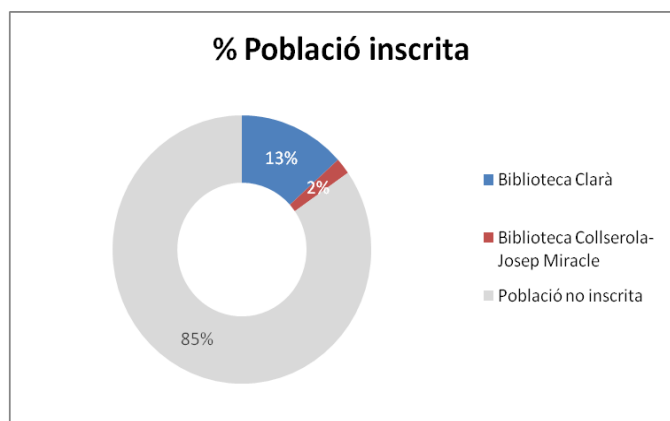
LES CORTS	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Can Rosés	259	1.756	113.206	437	29.619	90.321	349	16.419	67	1.707	21.501	4.896	43.407
Les Corts-Miquel Llongueras	288	2.388	216.115	750	49.144	151.277	525	16.508	58	2.135	22.715	8.047	76.258
TOTAL DISTRICTE	547	4.144	329.321	1.187	78.763	241.598	874	32.927	125	3.842	44.216	12.943	119.665

LES BIBLIOTEQUES DE SARRIÀ – SANT GERVASI

Biblioteca de referència: Clarà

Biblioteca de barri: Collserola – Josep Miracle

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Clarà	Arts i escultura noucentista i Josep Clarà. Fons especial Any Gaudí	-	-	-	-

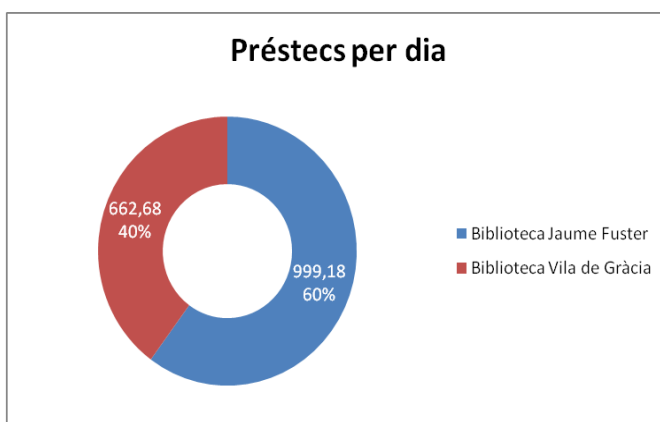
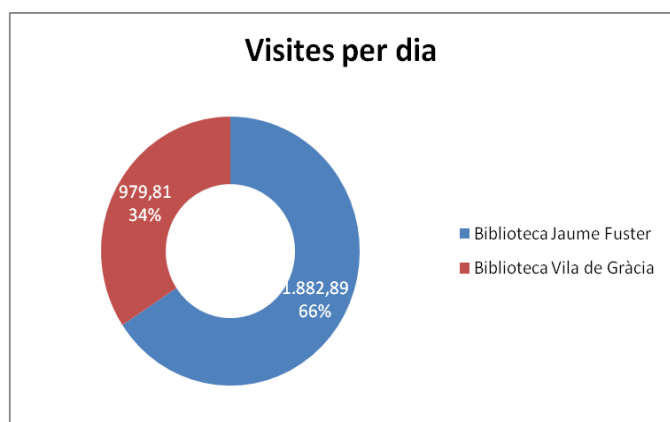
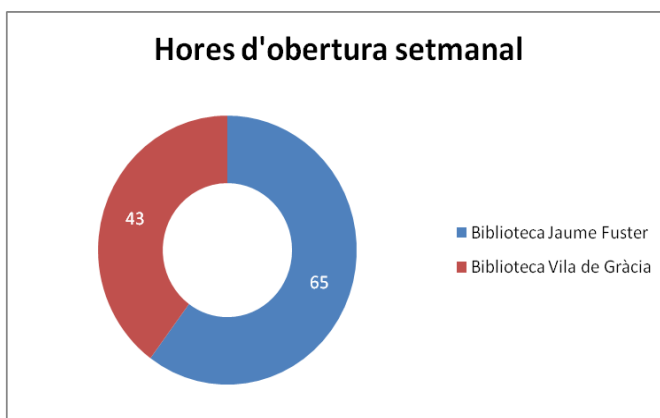
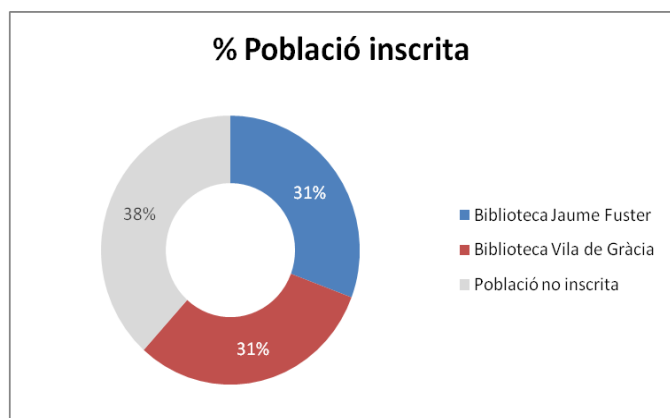
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

SARRIÀ – SANT GERVASI	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Clarà	287	1.788	114.256	398	36.067	106.497	371	9.026	61	1.734	19.174	5.359	47.514
Collserola-Josep Miracle	259	1.435	40.567	157	11.239	39.725	153	3.418	44	256	2.828	2.888	28.449
TOTAL DISTRICTE	546	3.223	154.823	555	47.306	146.222	524	12.444	105	1.990	22.002	8.247	75.963

LES BIBLIOTEQUES DE GRÀCIA

Biblioteca de Districte: Jaume Fuster
 Biblioteca de barri: Vila de Gràcia

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Jaume Fuster	Viatges i cultura juvenil	12 + servidor	1	1	6
Vila de Gràcia	Les cultures del Mediterrani	8 + servidor	1	1	5

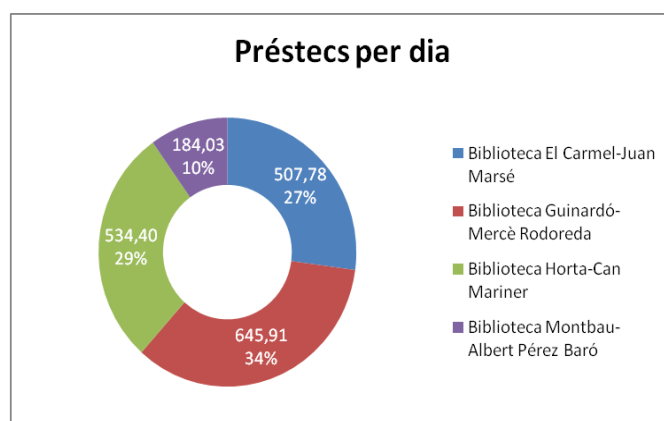
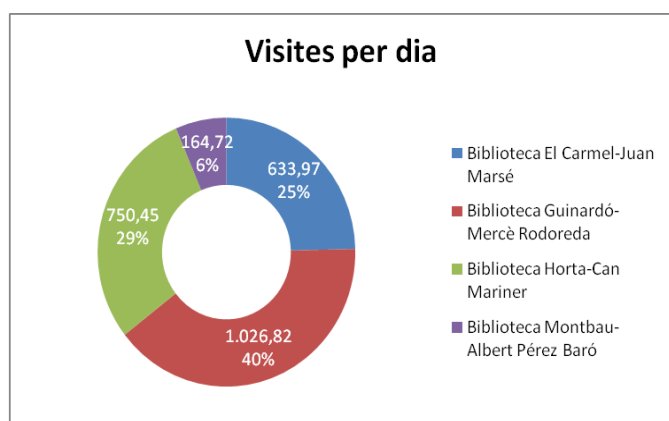
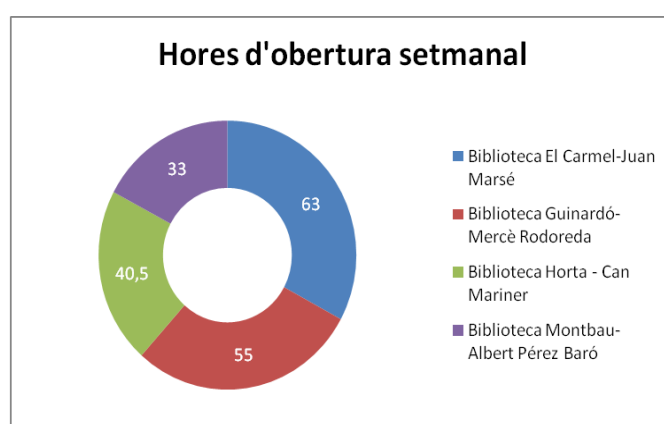
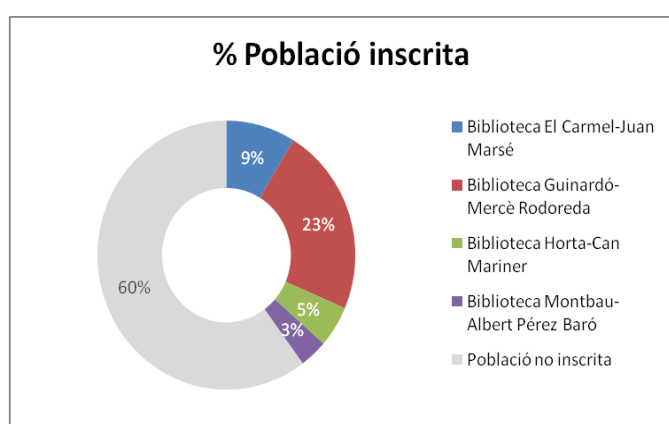
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

GRÀCIA	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Jaume Fuster	348	3.220	655.246	1.883	123.959	347.714	999	56.483	154	7.326	37.844	9.113	88.152
Vila de Gràcia	266	1.882	260.630	980	61.014	176.274	663	26.716	85	3.986	38.261	6.626	45.160
TOTAL DISTRICTE	614	5.102	915.876	2.863	184.973	523.988	1.662	83.199	239	11.312	76.105	15.739	133.312

LES BIBLIOTEQUES D'HORTA -GUINARDÓ

Biblioteca de Districte: Guinardó – Mercè Rodoreda
 Biblioteques de barri: El Carmel – Juan Marsé
 Horta – Can Mariner
 Montbau – Albert Pérez Baró

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Guinardó – Mercè Rodoreda	Poesia	8 + servidor	1	1	9
El Carmel – Juan Marsé	Narrativa barcelonina contemporània	11 + servidor	1	1	12
Horta – Can Mariner	Teatre	10 + servidor	1	1	10
Montbau – Albert Pérez Baró	Gènere Negre	-	-	-	-

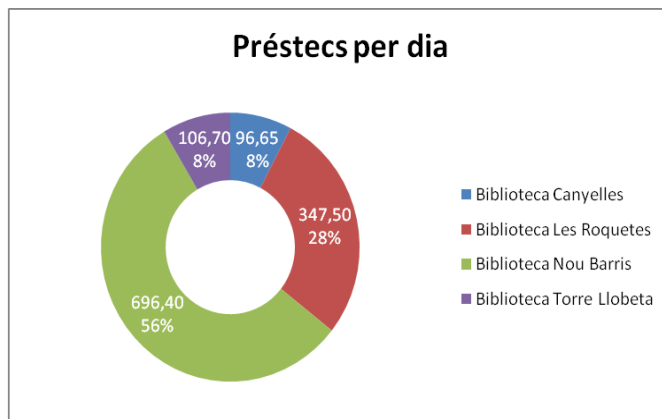
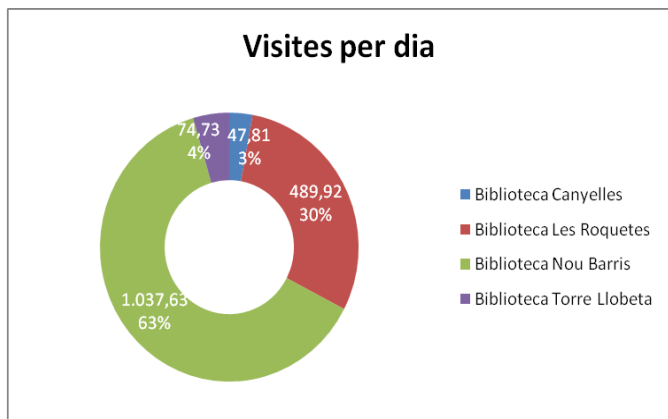
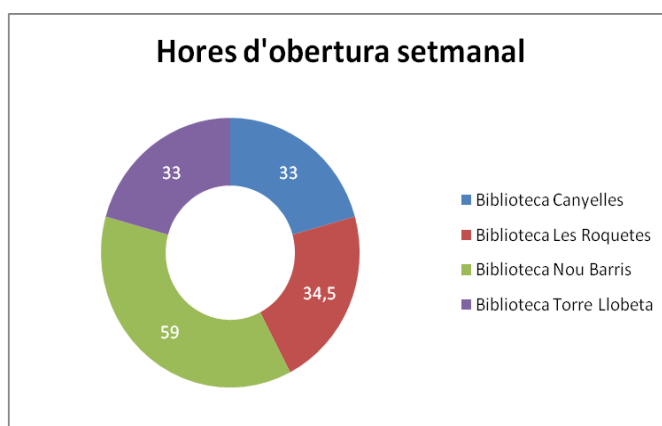
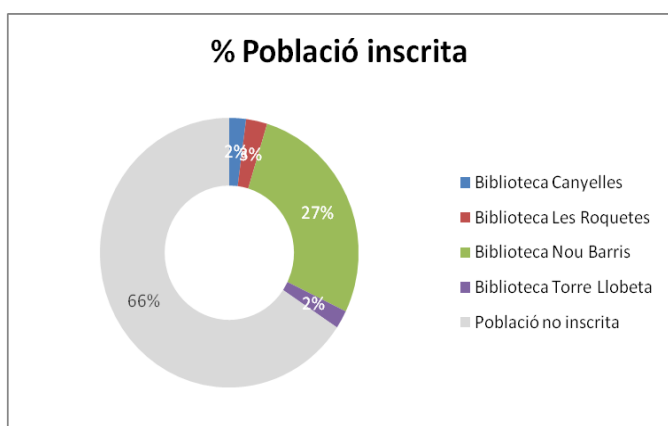
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

HORTA - GUINARDÓ	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
El Carmel-Juan Marsé	301	2.762	190.826	634	42.834	152.842	508	20.553	190	2.173	14.874	7.580	74.970
Guinardó-Mercè Rodoreda	299	2.683	307.019	1.027	59.958	193.126	646	27.369	121	2.445	38.883	9.104	82.186
Horta – Can Mariner	230	1.580	172.603	750	44.120	122.911	534	21.314	37	8.011	8.514	6.446	28.321
Montbau-Albert Pérez Baró	190	1.040	31.296	165	10.400	34.966	184	4.133	46	364	5.932	6.458	33.989
TOTAL DISTRICTE	1.020	8.064	701.744	2.576	157.312	503.845	1.872	73.369	394	12.993	68.203	29.588	219.466

LES BIBLIOTEQUES DE NOU BARRIS

Biblioteca de Districte: Nou Barris
 Biblioteques de barri: Canyelles
 Les Roquetes
 Torre Llobeta

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Nou Barris	Circ i arts parateatral	3 + servidor	1	1	4
Canyelles	-	1 + servidor	1	1	2
Les Roquetes	-	9 + servidor	1	1	9

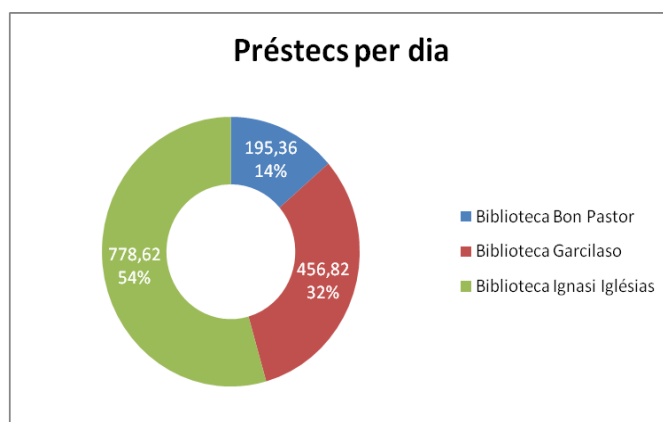
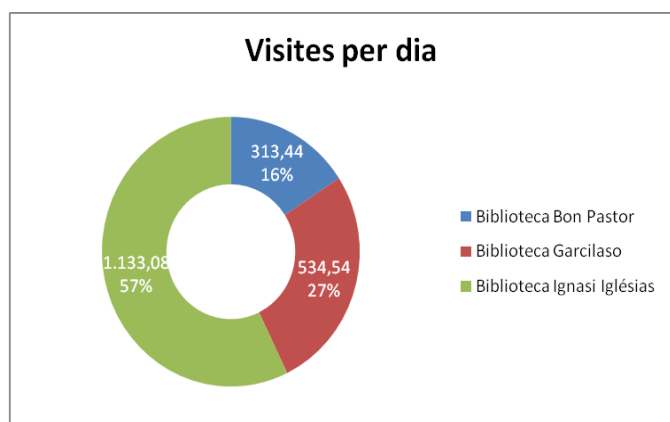
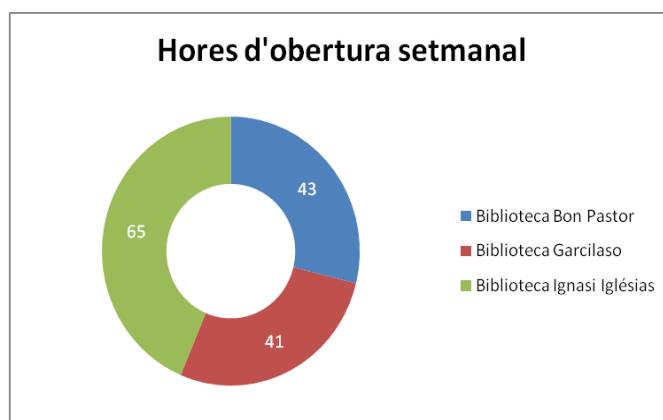
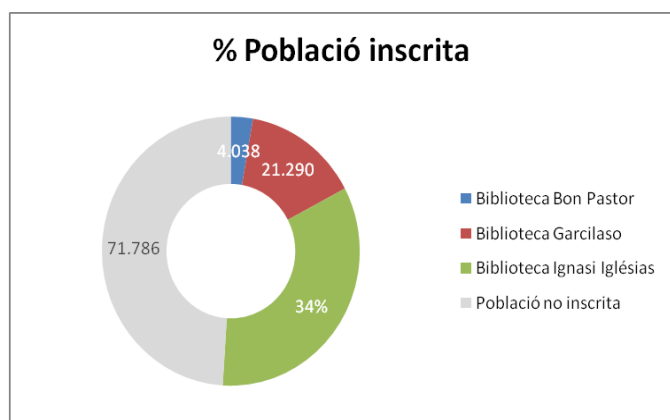
ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

NOU BARRIS	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Canyelles	259	1.439	12.382	48	6.644	25.032	97	2.289	13	188	3.542	2.977	30.418
Les Roquetes	143	836	70.058	490	14.619	49.692	347	6.224	9	1.877	4.503	2.791	24.112
Nou Barris	301	2.937	312.326	1.038	72.691	209.617	696	33.383	100	4.478	46.415	8.408	75.664
Torre Llobeta	255	1.421	19.057	75	10.658	27.208	107	1.348	36	398	3.704	1.987	15.592
TOTAL DISTRICTE	958	6.633	413.823	1.650	104.612	311.549	1.247	43.244	158	6.941	58.164	16.163	145.786

LES BIBLIOTEQUES DE SANT ANDREU

Biblioteca de Districte: Ignasi Iglésias – Can Fabra
 Biblioteques de barri: Bon Pastor
 Garcilaso

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Ignasi Iglésias – Can Fabra	Còmic, fotografia i arts visuals	9 + servidor	1	1	10
Bon Pastor	Cultures fluvials	8 + servidor	1	1	9

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

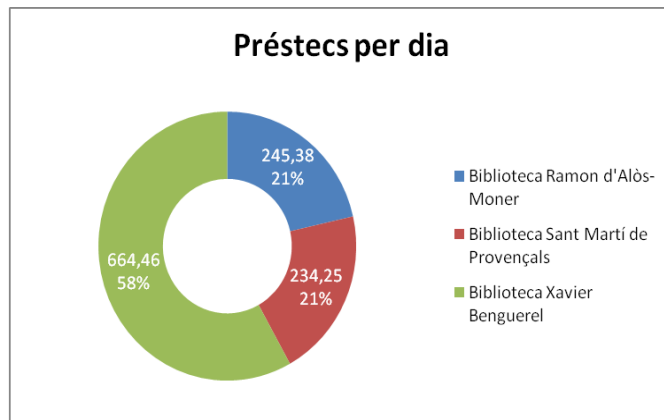
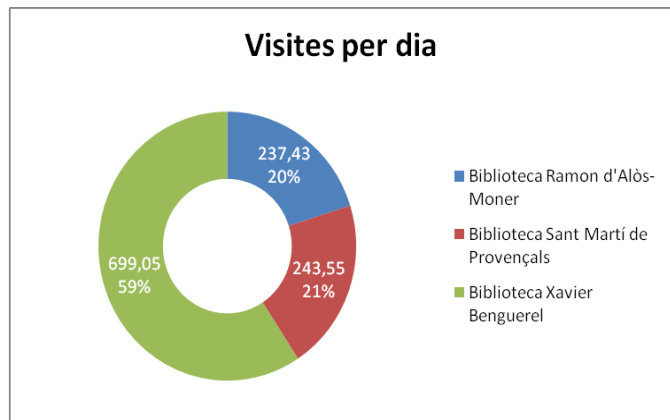
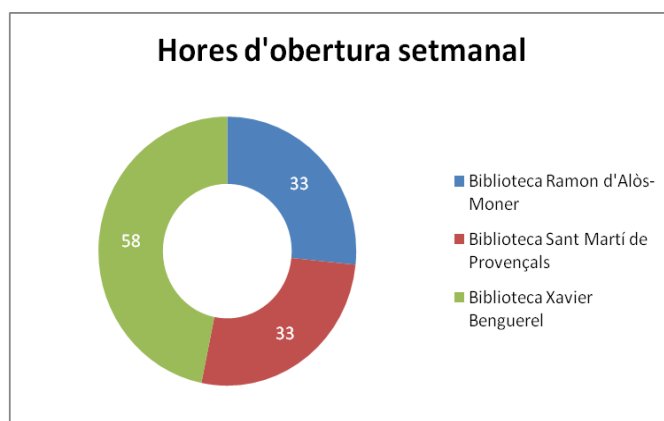
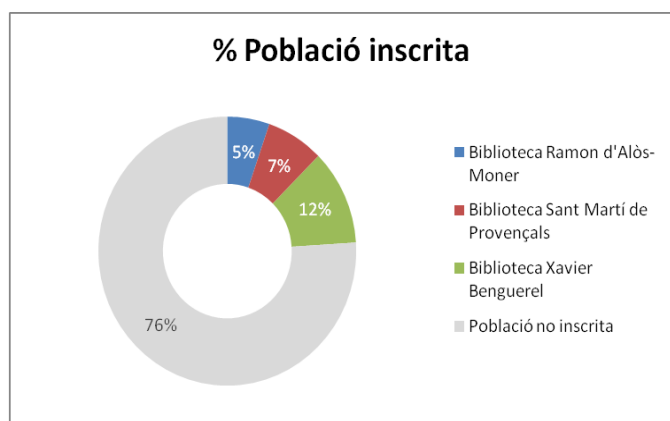
SANT ANDREU	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Bon Pastor	258	1.872	80.868	313	15.517	50.403	195	10.481	72	642	4.038	5.101	36.913
Garcilaso	260	1.805	138.981	535	37.068	118.772	457	19.119	43	2.165	21.290	7.711	45.585
Ignasi Iglésias – Can Fabra	343	3.226	388.646	1.133	88.767	267.066	779	44.705	140	4.060	49.410	11.001	99.448
TOTAL DISTRICTE	861	6.903	608.495	1.981	141.352	436.241	1.431	74.305	255	6.867	74.738	23.813	181.946

LES BIBLIOTEQUES DE SANT MARTÍ

Biblioteca de Districte: Xavier Benguerel
 Biblioteques de barri: Ramon d'Alòs-Moner
 Sant Martí de Provençals

	Especialització del fons	Espais Multimèdia			
		PCs	Escàners	Impressores color i b/n	Webcams
Xavier Benguerel	Cinema SDLIJ-Servei Documentació Literatura Infantil i Juvenil	8 + servidor	1	1	9
Ramon d'Alòs-Moner	Flamenc	7 + servidor	1	1	7
Sant Martí de Provençals	-	7 + servidor	1	1	8

ESTADÍSTIQUES BÀSIQUES 2008

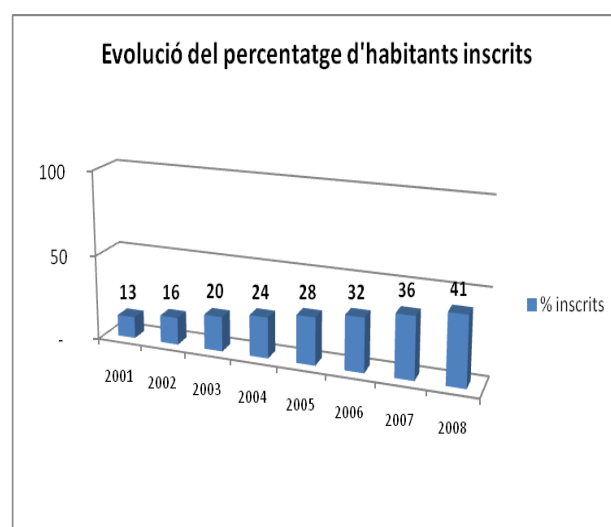
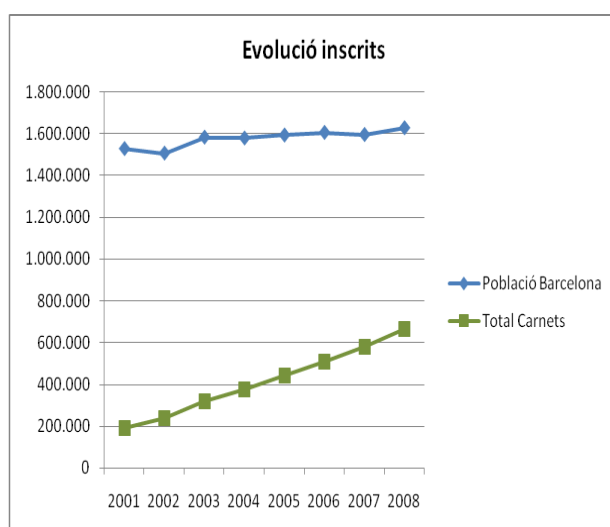
SANT MARTÍ	Dies obertura	Hores anuals	Visitants	Mitjana visitants dia	Usos préstec	Docs prestats	Docs prestats dia	Usos Internet	Activitats	Nous carnets	Total Carnets	Fons ingressat	Col·lecció total
Ramon d'Alòs-Moner	258	1.434	61.258	237	19.223	63.308	245	7.800	15	1.799	12.086	3.672	29.769
Sant Martí de Provençals	264	1.439	64.298	244	20.866	61.843	234	8.635	22	1.682	16.434	3.639	26.298
Xavier Benguerel	300	2.828	209.715	699	58.519	199.337	664	26.258	120	2.324	26.242	10.956	97.697
TOTAL DISTRICTE	822	5.701	335.271	1.180	98.608	324.488	1.144	42.693	157	5.805	54.762	18.267	153.764

USOS I SERVEIS

ELS INSCRITS

Any rere any cada cop són més els ciutadans de Barcelona que disposen del carnet de Biblioteques de Barcelona. Concretament l'any 2008 se n'han fet 87.802 de nous, la qual cosa ha significat un augment del 14,14% del nombre d'inscrits respecte l'any anterior. Sumats a totes aquelles persones que ja el tenien, fa que actualment les biblioteques de Barcelona tinguin 663.647 inscrits, xifra que confirma les biblioteques públiques com la institució amb més socis de tot Barcelona. Això significa que aproximadament un 41% de la població de Barcelona té carnet de la biblioteca.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Nous Carnets	42.540	63.572	80.666	75.153	78.080	78.785	88.960	87.802
Total Carnets	192.204	240.714	321.380	376.289	442.258	506.402	578.044	663.647
Increment	-	+25,2%	+27%	+17%	+17,5%	+14,5%	+14,1%	+14,8%
Percentatge població Barcelona inscrita	13%	16%	20%	24%	28%	32%	36%	41%

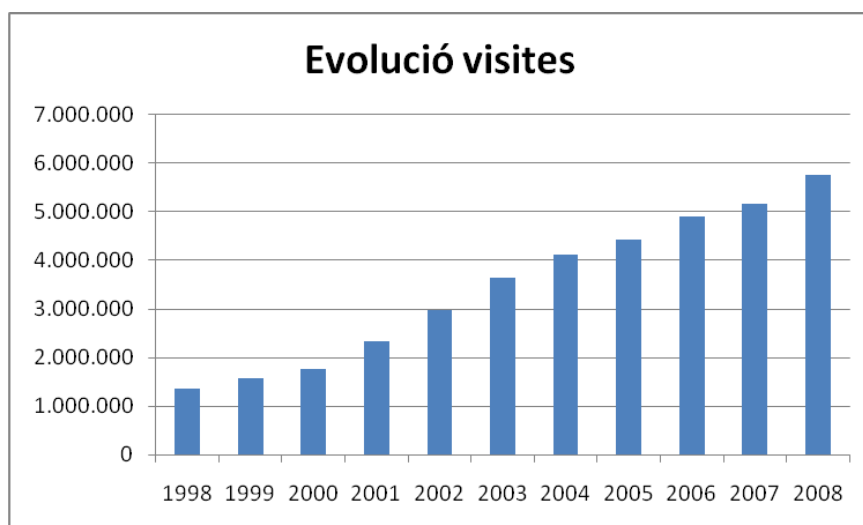
Alguns trets del perfil dels usuaris de Biblioteques de Barcelona són que les dones superen en quasi 10 punts els homes (54,8% dones; 45,2 homes), i que la franja d'edat que fa més ús de la biblioteca és la dels adults, amb un nivell d'estudis mig, que treballen i/o estudien.

Pel que fa al seu origen nacional, quasi un 25% dels inscrits ha nascut en d'altres països, essent els més representats el Pakistan, l'Argentina, l'Equador i Itàlia pel que fa als països més propers d'Europa.

Cal tenir en compte que aquest 25% està per sobre del 19,7% de persones nascudes a l'estranger que registra la població de Barcelona. Aquesta dada és doncs un bon indicador per comprovar que les Biblioteques de Barcelona son un dels primers equipaments públics al que les persones nouvingudes es dirigeixen a l'hora d'establir-se a la ciutat i crear vincles socials i culturals amb la seva nova realitat.

LES VISITES

El 2008 després d'haver superat els 5.000.000 ja l'any anterior, les Biblioteques de Barcelona han rebut un total de 5.756.946 de visites. El creixement respecte el 2007 ha estat d'un 11,3%, el més alt dels quatre darrers anys.

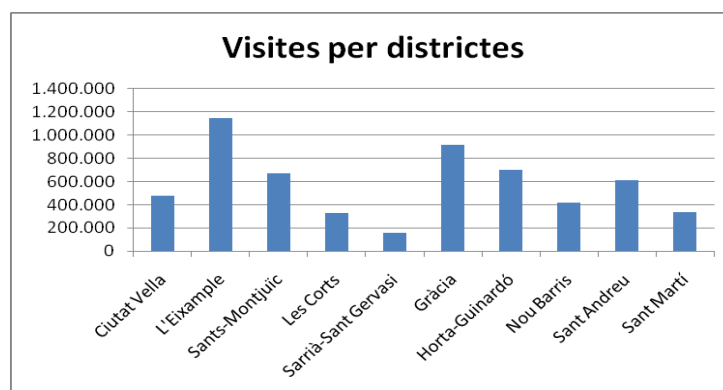

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1.362.840	1.575.092	1.773.029	2.327.815	2.987.729	3.651.455	4.126.308	4.421.266	4.896.978	5.172.624	5.756.946
-	+15%	+12%	+31%	+28,3%	+22%	+13%	+7,1%	+10,8%	+5,6%	+11,3%

En relació a la població aquesta xifra es pot llegir de diverses maneres: si tots els ciutadans de Barcelona en fossin usuaris hi haurien anat una mitjana de 3,5 vegades l'any; una mitjana que augmenta considerablement si la fem a partir dels inscrits a les biblioteques, de manera que a cada persona amb carnet li correspondrien 8,7 visites l'any.

Si posem en relació les visites amb les hores d'obertura del conjunt de la xarxa, obtenim que cada dia les Biblioteques de Barcelona atenen 20.334 visites, una mitjana de 635 per biblioteca. I si volem afinar encara més, cada hora s'atenen 2.662 visites, una mitjana de 83 visites per hora a cadascun dels equipaments. Cal matissar que aquestes mitjanes es mouen en uns extrems que van des de la biblioteca que rep 1.882 visites de mitjana per dia a la que en rep una mitjana de 48; o bé en el cas de visites per hora van de les 203 visites a les 9 visites cada hora.

Pel que fa a la distribució territorial de les visites, en el gràfic següent es pot observar que són els districtes que han implementat un major nombre de les actuacions previstes al Pla de Biblioteques 1998-2010 els que reben un major nombre de visites.

Visites escolars i de grups de professionals

Les visites dels centres escolars són una de les prioritats pel que fa a formació d'usuaris. Des de les biblioteques es promouen aquest tipus de visites per donar a conèixer els recursos que ofereix la biblioteca a les escoles i als alumnes individualment.

També són importants les visites de grups de professionals tant del camp de la bibliotecologia com de l'arquitectura. En aquest sentit es fa un esforç important per poder atendre els grups de professionals d'arreu del món que demanen visites comentades a les biblioteques.

El 2008 han estat 1.716 grups (un 29,2% més que l'any 2007) amb un total de 31.944 d'assistents.

D'aquests grups 1.143 corresponen a visites de centres escolars, amb un total de 26.580 alumnes. Tenint en compte la població de Barcelona en edat escolar (5-14 anys), un 21,7% dels escolars de l'ensenyament obligatori han visitat les biblioteques públiques aquest 2008.

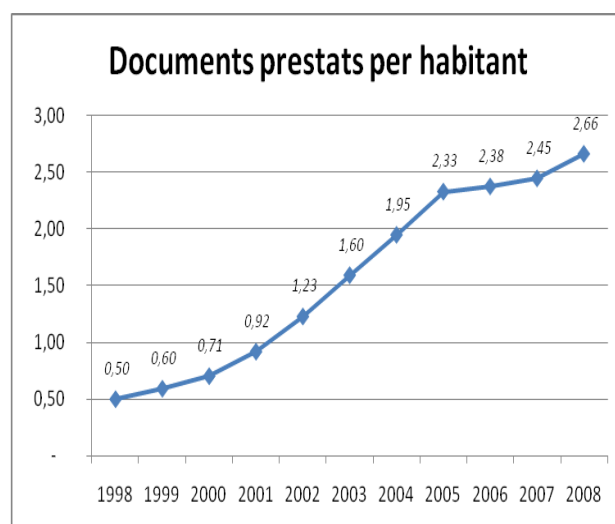
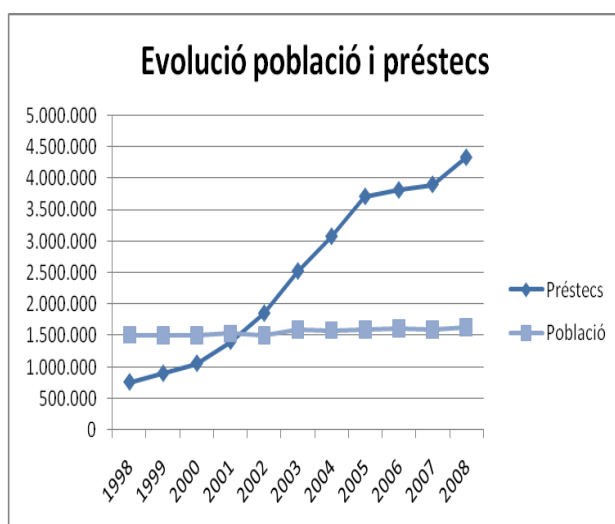
A més dels centres escolars han visitat les biblioteques altres col·lectius, com ara:

- Escoles de formació d'adults.
- Casals d'avis.
- Grups d'alumnes de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació, de Pedagogia i d'arquitectura de Barcelona i altres països europeus.
- Tallers ocupacionals.
- Tècnics de cultura de diferents districtes de la ciutat.
- Grups de professionals estrangers: bibliotecaris, arquitectes, gestors culturals de municipis i altres organitzacions territorials.

	2004	2005	2006	2007	2008	Increment 2006-2007
Nombre total visites	927	1.044	1.105	1.328	1.716	29,2%
Nombre total visitants	19.371	23.507	24.082	28.081	31.944	13,75%

EL PRÉSTEC DE DOCUMENTS

Després de dos anys d'una certa estabilització en el creixement del préstec, el 2008 ha significat un nou salt quantitatiu important: els documents que els usuaris s'han endut en préstec han augmentat un 11%, arribant fins als 4.336.236 de documents prestats. Aquesta quantitat significa una mitjana de 2,6 documents per habitant, i si es posa en relació amb el nombre d'inscrits, la xifra s'eleva fins a 6,5 documents prestats a cada persona inscrita.

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
759.658	897.525	1.057.663	1.409.596	1.854.904	2.525.771	3.079.324	3.713.484	3.816.777	3.905.107	4.336.236
-	+18,15%	+17,84%	+33,27%	+31,59%	+36,17%	+21,92%	+20,59%	+2,78%	+2,31%	+11,04%

Pel que fa a la quantitat d'usos de préstec realitzats (la quantitat de vegades que un usuari va al taulell de préstec a retirar documents), s'ha passat d'un lleu descens el 2007 (-0,2%), a la recuperació dels valors positius amb un creixement del 12,3%, amb un total de 1.433.102 d'usos del servei.

En cada ús del servei de préstec s'han retirat 3 documents de mitjana, la mateixa proporció de l'any anterior, confirmant-se així una tendència de canvi en el servei que ja s'intuïa els anys anteriors, i és el fet que en cada acció de préstec es retiren més documents.

Si posem en relació els préstecs amb la col·lecció documental, tindrem que cada document ha estat agafat en préstec 2,6 vegades (cal tenir en compte, però, que es tracta d'una dada mitjana, i que part una part dels fons no està disponible per al préstec i només es pot consultar a la biblioteca, com poden ser obres de referència o bé fons antic de molt valor)

Servei de préstec i lectura a domicili

El préstec a domicili és un servei totalment gratuït que es fa amb el suport de voluntariat i està adreçat a persones grans i/o amb dificultats de mobilitat o bé amb dificultats de tipus visuals (pel que fa bàsicament a la lectura a domicili).

El 2008 el servei ha sofert un descens del 20%, però cal tenir en compte que el 2007 pràcticament s'havia doblat l'ús del servei respecte l'any anterior, per tant d'alguna manera aquest 2008 s'ha tornat a uns nivells més regulars del servei, fins arribar als 2.238 usos.

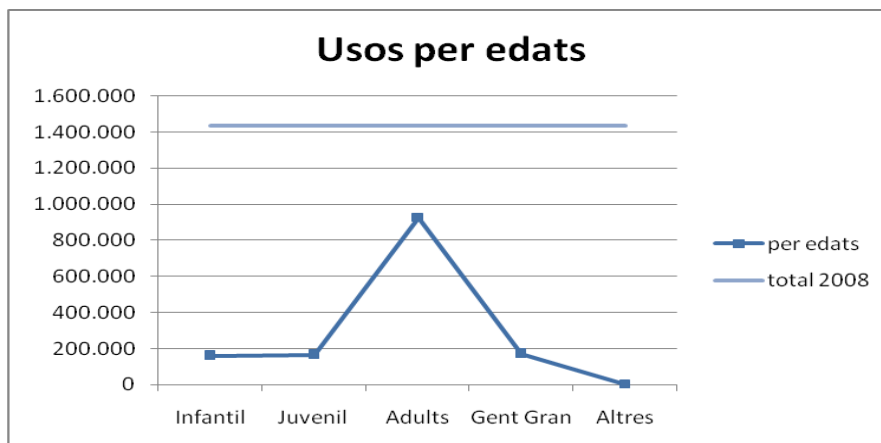
Aquest servei s'ofereix a particulars però també a les residències de gent gran.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Usos préstec a domicili	642	998	1.113	1.328	1.473	2.814	2.238
Increment	-	55,5%	11,5%	19,31%	10,9%	91%	-20,5%

Tipologia dels usuaris de préstec

Pel que fa a la tipologia dels usuaris del servei, com es pot veure en el quadre que hi ha a continuació, totes les franges d'edat han experimentat increments positius, en alguns casos per sobre de la mitjana de creixement del servei. Hem conservat els percentatges de creixement del 2007 respecte del 2006 perquè es pugui apreciar millor la millora tan positiva que han experimentat algunes de les franges d'edat.

Pel que fa als infants, s'ha passat d'un creixement 0 del 2007 al 18% del 2008, 6 punts per sobre del conjunt del servei. El 4% dels joves pot semblar baix respecte al conjunt, però si es té en compte que al 2007 s'havia retrocedit un 11%, el resultat és realment positiu. També el 12% dels adults és una dada que creix en valor si es té en compte el creixement 0 de l'any anterior. La que dins els valors positius es manté més estable és la franja de persones majors de 65 anys, que en els darrers anys ha anat creixent de manera sostinguda. Pel que fa a la resta de tipologies de préstec, també cal retrocedir al 2007 per entendre millor els resultats d'aquest any: l'evolució negativa del 2008 respon en algun cas a un creixement quasi del 100% del 2007.

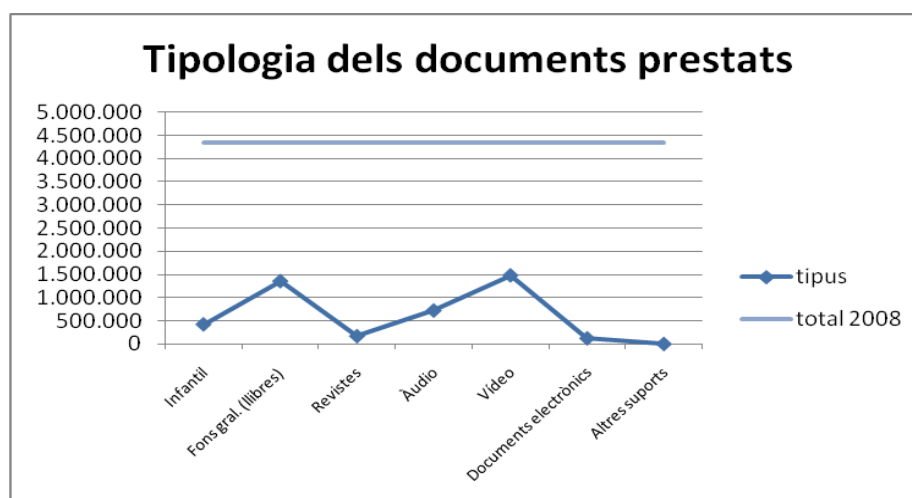
	Infantil	Juvenil	Adults	Gent Gran	Servei Domicili	Entitats	Altres biblioteques	TOTAL
Usos 2008	162.304	168.763	924.701	173.379	2,238	724	993	1.433.102
Increment respecte el 2007	18,1	4,1	12,1	18,4	-20,5	-59	41,5	12,3
Increment 2006 -2007	0	-11	0	12.2	91	18.1	11.3	-0.2

Tipologia dels documents en préstec

La classificació del fons documental de les biblioteques ens permet segmentar la informació del préstec en set tipologies diferents: fons infantil, fons general (llibres), àudio (discos, CD...), vídeo (VHS, DVD...), documents electrònics (jocs, autoaprenentatge d'idiomes...), revistes i altres (inclou partitures, informes...).

Excepte en el fons d'àudio totes les tipologies han augmentat considerablement. Aquesta tendència d'increment negatiu del fons musical confirma una tendència que avançàvem ja el 2006: canvien els hàbits dels usuaris que cada cop més accedeixen a la música a través d'Internet.

Cal tenir en compte també a l'hora de llegir aquestes dades que el període de préstec de llibres i de discos o audiovisuals són diferents, en funció del temps necessari per al seu consum (un llibre requereix de més hores per ser llegit que una pel·lícula per ser visionada, per exemple). Per tant la rotació de la col·lecció d'imatge i so és molt més gran que la dels llibres (àudio i vídeo es deixen per un període d'una setmana, en canvi els llibres per a 3 setmanes).

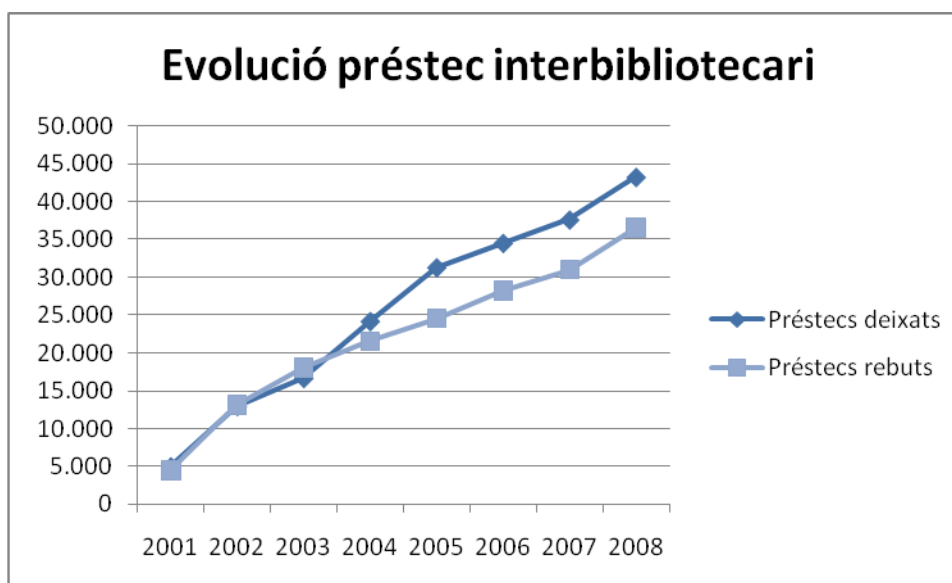

	Infantil	Fons gral. (llibres)	Revistes	Àudio	Vídeo	Documents electrònics	Altres suports
Tipologia de suport dels doc prestats	432.936	1.362.193	179.533	730.740	1.487.654	132.439	10.741
Increment respecte 2007	19,6%	11,2%	7,3%	-1,7%	15,4%	21,1%	13,65%

Préstec interbibliotecari

Aquest servei és un dels principals indicadors del funcionament en xarxa de les biblioteques de la ciutat i de la demarcació. Es realitza bàsicament entre totes les biblioteques públiques de la província de Barcelona que comparteixen el catàleg col·lectiu, encara que també es realitza amb altres institucions com ara universitats, centres privats, etc. En aquest sentit hi ha establerts convenis entre la Diputació de Barcelona i la UPC i entre Biblioteques de Barcelona i l'Institut Goethe, l'Institut Italià i l'Institut Francès i també amb la Central de Préstec del Servei de Biblioteques de la Generalitat (CEPSE). És un servei de pagament, i el cost està regulat per un preu públic idèntic al del Servei de retorn on es vulgui (1,2 €). La mitjana de temps que ha d'esperar un usuari és de 4-5 dies si el préstec és dins de la ciutat de Barcelona.

El préstec interbibliotecari va augmentar de manera molt forta l'any 2002, amb uns increments del 160,4% (deixats) i del 197,1% (rebutos) sobre el 2001. Actualment l'increment s'ha estabilitzat, tot i que aquest 2008 ha experimentat un increment de 8 i 6 punts respectivament.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Préstecs deixats	4.984	12.979	16.669	24.201	31.312	34.532	37.627	43.256
Increment	-	160,4%	28,4%	45,2%	29,4%	10,3%	8,9%	15%

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Préstecs rebuts	4.417	13.123	18.028	21.499	24.518	28.211	30.964	36.500
Increment	-	197,1%	37,4%	19,3%	14,0%	15,1%	9,7%	17,9

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Diferència entre deixats i rebuts	567	-144	-1.359	2.702	6.794	6.321	6.663	6.756

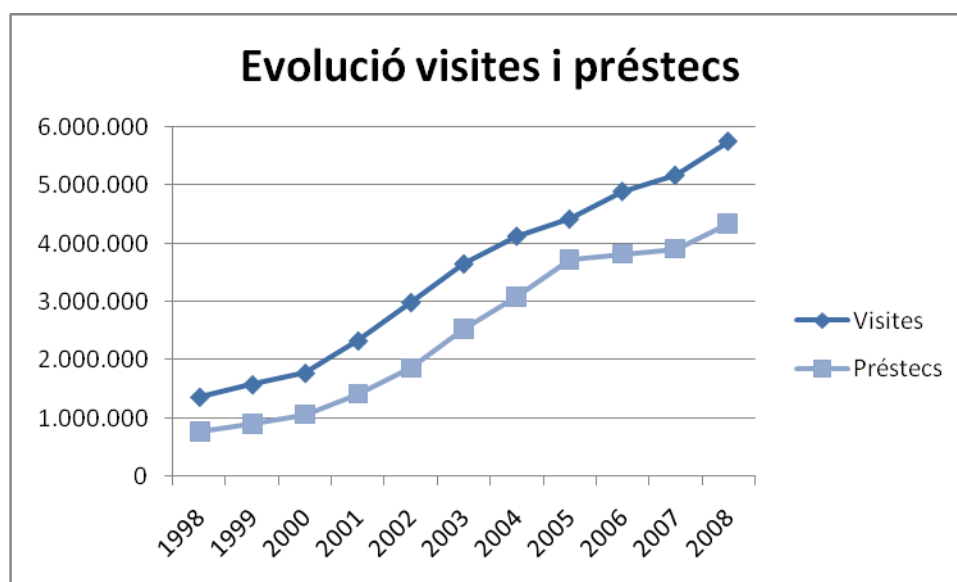

En el gràfic d'evolució es pot apreciar com el 2005 la diferència entre els documents en préstec deixats i els rebuts creixia notablement, i com aquesta diferència s'ha anat mantenint estable des d'aleshores. Aquest és un bon senyal ja que significa que les col·leccions de les Biblioteques de Barcelona són bastant autosuficients a l'hora de satisfer les necessitats dels seus usuaris.

Evolució de visites i préstecs

La gràfica d'evolució de visites i préstecs ens mostra a partir del 2005 una tendència d'estabilització a un creixement més accelerat de les visites que del servei de préstec. Aquesta característica fa pensar que els usos de la biblioteca van canviant.

L'increment de serveis i d'oferta cultural que fan les biblioteques porta nous usuaris a serveis diferents del de préstec de documents, tradicionalment el més estès a totes les xarxes de biblioteques del món. El 2005, l'any en que les línies es comencen a separar, va ser –per exemple– l'any d'implantació dels primers Espais Multimèdia, un servei que ofereix a més de l'accés en autoservei a programes d'ofimàtica, de tractament d'imatge, d'animació, etc... sessions de formació bàsica en les diferents disciplines digitals.

INTERNET I ESPAIS MULTIMÈDIA

El darrer trimestre del 2005 va suposar una notable millora pel que fa a la infraestructura destinada al servei d'accés públic a Internet a les Biblioteques de Barcelona amb la posada en marxa del Espais Multimèdia, que s'ha anat consolidant amb l'oferiment de nous serveis com ara la connexió Wi-Fi, com s'ha explicat en el capítol d'accessibilitat.

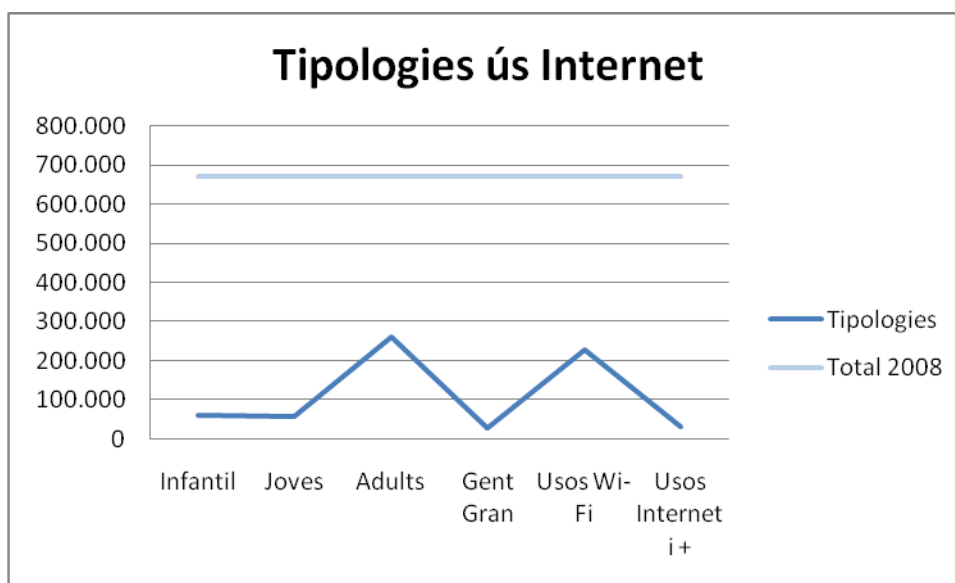
Els Espais Multimèdia es van crear gràcies a un acord amb el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya (DURSI).

Cal tenir en compte, però, que els accessos a Internet que es realitzen des dels Espais Multimèdia no estan inclosos en els registres automàtics del sistema informàtic de gestió de les biblioteques. Per tant un nombre força elevat dels accessos a Internet que es van fer des de les biblioteques durant el 2008 no va quedar registrat i per tant no es pot valorar en aquesta memòria.

Des del 2008, a més, 3 biblioteques disposen del servei *Internet i +* que ofereix la Diputació de Barcelona. Amb aquest servei tots els ordinadors amb connexió a Internet de la biblioteca disposen també de programes d'ofimàtica al servei dels usuaris. Aquest nou sistema que millora l'ús del servei no permet, però, registrar l'edat de les persones que l'usen, i per tant a l'hora de fer la suma d'usuaris d'Internet cal comptar-los a part tot i ser assimilables als de la resta de biblioteques.

El mateix cal aplicar als usos que es fan a través del servei Wi-Fi, que ofereix a tots els usuaris amb carnet connectar-se a Internet des dels seus dispositius portàtils en una àmplia zona de la biblioteca, però la recollida de dades no permet distingir-ne l'edat.

Totes aquestes circumstàncies fan que el servei d'Internet a les Biblioteques de Barcelona, malgrat tenir un creixement total d'un 14,46%, experimenti creixements negatius o quasi iguals a 0 en totes les franges d'edat.

	Infantil	Joves	Adults	Gent Gran	Usos Wi-Fi	Usos Internet i +	Total
Usos Internet	61.702	59.757	261.895	29.320	227.955	31.391	672.020
Increment respecte el 2007	-6,4%	-13,1%	-4,1%	0,7%	51,8%	-	14,46%

Espais Multimèdia

Ja són 23 les biblioteques que a finals de 2008 disposen d'Espai Multimèdia (4 més que al 2007), amb un total de 203 ordinadors disponibles (36 més que al 2007):

- ☞ Sant Pau – Santa Creu
- ☞ Barceloneta-La Fraternitat (nou)
- ☞ Francesca Bonnemaison
- ☞ Sagrada Família
- ☞ Fort Pienc
- ☞ Sant Antoni – Joan Oliver
- ☞ Vapor Vell
- ☞ Francesc Candel
- ☞ Poble-sec-Francesc Boix (nou)
- ☞ Les Corts – Miquel Llongueras
- ☞ Vila de Gràcia
- ☞ Jaume Fuster
- ☞ Guinardó – Mercè Rodoreda

- ☞ El Carmel – Juan Marsé
- ☞ Horta-Can Mariner (nou)
- ☞ Nou Barris
- ☞ Canyelles
- ☞ Les Roquetes (nou)
- ☞ Ignasi Iglésias – Can Fabra
- ☞ Bon Pastor
- ☞ Xavier Benguerel
- ☞ Ramon D'Alòs Moner (compartit amb el Centre Cívic)
- ☞ Sant Martí de Provençals (compartit amb el Centre Cívic)

Els Espais Multimèdia són de lliure accés per als usuaris amb carnet de biblioteques, funcionen com un autoservei (amb reserva prèvia), i se'n pot fer ús entre 4 i 8 hores setmanals, a més d'assistir a cursos de formació i a altres activitats. A l'autoservei es poden utilitzar les eines d'ofimàtica i impressió, digitalitzar i gravar documents en disquet, CD i amb alguns dispositius portàtils de memòria USB, visualitzar DVD i arxius multimèdia, fer tractament i edició d'imatges, realitzar videoconferències, conèixer i treballar amb programari lliure...

Pel que fa a la formació, el procés de dinamització que se segueix a l'hora de pensar els cursos, els tallers i la programació cultural que s'hi realitza parteix de quatre eixos temàtics: el creatiu, el formatiu, el lúdic i el literari. Un conjunt d'activitats destinades a:

- facilitar l'adquisició de competències bàsiques en matèria d'informació i informàtica
- promoure l'educació individual i autodidacta, així com l'ensenyament formal a tots els nivells, especialment d'aquells grups socials que tenen un risc més gran de restar marginats per l'anomenada fractura digital: gent gran, immigrants...
- oferir oportunitats per a un desenvolupament personal creatiu
- estimular la imaginació i la creativitat de tots els grups d'edat, especialment dels infants i dels joves.

SALES D'ESTUDI NOCTURNES

Aquest servei està pensat per a estudiants i persones que necessiten espais d'estudi, i es realitza en col·laboració amb la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona i els Districtes.

Es tracta de sales que tenen uns horaris d'obertura complementaris permanents (en la franja nocturna, de 9 de la nit a 1 de la matinada), i que permeten oferir a més d'un espai d'estudi, algunes activitats específiques que els aporten continguts amb valor afegit.

Les biblioteques amb sales d'estudi permanent són:

- Bib. Vapor Vell
- Bib. Sagrada Família
- Bib. Vila de Gràcia
- Bib. Guinardó – Mercè Rodoreda
- Bib. Ignasi Iglésias - Can Fabra

Algunes de les activitats proposades se centren en:

- Grups de conversa en anglès (diversos nivells), italià, francès, alemany, català, i d'intercanvi àrab-castellà, anglès-castellà, anglès català, alemany-castellà i francès-català.
- Tallers sobre tècniques d'estudi, de memòria, de relaxació, Risoteràpia, Automassatges.
- Recitals de poesia, concerts.
- Xerrades i conferències.
- Intercanvi de llibres.

Entre les activitats específiques ofertes destaquen els grups de conversa. Cada sala disposa d'un lot d'obres de referència (enciclopèdies i diccionaris) per a l'ús dels usuaris.

El total de les cinc sales ha registrat 43.838 visites, un 12,6% més que al 2007.

El perfil dels usuaris que fan ús d'aquest servei és:

- La franja d'edat majoritària dels usuaris és la de majors de 25 anys.
- La major part dels usuaris són universitaris (i altres situacions no especificades).

Pel que fa als usos, es pot destacar que la biblioteca amb més usos ha estat Vila de Gràcia (14.167), seguida per Vapor Vell (10.619), Ignasi Iglésias – Can Fabra (7.782), Guinardó – Mercè Rodoreda (6.649) i Sagrada Família (4.621).

Cal esmentar que durant els mesos de maig i juny, les biblioteques Poble-sec – Francesc Boix, Francesc Candel, Jaume Fuster, Les Roquetes i Xavier Benguerel han obert una sala d'estudi en horari nocturn, dins la campanya de sales d'estudi promoguda per la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona (programa *Barcelona Bona nit*) i els districtes de la ciutat. El total de visites d'aquest servei ha estat de 2.155, acumulant-ne més de la meitat la sala de la biblioteca Jaume Fuster (amb 1.101 usos).

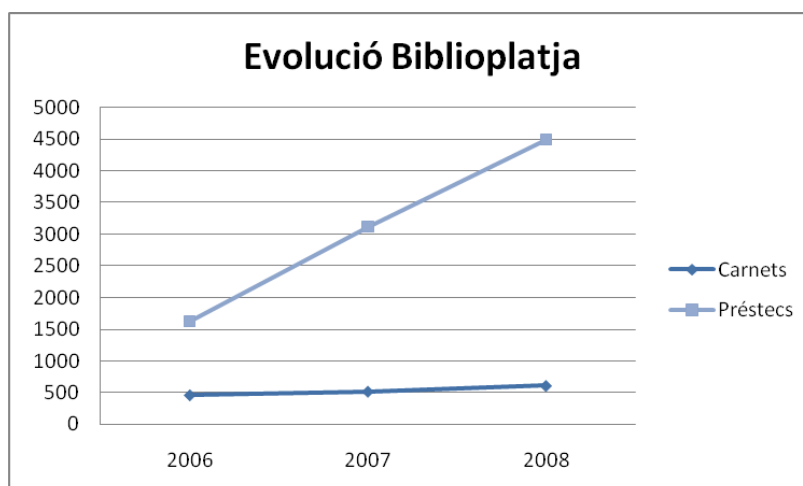
BIBLIOPLATGES

Aquest servei es va engegar l'estiu del 2006, per tant aquest ha estat ja el tercer any que es posava a disposició dels ciutadans un servei de préstec de llibres, diaris i revistes a dues de les platges de la ciutat.

El projecte es coorganitza amb Parcs i Jardins de l'Ajuntament de Barcelona. Les dues platges que han ofert el servei estan situades una a l'espigó de Bac de Roda (juliol i agost) i l'altra al Centre de la Platja (de juliol a setembre), ubicada sota els porxos del Passeig Marítim.

Per preparar el fons documental que s'ofereix en aquest servei es té molt en compte l'entorn en el qual es produeix: a més de diaris i revistes culturals, de salut i d'actualitat que són els materials més sol·licitats, es disposa de llibres de lectura breu, com ara reculls de narrativa, còmics, o bé contes i revistes per al públic infantil.

En total s'han realitzat 611 carnets (un 17% més que al 2007) i 4.487 préstecs (un 44% més que al 2007).

	2006	2007	2008
Carnets	464	521	611
Préstecs	1622	3116	4487

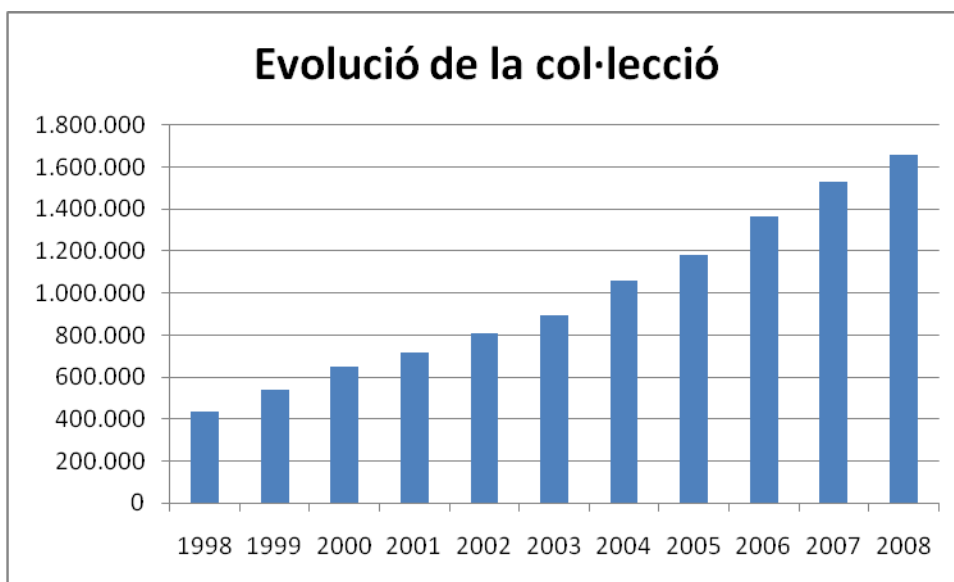
LA COL·LECCIÓ DOCUMENTAL

La col·lecció documental és el patrimoni més important d'una biblioteca. L'adequació d'aquesta a l'entorn pot arribar a determinar l'èxit de tota la biblioteca: una col·lecció que no es renova quotidianament queda obsoleta molt de pressa, essent de poca utilitat per a l'usuari que hi cerqui informació per al seu desenvolupament tant personal, com professional, cultural o bé simplement hi busqui entreteniment per al seu temps d'oci.

El 2008 el fons de la Xarxa de Biblioteques de Barcelona va augmentar un 8,5% respecte el 2007, amb la incorporació de 208.395 documents, arribant a 1.658.201 documents que tenia el 31 de desembre de 2008.

Cal tenir en compte que el nombre de nous documents incorpora el fons fundacional de la nova biblioteca Horta-Can Mariner, i l'ampliació del fons de la biblioteca Les Roquetes amb motiu del seu trasllat a una nova seu.

La progressió en el creixement del total de documents des de l'any 1998 ha estat:

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
434.780	536.486	648.423	713.828	810.187	896.121	1.058.644	1.182.087	1.368.136	1.528.187	1.658.201
-	23,39	20,86	10,09	13,50	10,61	18,14	11,66	15,74	11,70	8,51

Com ja s'ha esmentat en el capítol sobre el desenvolupament del Pla de Biblioteques de Barcelona, la col·lecció supera a finals del 2007 el fons previst per al 2010, i arriba a 1 volum per habitant.

Pel que fa a la compra dels fons, els estatuts del Consorci de Biblioteques de Barcelona contempnen que l'ampliació i restitució d'una part dels fons de les Biblioteques de Barcelona va a càrrec de la Diputació de Barcelona, amb l'objectiu a mig termini d'aportar el 50% cadascuna de les institucions. Des de l'any 2001 Biblioteques de Barcelona destina una partida per a l'adquisició de fons documentals. Les grans línies són:

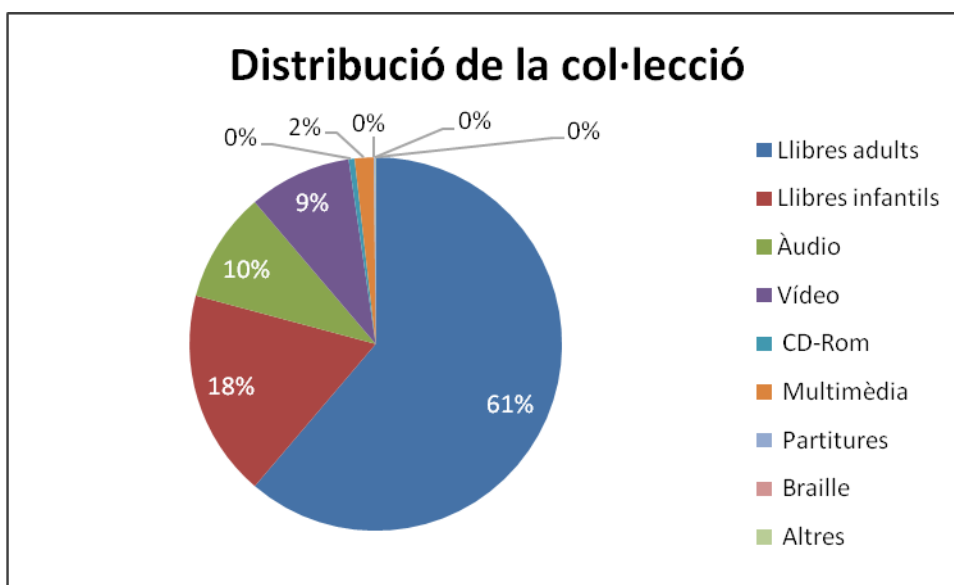
- adquisició de fons en suport no llibre: CD, CD-Rom, DVD (sobretot cinema)
- adquisició de fons documentals vinculats a les especialitzacions temàtiques i als centres d'interès
- adquisició de fons vinculats a la col·lecció local
- adquisició de novetats i desiderates d'usuaris
- adquisició de novel·la

- adquisició de ficció en altres llengües que no siguin català o castellà
- també manteniment i renovació

Els tres grups de treball permanents que treballen la Política de Col·lecció han realitzat la redacció d'un document que marca les línies generals sobre el desenvolupament de la col·lecció de les Biblioteques de Barcelona: sobre el fons general, sobre cinema i sobre música. Es tracta d'un document en permanent revisió que va incorporant les necessitats que sorgeixen quotidianament, com ara la reflexió sobre els suports de la col·lecció de música o bé la política de donacions. Alhora periòdicament fan seleccions de novetats per assessorar en les compres, amb les publicacions "Això s'ha de veure" i "Això s'ha d'escoltar".

En la distribució de la col·lecció per tipus de documents i suports, el llibre continua essent el format amb més presència a les biblioteques (un 79%), seguit de lluny pels documents d'àudio i de vídeo.

En aquest sentit cal matisar que les col·leccions d'àudio, com ja s'indica en el capítol de préstec, tenen un valor diferent del de fa uns anys, ja que la xarxa d'Internet actualment té un paper molt important pel que fa a l'accés a la música. Pel que fa a les col·leccions de vídeo s'ha fet un gran esforç perquè siguin el màxim d'actualitzades tant pel que fa als continguts, tal i com s'evidencia en l'elevat nombre de préstecs d'aquests fons, com per als formats (el format VHS pràcticament ha desaparegut de les col·leccions en favor del DVD, i només se n'han conservat aquells documents que no s'han editat en suports més actualitzats).

Llibres adults	Llibres infantils	Àudio	Vídeo	CD-Rom	Multimèdia	Partitures	Docs. en Braille	Altres suports
1.015.583	297.437	158.546	147.993	8.598	27.501	1.605	115	823

Pel que fa a les donacions, les biblioteques n'han restringit l'acceptació, ja que moltes vegades es tracta de fons obsolets o d'un interès molt especialitzat. En alguns casos encara que no siguin adequats per incorporar al fons (perquè o bé no estan en gaire bon estat o la biblioteca ja disposa d'un nombre adequat d'aquell títol) s'accepten i es destinen al mercat d'intercanvi que algunes biblioteques tenen en funcionament de manera permanent. Les donacions procedeixen de fonts diverses: editorials, universitats, departaments de l'Ajuntament de Barcelona i particulars.

Adquisició de nous fons

Per a l'adquisició de nous fons els professionals de les biblioteques disposen de diverses eines que els ajuden a la l'hora de fer la tria.

- Els lots bàsics que prepara la Diputació de Barcelona, alguns dels quals pot triar cada biblioteca a partir d'una llista tancada.
- Llistes de novetats o monogràfiques elaborades per la mateixa Diputació de Barcelona o la Generalitat de Catalunya.
- Les llistes de novetats elaborades pels grups de treball de desenvolupament de la col·lecció.
- Els recursos que ofereixen els proveïdors (llibreries, distribuïdors...).
- Les publicacions especialitzades en la matèria.
- Les desiderates dels usuaris.
- El 2007 les biblioteques s'han pogut subscriure a revistes i publicacions periòdiques relacionades amb el fons especialitzat o els centres d'interès, amb el pressupost provinent de l'Ajuntament de Barcelona.
- Compra ràpida de fons, concepte que s'ajusta a les necessitats que tenen les biblioteques de tenir disponible de forma immediata part del seu fons, en resposta a diverses situacions possibles (premis literaris, novetats, peticions dels usuaris, etc). Les biblioteques han triat el proveïdor que desitjaven, tenint en compte la proximitat en el propi territori, l'accessibilitat, la diversitat de fons i els valors afegits que ofereix el proveïdor (catalogació, folrat...)
- Una part de la compra està destinada a mantenir el fons bàsics de les biblioteques, per substituir volums que s'han fet malbé o bé extraviiats.
- La compra de centres d'interès respon a una especialització temporal del fons. L'elecció dels proveïdors s'ha fet, de la mateixa manera que amb la compra del fons especialitzat, tenint en compte que la llibreria o subministrador pugui respondre a aquestes especialitzacions temàtiques.
- Pel que fa a l'adquisició de fons cinematogràfic i discogràfic s'han fet concursos públics on es valoren, a més del preu, aspectes com l'estoc accessible, la rapidesa en el subministrament, la catalogació dels documents, i un servei d'assessorament i d'informació àgil per al personal bibliotecari.
- Per la compra de novel·la, que se selecciona íntegrament des de les biblioteques, s'ha fet durant tot l'any una selecció mensual.
- La compra dels fons especialitzats s'ha realitzat a diverses llibreries i altres botigues especialitzades que han suggerit els directors de les biblioteques.
- A l'hora de distribuir el pressupost d'especialitzacions per a les diferents biblioteques s'ha tingut en compte tant el tipus de biblioteca com el fons ja adquirit amb anterioritat, com el preu del material a comprar (varia bàsicament pel tipus de format, no val el mateix un còmic que una pel·lícula en dvd o una novel·la).
- Des dels serveis centrals de Biblioteques de Barcelona s'ha fet un recolzament especial pel que fa a la compra de fons per a programes i serveis específics, com ara activitats, clubs de lectura, guies de lectura, el projecte Nascuts per Llegir, etc.

Pel que fa al pressupost per a compres de fons, l'objectiu és que es reparteixi en un 50% entre l'Ajuntament de Barcelona, amb una aportació directa al Consorci de Biblioteques de Barcelona destinada expressament a aquesta finalitat, i la Diputació de Barcelona. Cal remarcar, en aquest sentit, que el 2004 l'aportació de l'Ajuntament va ser major perquè com ja s'ha comentat en el capítol de préstec, es va fer un gran esforç perquè totes les biblioteques tinguessin un fons bàsic de cinema.

Compra especial de fons Any Europeu del Diàleg Intercultural

Cal destacar d'aquest 2008 l'esforç que s'ha fet en la compra de fons corresponent a literatures i cultures d'altres països, especialment d'aquells que tenen una presència més gran entre les persones que viuen a la ciutat.

Aquesta compra especial s'ha fet amb motiu de la celebració de l'Any Europeu del Diàleg Intercultural. Inicialment es va fer un estudi per detectar quines eren les comunitats d'altres països residents a la ciutat amb més pes, i es va decidir treballar amb aquelles que tenen més de 3.000 persones censades. Així es va fer un llistat de 15 cultures diferents, i es va detectar a quins barris o districtes tenien més presència, i es va distribuir la presència d'aquest fons a les biblioteques amb un criteri de proximitat a les comunitats.

S'ha elaborat també una guia de lectura per a adults sobre 20 literatures amb presència a la ciutat, amb les obres més destacades de la literatura clàssica i contemporània d'aquestes literatures, i una per a infants amb recursos per explicar la multiculturalitat als més petits.

Diaris del món

El nou servei que es va engegar el 2007 a tota la xarxa de Biblioteques Públiques de la província de Barcelona, promogut pel Servei de Biblioteques de la Diputació i que la bib. Sant Pau – Santa Creu ja ofería als seus usuaris. Es tracta de servei *Diaris del món* que permet oferir als usuaris la premsa internacional del dia, a tamany real i amb un cost més raonable que les subscripcions en paper. Gràcies a la tecnologia via satèl·lit, els diaris internacionals arriben a les biblioteques i s'imprimeixen en tamany DIN A3, resultant una còpia exacta de l'edició en paper original.

És un servei consultable a 4 de les Biblioteques de Barcelona, i permet accedir a 200 diaris del dia de 60 països diferents. Cada biblioteca que disposa del servei, en funció de la demanda, imprimeix capçaleres diferents, segons un calendari setmanal, consultable al web de les biblioteques.

Recursos electrònics

D'altra banda, cada cop són més els recursos electrònics que es consulten a través de la xarxa informàtica. Destaquen:

- Dues biblioteques (biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda i Biblioteca Nou Barris) estan subscrietes a la base de dades de l'agència EFE: "**efedata**". Base de dades que recull tota la informació de l'Agència EFE.
- Eric: Base de dades d'ensenyament en llengua anglesa, conté resums i referències d'articles publicats en revistes i altres documents de pedagogia. L'elabora el Departament d'Educació dels Estats Units d'Amèrica i l'Office of Educational Research and Improvement. Hi tenen accés les biblioteques: Guinardó - Mercè Rodoreda, Les Corts - Miquel Llongueras, Nou Barris i Xavier Benguerel.
- Medline: Base de dades sobre biomedicina en llengua anglesa, conté més d'onze milions de referències d'articles sobre medicina, infermeria i veterinària des del 1966 fins avui. La produeix la National Library of Medicine (USA). Hi tenen accés: les biblioteques: Guinardó - Mercè Rodoreda, Les Corts - Miquel Llongueras, Nou Barris i Xavier Benguerel.

L'especialització dels fons de les biblioteques

Les Biblioteques de Barcelona disposen de fons especialitzats en diverses temàtiques que completen els fons bàsics. Aquests fons especials tenen sentit en el propi territori, i per això es busca que tinguin una connexió amb l'entorn, però sobretot tenen una funció en l'entorn de ciutat, completant les necessitats informatives del conjunt de ciutadans i ciutadanes. Inicialment eren les biblioteques de districte les que disposaven d'aquest tipus de fons específics, però ara també s'hi han sumat algunes de les biblioteques de barri.

- Món àrab, a la biblioteca Sant Pau - Santa Creu
- Dona, Moda i Cuina, a la biblioteca Francesca Bonnemaison
- Gastronomia i hostaleria, a la biblioteca Barceloneta - La Fraternitat
- Ciència i Medi ambient, a la biblioteca Sagrada Família
- El disseny i l'arquitectura contemporània, a la biblioteca Fort Pienc
- Col·leccionisme, a la biblioteca Sant Antoni - Joan Oliver
- Músiques urbanes, a la biblioteca Vapor Vell
- La Cultura de la Pau i Guerra Civil espanyola, Francesc Boix i Camps de Concentració nazis, a la biblioteca Poble Sec-Francesc Boix
- Automòbil i Mobilitat sostenible, a la biblioteca Francesc Candel
- Esports i jocs, a la biblioteca Les Corts - Miquel Llongueras
- Art i escultura noucentista i Josep Clarà, a la biblioteca Clarà. Fons especial Any Gaudí
- Les cultures del Mediterrani, a la biblioteca Vila de Gràcia
- Cultura juvenil i viatges, a la biblioteca Jaume Fuster
- Poesia, a la biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda
- Novel·la barcelonina contemporània, a la biblioteca Carmel - Juan Marsé
- Teatre, a la biblioteca Horta-Can Mariner
- Gènere negre, a la biblioteca Montbau - Albert Pérez Baró
- El circ i les arts parateatrals, a la biblioteca Nou Barris
- Còmic, fotografia i arts visuals, a la biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra
- Cultures fluvials, a la biblioteca Bon Pastor
- El cinema i el Servei de Documentació en Literatura Infantil i Juvenil, a la biblioteca Xavier Benguerel
- Flamenc, a la biblioteca Ramon d'Alòs Moner

Els més prestats del 2008 a la Xarxa de la província

Un any més (ja ho va ser l'any 2007) la novel·la d'Ildefonso Falcones, *La catedral del mar*, ha estat la novel·la més llegida pels usuaris de les biblioteques de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona durant l'any 2008, seguida de molt a prop per *La sombra del viento*, de Carlos Ruiz Zafón, aquesta última sempre en els dos primers llocs del rànquing dels 'Més llegits' després de 5 anys d'èxit.

Els usuaris adults de les biblioteques es revelen també lectors fidels a una sèrie de títols 'clàssics' en el seu gènere: els còmics per a adults *Death Note*, *Bleach*, *Inu Yasha* repeteixen èxit com a més prestats; la pel·lícula amb més sortida continua sent *El Padrino* i les revistes més llegides *Speak Up* i *Labores del hogar*.

Pel que fa als lectors juvenils hi ha hagut un canvi important respecte a anys anteriors: la saga de l'autora Stephenie Meyer, amb la novel·la *Crepúsculo*, ha rellevat al mag *Harry Potter*, si bé aquest es manté en segon lloc.

Finalment, es pot comprovar que els gustos infantils continuen fidels a les aventures de *Gerónimo Stilton*, *Tina Superbruixa* i *Doraemon*.

ELS PROGRAMES DE DIFUSIÓ DE LA LECTURA: LA DIFUSIÓ DE LA COL·LECCIÓ

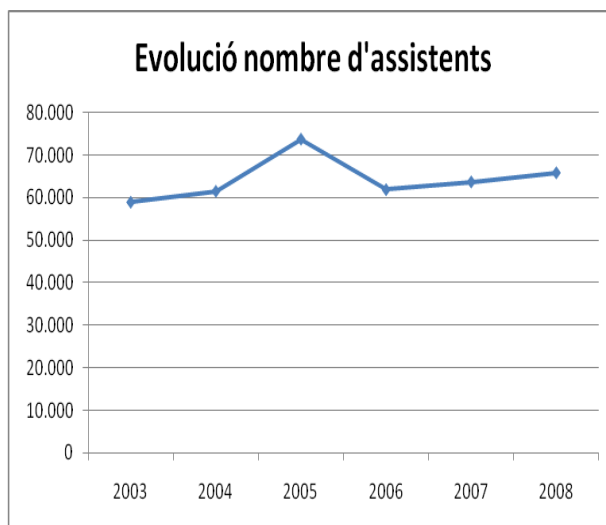
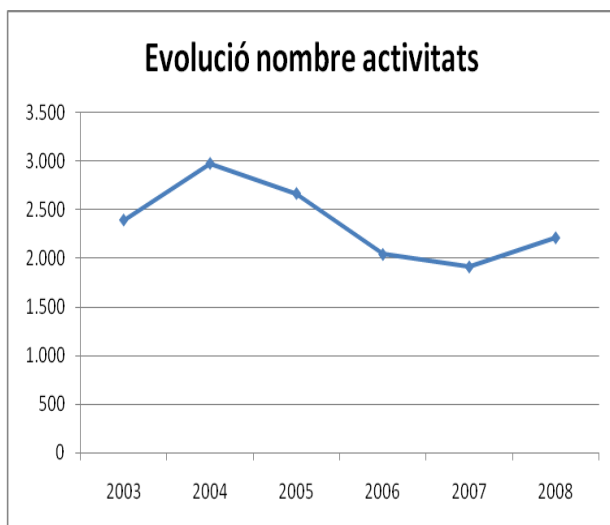
El Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010 situa la biblioteca com a centre públic social d'àmbit local; actiu, impulsor i dinamitzador, com un referent cultural del territori, adaptat a les demandes dels ciutadans i avançat en la detecció de necessitats informatives, formatives i culturals. Els programes de difusió de la lectura són fonamentals per a aconseguir aquests objectius.

Ahora són un instrument molt valuós per a la difusió de la col·lecció. Els programes i les activitats que s'ofereixen es treballen a partir del seguiment de les novetats o de les incorporacions més interessants de la col·lecció, o bé a partir de la detecció d'interessos concrets dels usuaris. Aquest 2008 s'ha fet especial atenció a acompanyar els programes que tenien un fil argumental comú amb guies de lectura de bibliografia relacionada amb l'activitat que es pot trobar a les biblioteques.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Equipaments	19	28	27	33	32	35	31	35	33
Activitats	87	168	171	280	310	329	309	363	418
Assistents	3.490	7.253	6.590	12.058	14.459	14.001	15.568	17.022	17.678

Fins al 2002 es comptabilitzaven les Sales de Lectura dels Centres Cívics

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Equipaments	28	29	29	29	31	32
Activitats	2.393	2.974	2.666	2.040	1.912	2.211
Assistents	58.932	61.496	73.730	61.882	63.692	65.835
Mitjana assistents sessió /	24,6	20,6	27,6	30,3	33,3	29,7

En l'anàlisi d'evolució es pot apreciar una de les línies de treball que des del 2004 s'ha aplicat en la programació d'activitats, i que consisteix en la reducció del nombre d'accions en benefici de la seva qualitat i adaptació a l'entorn. L'oportunitat d'aquesta tendència es confirma amb l'augment continuat dels assistents tot i la reducció d'activitats, amb l'excepcionalitat del 2005, que amb la campanya institucional de l'Any del Llibre i la Lectura va donar molta visibilitat a l'agenda d'activitats de les biblioteques. També aquest 2008, amb la celebració de l'Any Europeu del Diàleg Intercultural, les biblioteques han fet un esforç de programació cultural per tal d'arribar a comunitats instal·lades recentment a la ciutat, i alhora per donar-les a conèixer a la resta de ciutadans.

Pel que fa a aquest 2008, com en anys anteriors hi ha hagut dues programacions, una pensada per als infants i una altra per al públic jove i adult. La programació infantil presenta una oferta similar a tot el territori: prima la voluntat de proximitat i de presentar activitats per

a les persones que viuen a prop de la biblioteca. La programació juvenil i d'adults, en canvi, es planteja com un conjunt d'activitats destinades a tota la ciutat, en la lògica de fomentar el policentrisme cultural.

Programa infantil: *Lletra Petita*

Des del 2003 es va començar a distribuir el programa que hem anomenat *Lletra Petita*, que inclou tots els cicles infantils seguint el model per a adults de *L'Aventura de Llegir*, i que fins aleshores s'inclouen en aquell programa.

Any rere any s'analitzen els diferents programes per tal d'adequar-los al màxim a les necessitats i preferències del públic infantil i familiar. Inclou les activitats dels cicles *Sac de Rondalles*, *Petit format*, *Aperitius musicals*, *Calendari Festiu*, *El món dels tovets*, *Enreda't amb l'acció*, *Mots en joc*, *Què llegim*, *El cau dels somnis*.

Programa d'adults: *L'Aventura de Llegir*

El programa de *L'Aventura de Llegir* va començar les seves activitats l'any 1994. Per quinze anys consecutius, doncs, *L'Aventura de Llegir* ha elaborat un seguit d'activitats amb l'objectiu de fomentar la lectura i de donar a conèixer els fons i els serveis de les biblioteques. Des del darrer trimestre del 2003 aquest programa no inclou les activitats infantils, que s'agrupen ara sota el títol de *Lletra petita*, tal i com ja hem ressenyat.

El programa de *L'Aventura de Llegir* inclou **cicles temàtics** mensuals que en funció del calendari o dels esdeveniments culturals de la ciutat, ofereixen un seguit de xerrades fetes per especialistes sobre diversos temes monogràfics.

No t'ho perdís:

- **Exposicions.** Xerrades per parlar dels continguts d'algunes de les exposicions que es fan a la ciutat. De manera optativa es pot fer un altre dia la visita comentada de l'exposició.
- **Cinema.** Una pel·lícula que es fa al cinema i un expert que en parla, seguint rigorosament les estrenes de la cartellera. Amb la col·laboració de Cinemes Icària Yelmo Cineplex, es donen entrades als assistents per anar a veure la pel·lícula al cinema.
- **Teatre:** S'aprofiten els dilluns (dia de descans de les companyies de teatre) per convidar actors i directors per parlar les muntatges que s'estan fent als teatres de la ciutat. Després se sortegen entre els assistents algunes entrades per veure l'obra. Amb la col·laboració de diverses sales teatrals de la ciutat.

Visions de la ciència

Cicle fix de divulgació de temes científics que cada trimestre està dedicat a un tema. Coorganitzat amb la Direcció de Promoció de Cultura Científica de l'ICUB.

Els viatges de la paraula

Narració de contes per a adults i recitals de poesia amb el suport musical, amb l'objectiu de donar a conèixer autors i autores que han cultivat aquests gèneres.

T'interessa

A partir de totes les activitats que preparen i suggereixen les biblioteques directament, es fa aquest cicle de xerrades, debats i conferències sobre temes d'interès i d'actualitat. És un programa que està molt arrelat al territori, en ocasions en col·laboració amb entitats que la biblioteca contacta com a agents del territori que s'ocupen de temes relacionats amb la cultura i el coneixement.

Vine a fer un cafè amb...

Aquest és un dels programes que va néixer amb l'Any del Llibre i la Lectura i que té continuïtat gràcies a la bona acollida dels assistents i dels col·laboradors. Es un programa de tertúlies amb autors, editors, periodistes, professors, llibreters... al voltant del llibre i la lectura. Es realitza a dues biblioteques: el dimarts a la bib. Francesca Bonnemaison i els dimecres i els dijous a la bib. Jaume Fuster.

El valor de la paraula

Aquest programa és un espai de trobada entre autors que presenten la seva obra i els seus lectors. S'estableix un diàleg amb els convidats perquè exposin la seva visió personal sobre el fet literari i sobre el valor que té per a ells la paraula. Es realitza bàsicament a dues biblioteques, la bib. Francesca Bonnemaison i la bib. Jaume Fuster, tot i que el d'altres ocasions s'han utilitzat altres escenaris, com ara el Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. Durant el 2008 hi ha participat autors internacionals com ara Paul Auster, Aravind Adiga, Noah Gordon, Richard Ford, Martin Amis, o nacionals com José Luís Peixoto, Rosa Montero, Jaume Cabré o Joan Margarit.

Clubs de Lectura

Els clubs de lectura estan especialment pensats per a persones amb inquietuds culturals, ganes de llegir, però també de fer amics i xerrar amb l'excusa d'una lectura interessant. Llegeixen els llibres i després els comenten un cop al mes, entre tots, a la biblioteca, moderats per un expert en la temàtica del club. S'organitzen en nou sessions d'una durada aproximada d'una hora i mitja. Cada lectura té com a material de suport una fitxa orientativa i una guia posterior.

Els objectius bàsics d'aquests clubs són, doncs, fomentar l'hàbit de la lectura i el diàleg; oferir noves possibilitats per al temps lliure; promocionar l'ús de la biblioteca i donar-la a conèixer com equipament cultural i crear un punt de trobada per als membres del Club.

Durant el 2008 s'han proposat noves especialitats de clubs de lectura, i s'han iniciat 81 grups diferents davant l'èxit de demanda d'aquesta activitat. Dins el 81 clubs de lectura hi ha una gran varietat d'oferta, amb els clubs especialitzats en temàtiques concretes, en la majoria dels casos relacionades amb l'especialització de la biblioteca. També s'ofereixen 8 clubs de lectura fàcil, dirigits a facilitar l'aprenentatge del català a les persones novingudes a la ciutat.

	Nombre clubs	Nombre total places disponibles
Total Clubs de Lectura	81	2.790
Clubs generals	21	630
Clubs juvenils	6	420
Clubs per a pares novells	4	120
Clubs d'aprenentatge de català – lectura fàcil	8	120
Clubs en llengües estrangeres	8	240
Clubs especialitzats en temàtiques concretes	28	840
Clubs a casals d'avis	5	150
Clubs escola d'adults	1	30
Veterans de la lectura	8	240

Col·laboració en programes de la ciutat

Calendari festiu

En la programació de les activitats de les Biblioteques de Barcelona hi ha una cura especial a crear complementarietats amb el calendari festiu de la ciutat, una tasca que insereix les biblioteques dins el teixit urbà i social de la ciutat.

- Per la festa major d'hivern de la ciutat, Santa Eulàlia.
- Per Carnaval.
- Per Sant Jordi les biblioteques realitzen moltes activitats de difusió de la lectura, sovint coordinades amb els altres agents del territori. Com a conjunt de xarxa de la ciutat, Biblioteques de Barcelona organitza el Pregó de Sant Jordi al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest any vam demanar a l'escriptor Alessandro Baricco que ens acompanyés i reflexionés sobre la importància de la lectura.
- Per la festa major d'estiu, La Mercè, les biblioteques van ser presents al Passeig de les Persones amb un estant al Passeig de Gràcia on els ciutadans es podien informar dels serveis que ofereixen les biblioteques, i els més petits podien seguir sessions d'explicació de contes.
- Un Nadal de conte és el programa que des de fa uns anys realitzen les biblioteques en aquestes festes.

Quarta trobada europea de novel·la negra: BCNegra. L'organitza l'Institut de Cultura de Barcelona. Les biblioteques hi participen des de la primera edició, amb xerrades d'alguns dels autors que participen en la trobada i amb l'organització de clubs de lectura per a joves, en conveni amb centres escolars de tota la ciutat.

Món Llibre. Aquest any ha estat la tercera edició d'aquesta festa de la literatura per a nens i nens que organitza l'Institut de Cultura de Barcelona. Les biblioteques hi participen amb l'organització d'un mercat d'intercanvi de llibres i amb la programació dels espectacles de Petit Format que habitualment es poden veure a les biblioteques. També es realitza una guia de lectura en col·laboració amb les editorials participants.

Saló Internacional del Còmic de Barcelona. La bib. Ignasi Iglésias - Can Fabra, especialitzada en Còmic, participa cada any al Saló amb l'organització d'una exposició i la presència al Saló.

Festa de la Música. La bib. Vapor Vell, especialitzada en Músiques Urbanes, ha participat com cada any en la celebració d'aquesta festa de la música internacional.

Setmana de Poesia de Barcelona. En aquest cas és la bib. Guinardó - Mercè Rodoreda, especialitzada en poesia, la que té una presència més important en aquesta setmana poètica que se celebra a tota la ciutat. Es realitzen trobades amb autors i lectures poètiques adreçades al públic infantil i adult.

Grec. Festival d'Estiu de Barcelona. Les Biblioteques de Barcelona organitzen amb l'Institut de Cultura de Barcelona un conjunt de trobades amb els autors, directors i actors d'alguns dels espectacles del Festival.

Any Europeu del Diàleg Intercultural. El 2008 s'ha celebrat l'Any Europeu del Diàleg Intercultural a tota la ciutat, amb un programa molt extens d'activitats. Les biblioteques s'han adherit a la celebració incloent cicles i activitats relacionades amb les diferents cultures presents a la ciutat en cadascun dels programes que formen part de l'oferta cultural de les biblioteques, i amb cicles específics que van portar a la ciutat autors i experts internacionals sobre el viatge i la literatura en el *Simposi Llegir per viatjar, viatjar per llegir*, realitzat a la biblioteca Jaume Fuster durant el mes de novembre.

LA GESTIÓ DE LES BIBLIOTEQUES

EL CONSORCI DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

President: Excm. Sr. Jordi Hereu (Ajuntament)

Vicepresident: Excm. Sr. (Diputació)

Es va constituir el 10 de gener de 2001, promogut per l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona. El Consorci es regeix pels Estatuts aprovats per les dues institucions titulars, publicats al BOP del 2 de desembre del 2000. Té personalitat jurídica pròpia i es regula segons la legislació de règim local i general.

Està integrat per representants de l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona, les dues institucions que van promoure la seva creació. El 2008 s'han produït alguns canvis degut a canvis de càrrecs polítics dins les institucions representades en els dos òrgans de govern, la Comissió Executiva i el Consell General.

MEMBRES DEL CONSELL GENERAL

Ajuntament de Barcelona				Diputació de Barcelona			
Excm. Sr. Jordi Hereu	Alcalde	President del Consell general del Consorci	PSC	Excm. Sr. Antoni Fogué	President	Vicepresident del Consell general del Consorci	PSC
Sr. Jordi Martí	Delegat de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona		PSC	Im. Sr. José Manuel González Labrador	Diputat de Cultura		PSC
Ima. Sra. Elsa Blasco	Regidora del districte d'Horta-Guinardó		ICV-EUA	Im. Sr. Jaume Ciurana	Diputat Regidor		CIU
Ima. Sra. Gemma Mumburú	Regidora del Dte. de Sant Andreu		PSC	Im. Sr. Carlos del Río	Diputat Regidor		PP
Ima. Sra. Francina Vila	Representant del grup polític		CiU	Sr. Josep Altayó	Representant del grup polític		ICV-EUA
Im. Sr. Alfredo Bergua	Representant del grup polític		PP	Sr. Francesc Albiol	Representant del grup polític		ERC
Sra. Sílvia Mata	Representant del grup polític		ERC	Sr. Avel·lí Serrano	Coordinador de l'Àrea de Cultura		-
Sra. Marta Clari	Gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona		-	Sr. Jordi Permanyer	Gerent del Servei de biblioteques		-

La Comissió Executiva, formada per 6 vocals triats del Consell General:

MEMBRES DE LA COMISSIÓ EXECUTIVA

Ajuntament de Barcelona				Diputació de Barcelona			
Sr. Jordi Martí	Delegat de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona	President delegat de la Comissió executiva del Consorci	PSC	Im. Sr. José Manuel González Labrador	Diputat de Cultura	Vicepresident de la Comissió executiva del Consorci	PSC
Ima. Sra. Elsa Blasco	Regidora del districte d'Horta-Guinardó		ICV-EUA	Sr. Avel·lí Serrano	Coordinador de l'Àrea de Cultura		-
Sra. Marta Clari	Gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona		-	Sr. Jordi Permanyer	Gerent del Servei de biblioteques		-

La Comissió Executiva

La Comissió Executiva s'ha reunit tres cops, els dies:

- 22 d'abril de 2008
- 30 de setembre de 2008
- 18 de desembre de 2008

Els principals temes tractats en aquestes reunions han estat:

- la memòria econòmica global del període 2007, l'aprovació inicial del Compte General, la incorporació de romanents de crèdit al pressupost del 2008; les bases d'execució del pressupost 2009,
- els preus públics del 2009,

- la gestió dels recursos humans (nomenaments, convocatòries realitzades, convocatòria de l'oferta pública per al 2008 i calendari d'execució, proposta de reorganització de la Direcció Tècnica de Biblioteques de Barcelona, la proposta de la plantilla i relació de llocs de treball per a l'any 2009),
- la Memòria d'activitat del 2007,
- el Pla d'acció 2009,
- el seguiment i actualització del Mapa de Biblioteques,
- el seguiment dels principals indicadors de gestió i de les enquestes d'usuaris,
- el Projecte del Servei d'Informació Cultural a les biblioteques "bcultura",
- el projecte d'instal·lació de l'autoservei en la gestió dels Espais Multimèdia.
- el projecte d'equipament dels espais multimèdia de les biblioteques Poblenou-Manuel Arranz i La Sagrera - Marina Clotet.
- convenis amb entitats i contractes de patrocini
- Nomenament de la nova gerent del Consorci, la Sra. Assumpta Bailac.

El Consell General

El Consell General s'ha reunit els dies:

- 29 de maig de 2008
- 30 de setembre de 2008
- 18 de desembre de 2008

D'entre els principals temes tractats pel Consell General en aquestes reunions, es van presentar i aprovar:

- en relació als recursos econòmics: el Compte General de Biblioteques de Barcelona del 2007, la modificació de crèdit del pressupost 2008,
- en relació als recursos humans: nomenaments i convocatòries realitzades, convocatòria de l'oferta pública per al 2008 i calendari d'execució, proposta de reorganització de la Direcció Tècnica de Biblioteques de Barcelona, la proposta de la plantilla i relació de llocs de treball per a l'any 2009,
- la Memòria d'activitat del 2007,
- el Pla d'acció 2009,
- el seguiment i actualització del Mapa de Biblioteques,
- el seguiment dels principals indicadors de gestió i de les enquestes d'usuaris,
- el Projecte del Servei d'Informació Cultural a les biblioteques "bcultura",
- el projecte d'instal·lació de l'autoservei en la gestió dels Espais Multimèdia.
- el projecte d'equipament dels espais multimèdia de les biblioteques Poblenou-Manuel Arranz i La Sagrera - Marina Clotet.
- convenis amb entitats i contractes de patrocini
- Nomenament de la nova gerent del Consorci, la Sra. Assumpta Bailac.

LA COMISSIÓ DE LECTURA PÚBLICA

La Comissió de Lectura Pública, és un espai de participació municipal pel que fa a la lectura pública, i que es promou des del Consorci de Biblioteques de Barcelona, amb motiu de la celebració de l'Any Europeu del Diàleg Intercultural el 2008 ha iniciat un procés de reflexió sobre el paper de les biblioteques públiques en la cohesió social. Per realitzar aquesta feina es va crear un grup específic que es va reunir en diverses sessions de treball per tal d'elaborar un document de reflexió que es presentarà el 2009.

Paral·lelament també durant el 2008 s'ha engegat un grup de treball sobre Biblioteca Pública i Escola, integrat per membres del Consorci d'Educació de Barcelona, de l'Institut Municipal d'Educació i de Biblioteques de Barcelona. L'objectiu ha estat delimitar quin és el marc de treball conjunt, i proposar nous àmbits de col·laboració i cooperació. El document resultant d'aquest treball es presentarà durant el 2009.

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

El 2008 l'estructura organitzativa bàsica dels serveis centrals ha estat modificada: la direcció tècnica, que des dels inicis del Consorci de Biblioteques de Barcelona havia estat única, s'ha dividit en dues direccions: la DT de Serveis, i la DT de Projectes i Planificació. Aquesta reorganització de la Direcció Tècnica ha estat motivada per l'acumulació de responsabilitats que amb el creixement sostingut de la xarxa de biblioteques havia sofert aquesta direcció. L'augment del nombre d'equipaments i la implementació de nous serveis i programes ha convertit en imprescindible aquest desdoblament.

Així doncs a finals del 2008 l'estructura dels Serveis Centrals queda així:

- Gerència
- Direcció d'Administració:
  - Àrea de gestió econòmica
  - Unitat de recursos humans
- Direcció Tècnica
  - de Serveis
  - de Projectes i Planificació
- Direcció de Programes
- Equip de suport a la gestió
- Secretaria Tècnica
- Comunicació i premsa

La Xarxa de Biblioteques està actualment formada per 32 biblioteques, 8 de districte i les 24 restants de barri. Un cop la Xarxa estigui totalment completada, estarà conformada per la Biblioteca Central Urbana, les biblioteques de districte i les biblioteques de barri. Les seves funcions i relacions s'estructuren de la manera següent:

- Les biblioteques de districte coordinen les biblioteques de barri, cooperen amb la resta de serveis que configuren el conjunt bibliotecari de la unitat territorial (biblioteques escolars, biblioteques especialitzades de museus, xarxes privades...), fan funcions d'interlocució entre els serveis centrals de Biblioteques de Barcelona i les biblioteques de barri i es coordinen amb altres equipaments del territori.
- Les biblioteques de barri donen servei a una població més reduïda i localitzada, i la seva funció bàsica és la de solucionar les demandes d'informació més immediates.
- Les biblioteques filials, que serveixen a una població inferior als 5.000 habitants, i són a càrrec d'auxiliars tècnics. De fet la biblioteca Collserola-Josep Miracle respon a aquesta tipologia, tot i que s'assimila a les biblioteques de barri, ja que ofereix els mateixos serveis als usuaris.

LA GESTIÓ DE LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

Com en tota organització, darrera els serveis que Biblioteques de Barcelona ofereix als ciutadans i que són visibles per a tothom, hi ha una estructura complexa que cal gestionar dia a dia: la plantilla, els plans de pensions, l'anàlisi d'indicadors, el projecte de gestió per competències, la formació específica, els convenis de pràctiques...

Com a accions de gestió realitzades en el decurs del 2008 podem destacar:

- El programa de consultoria interna a les direccions de biblioteca ha sistematitzat una metodologia d'actuació que pretén millorar la capacitació directiva en l'anàlisi de situacions i la presa de decisions sobre la base de:
  - Ampliar els elements considerats en l'anàlisi inicial, incloent-hi les pròpies dificultats per intervenir de manera eficaç.
  - Definir diverses línies d'intervenció alternatives.
  - Preveure els efectes que pot tenir cada una de les alternatives en l'evolució de la situació i en l'enfortiment o afebliment del rol directiu, en diversos entorns i diversos períodes de temps.

Pel que fa a l'aplicació de la normativa pressupostària i comptable i en particular la *Llei Reguladora de les Hisendes Locals* el Consorci de Biblioteques està sotmès al control i fiscalització per part de les dues entitats locals que hi realitzen les aportacions econòmiques, Diputació i Ajuntament.

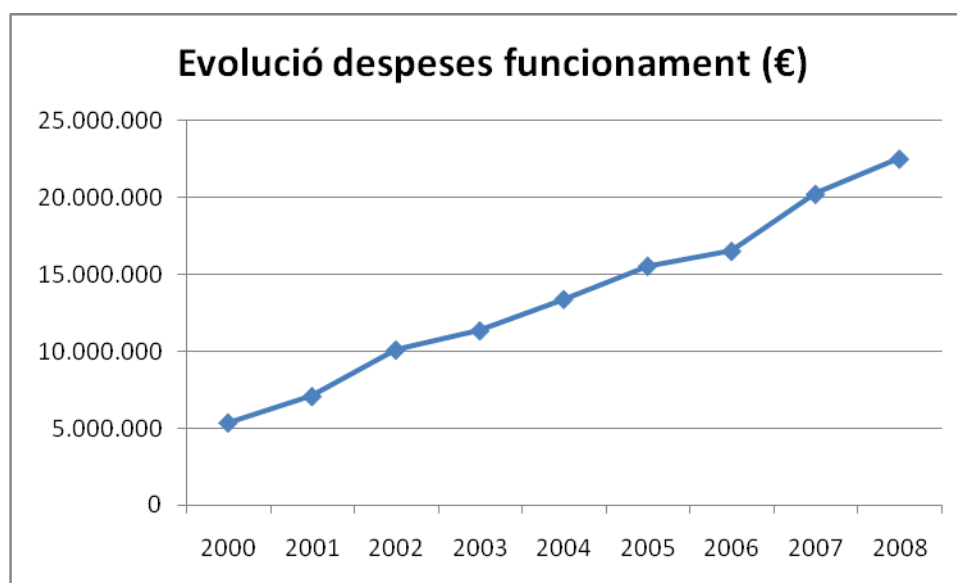
DESPESA

La despesa total d'aquest exercici, incloent el capítol d'inversions, ha estat de 33.129.971 €. Significa una despesa pública per habitant de 20,34 €. La distribució per entitats que participen en el Consorci ha estat:

Ajuntament	Diputació	Generalitat	Ingressos propis CBB	TOTAL
23.129.368	9.337.070	456.005	207.528	33.129.971 €
69,81%	28,18%	1,38%	0,63%	

Pel que fa a la despesa de funcionament de la xarxa aquest 2008 ha estat de 22.517.496 €. Això representa un augment de l'11,34% respecte el 2007, i una despesa corrent per habitant de 13,83 €.

Ajuntament	Diputació	TOTAL
13.582.588	8.934.908	22.517.496 €
60,32%	39,68%	

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Despesa en funcionament (€)	5.337.316	7.055.068	10.081.941	11.333.156	13.381.456	15.544.089	16.510.958	20.224.701	22.517.496
Increment	-	32,2%	43%	12,41%	18,07%	16,16%	6,22%	22,49%	11,34%
Increment acumulat	-	-	88,89%	112,34%	150,72%	191,23%	209,35%	278,93%	321,89%

RECURSOS HUMANS

Plantilla

El desplegament del Pla de Biblioteques comporta un augment progressiu de la plantilla de les Biblioteques de Barcelona per tal d'assegurar poder atendre els nous equipaments que es van inaugurant a la Xarxa de Biblioteques de Barcelona i l'augment dels horaris i els programes.

Durant el 2008 s'han resolt 9 processos selectius diversos.

Concursos:

- 49 llocs de Tècnic Auxiliar de Biblioteca, 1 aspirant admès.
- 2 llocs de Director/a de biblioteca de districte, 2 aspirants admeses
- 2 llocs de Director/a de biblioteca de barri tipus A, 2 aspirants admeses

Oferta Pública:

- 32 places de Tècnic Mig en Bibliologia, 266 aspirants admesos. Procés iniciat el 2007
- 48 places de Tècnic Auxiliar d'Institucions Culturals, 493 admesos. Procés no finalitzat durant el 2008.

Lliure designació:

- 1 lloc de Direcció Tècnica de Serveis, 1 aspirant admesa

Procés de selecció per a lloc temporal:

- 1 Gestor d'Activitats per als programes literaris de ciutat 2008. 17 aspirants admesos.

Procés de selecció intern:

- 1 lloc de Director/a de biblioteca filial, 5 aspirants admesos
- 1 lloc de Tècnic auxiliar de suport a la direcció tècnica

A finals del 2008, la plantilla estava formada per un total de 313 llocs de treball. Cal tenir en compte que, donada la varietat de situacions que es produeixen en els horaris de les biblioteques, un mateix lloc de treball a vegades es cobreix amb dues persones a mitja jornada. Es distribueixen de la manera següent:

- Serveis Centrals: 17 persones
- Xarxa de Biblioteques: 267 persones
  - 89 bibliotecàries i bibliotecaris
  - 155 tècnics auxiliars
  - 23 personal de suport
- Equip itinerant: 29 persones
  - 8 bibliotecàries i bibliotecaris
  - 18 tècnics auxiliars
  - 3 personal de suport

Com a indicador comparatiu, al final del 2001 la Xarxa disposava de 51 bibliotecaris, 82 auxiliars i 17 de personal de suport: 160 persones en total, entre personal assignat a biblioteques, personal itinerant i personal dels Serveis Centrals.

En el decurs del 2008 s'han produït 7 jubilacions a la plantilla de Biblioteques de Barcelona.

Pla de pensions

L'any 2006 Biblioteques de Barcelona es va integrar efectivament en el Pla de pensions de promoció conjunta de l'Ajuntament de Barcelona.

A finals del 2008 hi ha 133 persones que s'hi han acollit. El Consorci de Biblioteques de Barcelona compta a més amb un representant a la Comissió de Control.

Formació

El personal de Biblioteques de Barcelona ha assistit a cursos organitzats pel propi Consorci de Biblioteques de Barcelona, per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona, el Col·legi de Bibliotecaris i Documentalistes de Catalunya, el Consorci per a la Normalització Lingüística i altres entitats o institucions. Els continguts de la formació es poden estructurar en aquests tres àmbits, entre els quals esmentem només alguns títols:

- Continguts específics: Com garantir la comunicació oral, formació sobre el Pla d'Emergència; Biblioteca 2.0, Atenció a l'usuari; Gestió de l'estrés, Disseny i creació de Pàgines Web; Polítiques juvenils; Control de revistes; Tallers sobre literatura infantil i juvenil; i les sessions de treball de l'Escola d'Hivern per a personal de biblioteques.
- Gestió: Gestió de la qualitat, Treball des de l'òptica de la direcció.
- Tècniques de suport: Word bàsic; Programari lliure; Asia; Pissarra electrònica

El conjunt d'aquests cursos ha comptat amb la participació de 529 persones (cada persona pot haver assistit a més d'un curs), sumant un total acumulat de 7.725 hores de formació.

	Cursos organitzats per Biblioteques de Barcelona	Cursos d'altres institucions	TOTAL FORMACIÓ 2008
Nombre assistents	353	176	529
Nombre hores formació	5.407	2.318	7.725

Cal tenir en compte que per al personal que s'incorpora per primera vegada a una biblioteca, tant si és de plantilla com si és personal temporal, es realitza un procés d'acollida, consistent en una sessió de Formació Inicial a la biblioteca Les Corts - Miquel Llongueras on s'informa dels processos de treball de les Biblioteques de Barcelona i es lliura el Manual d'Acollida.

Cal destacar la participació de personal de Biblioteques de Barcelona a diverses jornades del sector com per exemple les *11s Jornades Catalanes d'Informació i Documentació*, el *74è. Congrés de l'IFLA a Quèbec*, el *IV Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas*, la Quarta Trobada Europea de Novel·la Negra de Barcelona, etc...

Convenis de pràctiques i Plans d'ocupació

Les Biblioteques de Barcelona acullen estudiants procedents de diversos nivells educatius i especialitats per fer-hi pràctiques professionals.

- 1 estudiant de la Facultat de Biblioteconomia de la Universitat de Barcelona a la biblioteca Nou Barris.
- 1 estudiant de secundària la biblioteca Ignasi Iglésias – Can Fabra.

D'altra banda s'ha treballat amb *Barcelona Activa* per acollir Plans d'ocupació a les biblioteques de la ciutat.

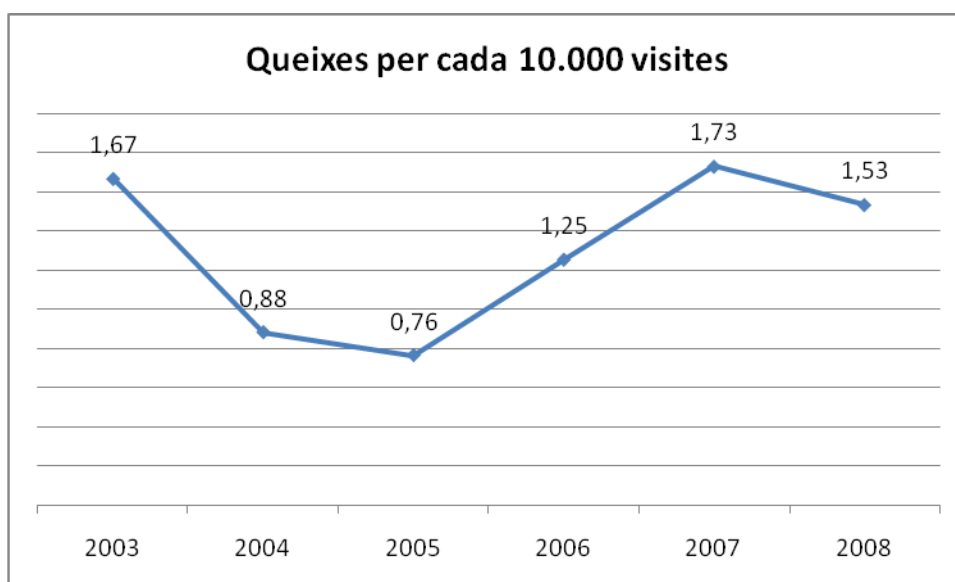
- El curs 2007-2008 són 16 les persones que des del novembre del 2007 fins el juny del 2008 participen en aquest programa, especialitzats en la promoció de la lectura i en l'animació de les àrees infantils, amb una jornada setmanal de 37,5 h. Les biblioteques que els acullen són: Francesca Bonnemaïson, Sagrada Família, Lola Anglada, Vapor Vell, Clarà, Jaume Fuster, Vila de Gràcia, Nou Barris, Bon Pastor, Garcilaso, Ignasi Iglésias – Can Fabra, Sant Martí de Provençals i Xavier Benguerel.
- Durant els tres mesos d'estiu del 2008, també amb una jornada de 37,5 h. setmanals, 4 persones han treballat a les biblioteques Francesca Bonnemaïson, Sagrada Família, Jaume Fuster i Ignasi Iglésias – Can Fabra.
- A partir del desembre del 2008 són novament 16 les persones que participen en aquest programa, especialitzats en la promoció de la lectura i en l'animació de les àrees infantils, amb una jornada setmanal de 18,45 h. Les biblioteques que els acullen són: Francesca Bonnemaïson, Sagrada Família, Lola Anglada, Sant Antoni-Joan Oliver, Vapor Vell, Francesc Candel, Collserola-Josep Miracle, Jaume Fuster, Vila de Gràcia, Horta-Can Mariner,

SEGUIMENT DELS SUGGERIMENTS I/O QUEIXES

Des de l'any 2003 es recullen els suggeriments i les queixes dels usuaris de les Biblioteques de Barcelona, un element que ens ajuda a millorar els serveis a partir de l'opinió de les persones que en són usuàries.

A l'hora de quantificar el nombre de queixes i la seva tipologia cal, primer de tot, posar-les en relació amb el nombre de visites que reben les biblioteques: des del 2003 el nombre de visites ha augmentat en un 57,7% i el de les queixes un 45%, per tant la proporció queixes per visita ha disminuït un 8% en els darrers 6 anys.

En termes absoluts la proporció de queixes per visita d'aquest 2008 és de 0,0001534, o sigui de 1,5 queixes per a cada 10.000 visites que reben el conjunt de les 32 biblioteques de la ciutat.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Queixes per cada 10.000 visites	1,668	0,882	0,764	1,254	1,730	1,534

Tot i aquestes consideracions, i que aquest 2008 ha disminuït lleugerament el nombre de queixes respecte l'any anterior, un 1,3% menys, des del 2005 s'han produït increments importants en la recollida d'aportacions dels usuaris, atribuïbles a diversos motius, entre ells, i el més important, és que al principi només es comptabilitzaven les queixes com a tals, i ara, en canvi, incorporem també els suggeriments de millora. També cal tenir en compte que a finals del 2005 el Consorci de Biblioteques de Barcelona es va incorporar al sistema IRIS (Incidències Reclamacions i Suggeriments) de l'Ajuntament de Barcelona.

Cal tenir en compte també que la posada en funcionament dels nous equipaments i la millora dels ja existents, requereixen un temps d'ajustament: en els primers mesos d'una nova biblioteca és previsible que es produeixin alguns desajustos en el funcionament correcte de l'equipament i dels serveis.

A les queixes i els suggeriments s'hi dona resposta des de la mateixa biblioteca i/o des dels Serveis Centrals. De fet des de les pròpies biblioteques es potencia l'ús de la bústia de

suggeriments i queixes, ja que és un bon instrument per conèixer l'opinió dels usuaris i donar una resposta ajustada a les seves necessitats, a més de millorar els serveis de tota la xarxa.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1r trimestre	263	107	68	179	213	222
2n trimestre	124	97	86	194	261	267
3r trimestre	103	65	37	90	196	190
4rt trimestre	119	95	147	151	225	204
TOTAL	609	364	338	614	895	883
<i>Increment</i>	-	-40%	-7.1	81,6%	45,7%	-1,3%

Com a balanç de tot l'any, cal reportar els principals temes apareguts:

- **Servei de préstec:** durada del préstec de CD's i DVD's.
- **Servei d'informació:** pissarra amb recomanacions de llibres i crítiques literàries.
- **Col·lecció / Servei de música, premsa i revistes:** demandes concretes de títols, centres d'interès i subscripcions a revistes, ordre correcte dels documents, més d'un exemplar dels diaris.
- **Àrea infantil:** tallers, espais de treball en grup, dificultat per fer conviure diferents edats pel soroll.
- **Servei bases de dades i Internet:** targetes de música, sistema de reserva, deficiències en el servei Wi-Fi.
- **Espais i equipaments:** horaris de les biblioteques, soroll – silenci, deficiències tècniques de manteniment, sales d'estudi, augment dels punts de lectura.
- **Altres:** gestió d'alguns serveis, vigilància, mòbils, manteniment exterior.

PARTICIPACIÓ EN PROCESSOS D'AVUACIÓ

Anàlisi d'indicadors

Els Serveis Centrals de Biblioteques de Barcelona duen a terme de manera sistemàtica l'anàlisi dels indicadors disponibles per tal mesurar i valorar la tipologia d'accions i les característiques concretes de cada biblioteca. S'ha treballat amb indicadors descriptius diversos: usos dels serveis, activitats, nombre de personal, metres quadrats. Això ha permès detectar on cal planificar i ajustar recursos. Una eina d'anàlisi són també les comparatives amb altres xarxes de biblioteques que ens puguin servir de referència.

D'altra banda es treballen els indicadors d'explotació del carnet de biblioteques i també els que obtenim a través de l'enquesta Òmnibus Municipal, i aquest 2008 de l'Enquesta de Satisfacció d'Usuaris, que ens permeten obtenir un perfil dels usuaris de les Biblioteques de Barcelona. Això ens ajuda a detectar quins són els sectors de la població on les biblioteques tenen una penetració més gran, i ens serveix per dissenyar millor els serveis i les activitats per tal d'arribar als públics que ara no són usuaris d'aquest equipament.

Projecte Tibidabo

L'any 2003 es va començar a treballar en aquest projecte de comparativa d'indicadors de xarxes de Biblioteques Públiques d'arreu del món, en col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona. A partir de l'eina construïda durant el 2007 que ens permet mantenir els lligams amb les ciutats participants de manera telemàtica i alhora posar a disposició de tothom els continguts i els indicadors que es recullen, durant el 2008 s'ha treballat en la recollida de dades i en l'elaboració d'un informe de situació que es presentarà el proper any.

Cercle de Comparació Intermunicipal de Biblioteques

La Diputació de Barcelona porta a terme des de l'any 2000 els Cercles de Comparació Intermunicipal. Es tracta d'un instrument que va més enllà de l'obtenció d'informació, permetent la participació dels responsables locals de diferents serveis en el procés de definició i validació dels indicadors, en l'anàlisi dels resultats, i la comparació entre els diferents municipis. Tot això possibilita el coneixement i la transferència de bones pràctiques i l'establiment d'accions de millora per part dels governs municipals.

S'han realitzat cercles sobre diversos serveis municipals, com per exemple les Escoles Bressol, la Policia Local, els Mercats, etc. L'Ajuntament de Barcelona hi va participar per primera vegada el 2007 a través del Cercle dedicat a Biblioteques.

Al taller es convida als tècnics de cultura i els directors de la biblioteca central dels municipis. En el cas de Barcelona als tècnics referents de biblioteques i als caps de serveis personals, així com les direccions de cada biblioteca de districte i alguns membres dels serveis centrals de Biblioteques de Barcelona.

El 2008 hi han participat 27 municipis de la província, a més de Barcelona, que donada les dimensions de la ciutat, ha treballat com si cada districte fos un municipi. Si l'any passat el conjunt de districtes de Barcelona van treballar en un mateix grup de treball, en l'edició del 2008 va participar en dos grups integrats també per representants de 15 ciutats de la província de més de 60.000 habitants.

Es treballa sobre 4 dimensions: Encàrrec polític / estratègic; Usuari / Client; Valors Organitzatius / Recursos Humans; Economia. Per a cada fase s'utilitza un conjunt d'indicadors comuns que determinen els punts forts i les oportunitats de millora de cada municipi / districte. L'anàlisi d'aquestes oportunitats de millora és la base de les sessions de treball del taller, i permeten dissenyar les accions de millora corresponents per aplicar a cadascuna de les biblioteques, que s'integraran en els plans d'acció de les biblioteques de cada districte per al proper any.

La valoració que s'ha fet de la participació en aquestes Cercles ha estat positiva, sobretot perquè permet fer l'anàlisi dels serveis bibliotecaris en sessions de treball on comparteixen una mateixa taula els responsables municipals de les biblioteques amb els directors d'aquests equipaments.

Les biblioteques a l'Òmnibus Municipal

Biblioteques de Barcelona participa en l'Òmnibus municipal, l'enquesta telefònica que realitza l'Ajuntament de Barcelona amb l'objectiu de conèixer l'opinió, l'ús i les propostes de millora de diferents serveis de la ciutat, amb 6 preguntes sobre biblioteques públiques que ens proporcionen diferents indicadors: sexe, nivell d'estudis, llengua, etc. Des del Març del 2002 s'han anat introduint algunes modificacions en les preguntes i la freqüència de la consulta, per tal d'obtenir-ne els resultats més eficients. Donat que el 2008 s'ha realitzat l'enquesta de Satisfacció d'Usuaris, només s'ha realitzat una consulta a través de l'Òmnibus el mes de desembre.

De les set qüestions que s'han plantejat, tres de les preguntes bàsiques es mantenen des del 2002, amb la finalitat de continuar la sèrie de resultats i veure l'evolució a llarg termini.

Fitxa tècnica de l'enquesta:

- Mostra: 1.000 entrevistes
- Univers: Població de Barcelona de 16 i més anys
- Metodologia: entrevista telefònica

Coneixement de les biblioteques

El 83,4% dels enquestats assegura que coneix alguna biblioteca pública de la ciutat. En relació a la darrera consulta del 2007, els entrevistats que coneixen alguna biblioteca augmenten gairebé 10 punts, assolint el nivell més alt de tota la sèrie.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Les coneixen	57,5	64,4	66,0	70,9	77,8	73,4	83,4
Increment	-	12,1%	2,5%	7,3%	9,7%	-5,6%	13,6%

Serveis utilitzats pels usuaris

Es confirmen les tendències d'usos d'anys anteriors, de manera que els dos serveis més utilitzats pels usuaris enquestats són el préstec de documents i la consulta a sala i presenten variacions poc significatives respecte el 2007. A distància els segueixen l'ús de la sala amb materials propis, la lectura de premsa, l'ús d'Internet i dels espais multimèdia, i la participació a activitats culturals.

	Préstec	Consulta	Estudi	Internet	Activitats culturals
2006	71,2	68,6	35,2	40,9	20,6
2007	72	68,5	29,8	41,6	19,35
2008	77,4	64,2	31	42,3	22,7

Els no usuaris: motius que addueixen per no anar a les biblioteques

Des del desembre del 2005 hem preguntat als enquestats que no són usuaris de les biblioteques els motius pels quals no hi van. Addueixen els motius següents:

	2006	2007	2008
Manca d'interès, no els agrada llegir	26,2	25,1	12,8
Manca de temps	23,7	25,7	25,8
Tenen llibres, en compren	20,4	17,4	22,9
Raons d'edat o salut	8,9	10,2	10,8
No les coneixen o els queden lluny	2,3	4,7	2,2
Fan servir Internet	5,6	4,2	4,2
Van a altres biblioteques	4,4	3,7	4
Altres	8,5	9	9

Cal destacar el descens les persones que manifesten que no els agrada llegir, que respecte el 2007 són quasi el 50% menys.

Enquesta de Satisfacció d'Usuaris de Biblioteques de Barcelona

Durant el primer semestre del 2008 es va realitzar l'enquesta de satisfacció dels usuaris a càrrec de l'Oficina d'Avaluació de Serveis de Qualitat i del Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona. Aquesta ha estat la segona edició de l'enquesta, i en la majoria dels temes tractats s'ha pogut obtenir dades de l'evolució dels resultats.

L'univers de l'estudi va ser la població de 14 i més anys amb carnet de la xarxa de biblioteques de la província de Barcelona que resideix o s'ha fet el carnet a alguna biblioteca de la ciutat.

El tipus de mostreig van ser 400 entrevistes per districte, fins un total de 4.000. Dins de cada districte es van fixar quotes per grups d'edat. Dins de cada grup els individus a entrevistar es van seleccionar de forma aleatòria. En l'agregació dels resultats dels 10 districtes es va ponderar en funció del nombre d'usuaris de biblioteques.

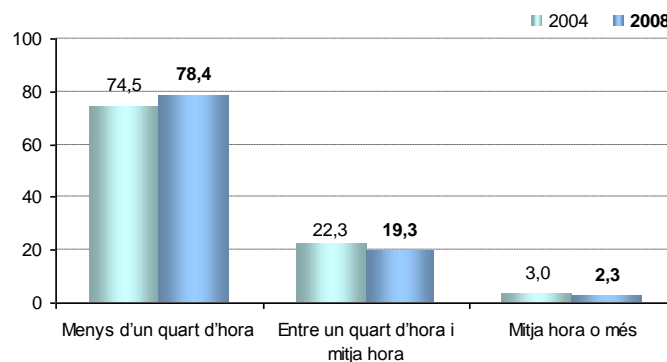
Aquesta enquesta ens és de gran utilitat a l'hora d'avaluar les Biblioteques de Barcelona i de planificar el seu futur. L'opinió dels usuaris és bàsica perquè ens allunya de la subjectivitat de qui està cada dia oferint el servei.

Pel que fa al perfil dels usuaris, s'obté que l'usuari mig és un adult d'entre 25 i 55 anys (el 65,1%), que treballa (60,6%) i amb un nivell d'estudis mig/alt (el 49% ha acabat estudis universitaris i el 42,4% secundaris).

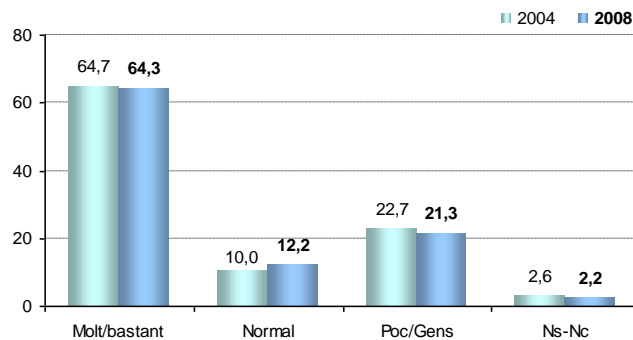
Pel que fa als fluxos d'usuaris de les biblioteques, s'ha pogut comprovar com es modifiquen a partir de la inauguració de nous equipaments:

- Ciutat Vella ha perdut usuaris del seu propi districte a favor de L'Eixample (nova biblioteca Sant Antoni - Oliver molt propera a la frontera entre districtes) i de Gràcia (nova biblioteca Jaume Fuster amb un clar paper de centralitat dins la ciutat).
- L'Eixample ha guanyat usuaris del seu propi districte: s'hi han inaugurat dues noves biblioteques: Sagrada Família i Sant Antoni-Joan Oliver.
- Sants-Montjuïc ha guanyat usuaris del propi districte, degut segurament al trasllat de la biblioteca Francesc Candel.
- A Les Corts ha augmentat el nombre d'usuaris que van a biblioteques de Sants-Montjuïc i de Gràcia.
- A Sarrià-Sant Gervasi s'ha notat molt la migració d'usuaris cap a Gràcia (la biblioteca Jaume Fuster és molt propera a la frontera entre districtes).
- Gràcia, també degut a la inauguració de Jaume Fuster, ha guanyat usuaris del seu propi districte que abans anaven a biblioteques d'Horta-Guinardó.
- Pel mateix motiu, part dels usuaris d'Horta-Guinardó ara es desplacen o bé a L'Eixample o bé a Gràcia, on ara hi ha biblioteques de districte properes geogràficament i amb horaris més amplis que la del propi districte.
- A Nou Barris hi ha usuaris que migren sobretot cap a biblioteques de L'Eixample i de Gràcia, amb centralitat urbana i ben comunicades.
- En el cas de Sant Andreu hi ha una redistribució d'usuaris força equilibrada entre tots els barris, amb més força cap a Gràcia.
- A Sant Martí es produeix una forta migració cap al districte de L'Eixample, deguda a la inauguració de Sagrada Família, propera a una de les fronteres del districte.

La mobilitat dels usuaris quan van a la biblioteca s'ha modificat molt poc, amb un lleuger augment de la bicicleta i el metro com a mitjà de transport. Pel que fa al temps emprat, cal destacar que augmenta el percentatge de persones que triguen menys d'un quart d'hora, conseqüència del creixement del nombre de biblioteques.

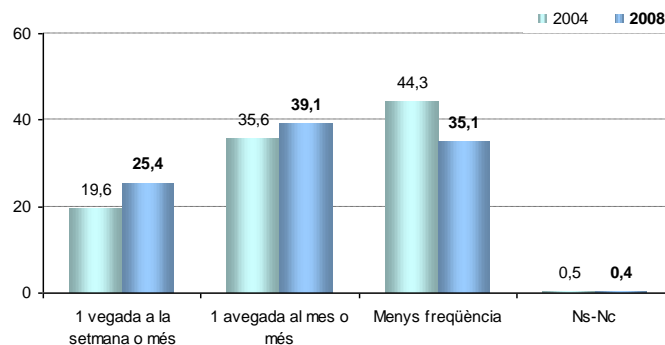

Pel que fa als horaris el grau de satisfacció dels horaris és elevat, i baixa el nombre de persones que hi anirien en horaris ara no disponibles. L'opinió sobre els nous horaris que voldrien demostren una resposta molt territorial, ja que la majoria ja s'ofereixen en alguna de les biblioteques de cada districte (matins, migdies, caps de setmana).

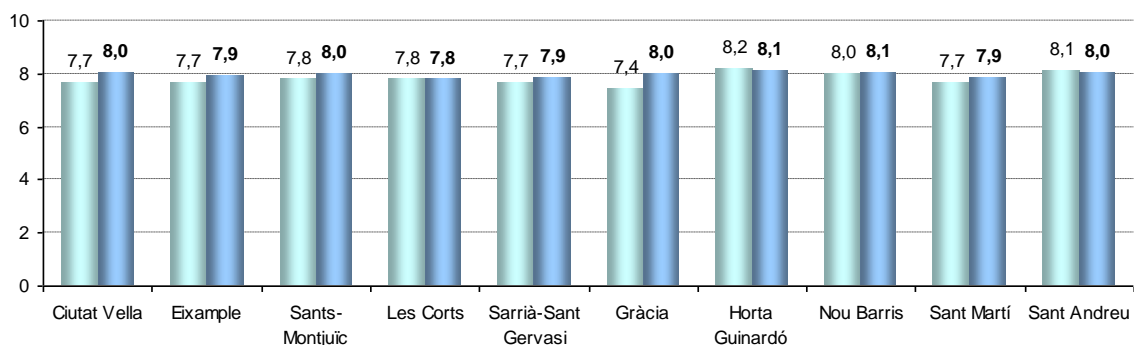
En els dos districtes on s'ha inaugurat la biblioteca de Districte, el nombre d'entrevistats que considera que l'horari és poc o gens adequat es redueix notablement (L'Eixample i Gràcia).

La biblioteca es confirma com un equipament bàsic integrat en la quotidianitat dels ciutadans: augmenta la freqüència d'ús i es confirma que no hi ha fluxos estacionals. Respecte el 2004, augmenten els usuaris de les biblioteques que hi van sobretot per motius relacionats amb l'oci, en detriment dels que ho fan per estudiar. Tenint en compte també el perfil dels usuaris, es trenca totalment el tòpic que a les biblioteques només s'hi va a estudiar.

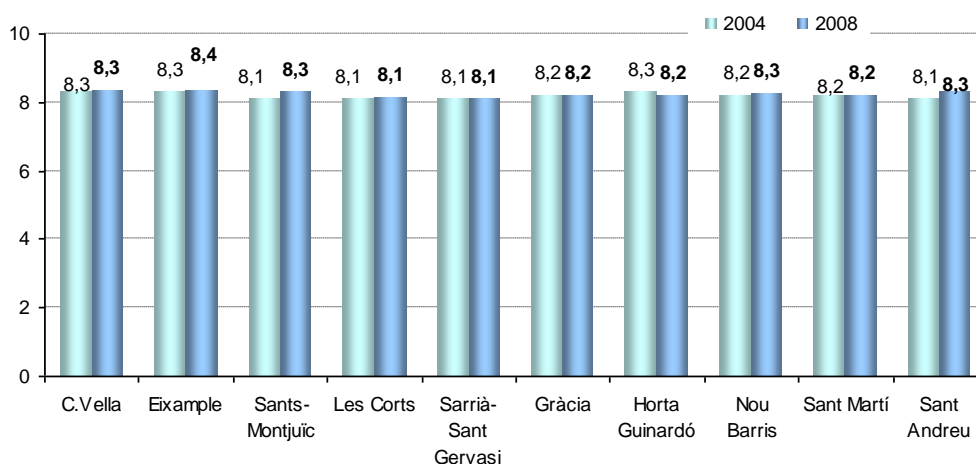
Es confirma la tendència de valorar de manera molt positiva el servei de biblioteca, passant del 7,8 del 2004 al 8 d'aquest any. Tenint en compte que la valoració ja és molt alta, aquesta puja de dues dècimes es valora molt positivament.

En els districtes amb un desplegament del mapa més avançat l'augment de la valoració és més notable.

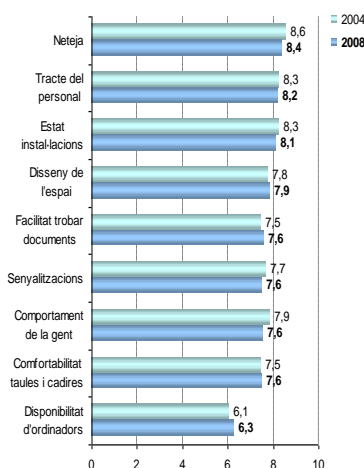
Pel que fa als usos que fan de la biblioteca, la cerca d'informació és el servei més usat entre els enquestats tot i que disminueix respecte el 2004 (cal tenir en compte el canvi d'hàbits en la cerca d'informació i també que el servei de préstec és el més usat el termes absoluts, i està valorat independentment). Respecte el 2004, estudiar i escoltar música disminueixen l'ús, i tots els altres serveis augmenten, de manera destacada els presencials que comporten un temps d'estada a la biblioteca més llarg: la lectura de llibres de la biblioteca i de premsa i revistes i l'assistència a activitats culturals.

El servei de préstec manté la seva bona consideració amb un 8,3 amb un lleuger augment respecte el 2004 (8,2). Una estabilitat que es confirma en quasi la totalitat dels districtes.

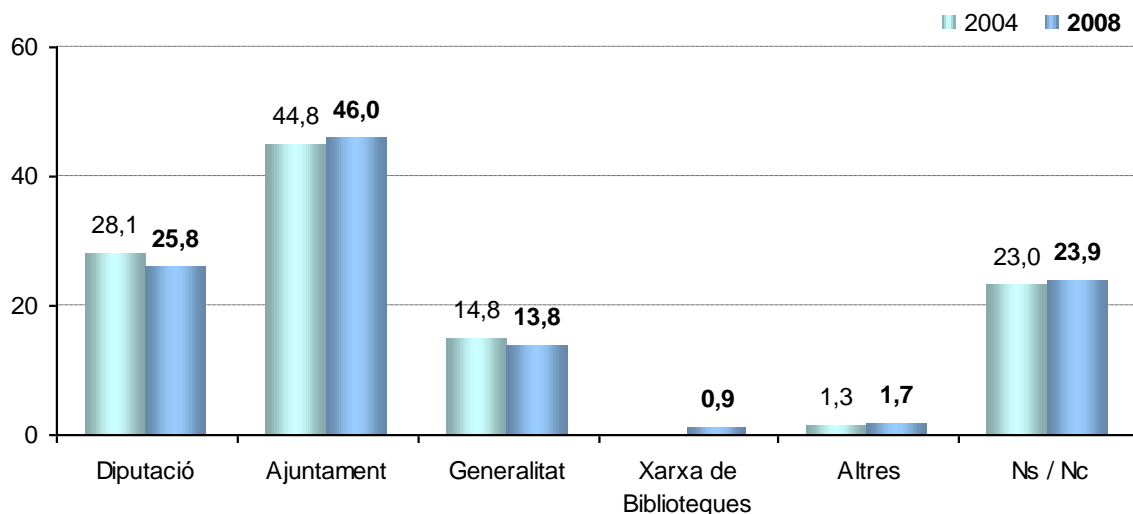

En termes absoluts el préstec de llibres és el servei més usat de la biblioteca, tot i que ha disminuït lleugerament respecte el 2004. Pel que fa a préstec de DVD i Vídeos ha augmentat notablement i en aquest sentit cal tenir en compte que en aquest període totes les biblioteques han incorporat les col·leccions bàsiques d'aquest tipus de fons. Com ja s'ha explicat en diversos capítols d'aquesta memòria, la disminució del préstec de CD es pot explicar amb el canvi de costums en l'accés a aquest fons. També cal destacar l'augment d'usos de les revistes, tot i que l'ús del préstec d'aquests materials és baix perquè normalment es a llegeix la pròpia biblioteca.

Les valoracions entre el 2004 i el 2008 de diversos aspectes de la biblioteca, més enllà dels propis serveis, han variat molt poc. Potser cal remarcar que tot i que nombre d'ordinadors disponibles ha augmentat aproximadament un 45% d'ençà el 2004, el servei continua essent l'últim en les valoracions.

Finalment, pel que fa al nivell de coneixement de la institució titular de les Biblioteques de Barcelona és força elevat, tenint en compte que el consorci que gestiona les Biblioteques de Barcelona està format per les dues institucions que tenen una resposta més elevada.

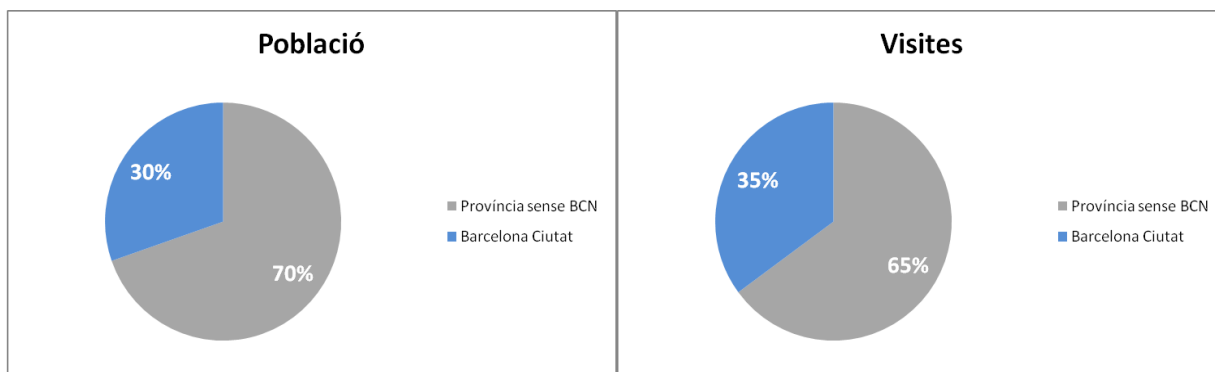

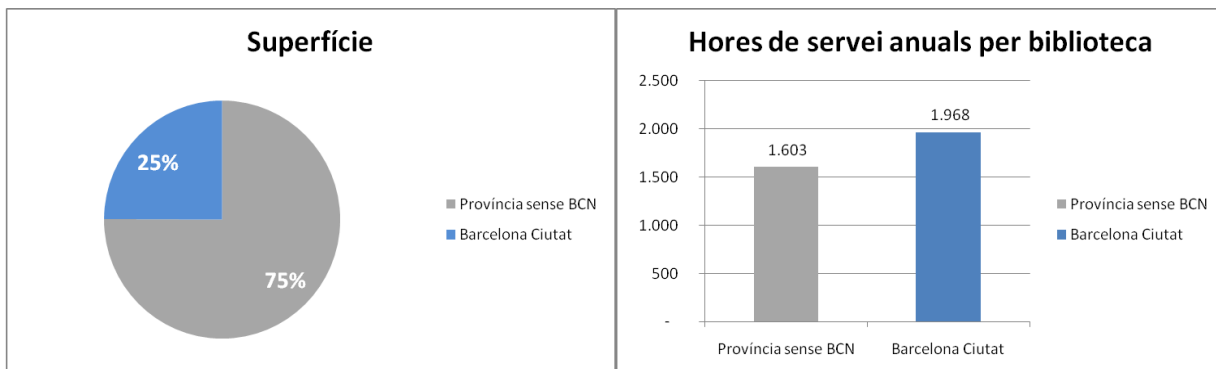
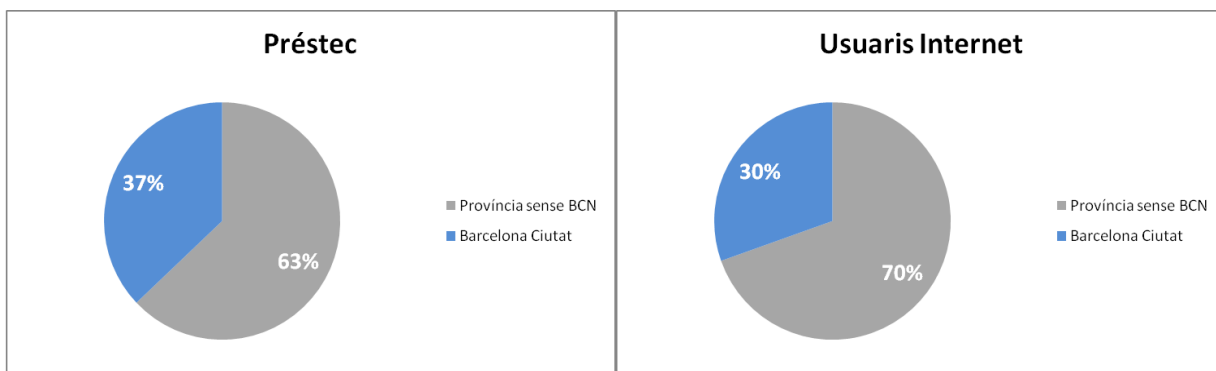
Les Biblioteques de Barcelona a la província

Un dels primers marcs de referència per a les Biblioteques de Barcelona és el territori més proper amb el qual, d'altra banda, forma xarxa a través de la Diputació de Barcelona.

Barcelona representa un 30 % de la població de la província, i a grans trets aquesta proporció es manté en els indicadors d'ús, encara que hi ha una tendència a estar per sobre de la proporció que li pertocaria en relació a la població, en el cas de les visites (5 punts més) i dels préstecs realitzats (7 punts més).

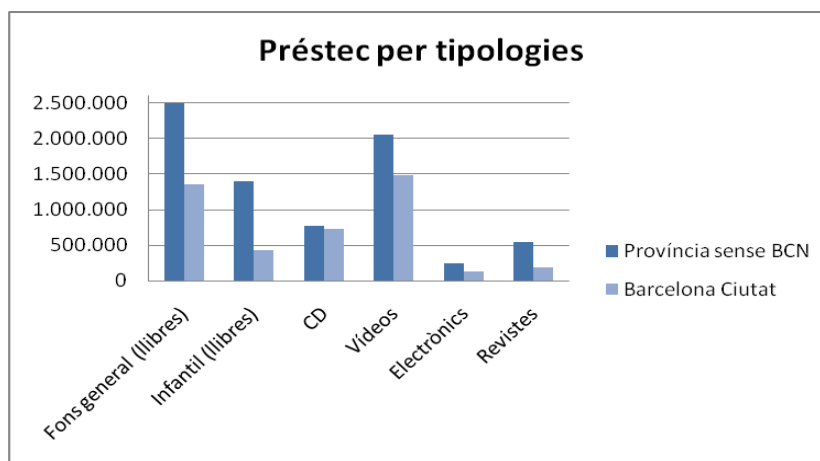
Pel que fa a nombre de biblioteques la ciutat de Barcelona representa un 16% del total d'equipaments de la província, i un 25% del metres quadrats de biblioteca pública a la província. Tot i que les biblioteques de la ciutat obren una mitjana d'hores anuals superior a la de la resta de biblioteques de la província (un 23% més), la densificació de les biblioteques de la ciutat és superior que a la resta del territori de la província.

	Població	Nombre biblioteques	Usuaris	Usuaris préstec	Préstec	Usuaris Internet
Província sense BCN	3.737.403	162	10.639.267	2.568.030	7.358.941	1.535.554
Barcelona Ciutat	1.628.090	32	5.756.946	1.433.102	4.336.236	672.020
	30%	16%	35%	36%	37%	30%

Si analitzem amb una mica més de detall les dades d'ús, en el desgloss per tipologies del préstec de documents, Barcelona presenta un percentatge més elevat respecte aquest 30% corresponent a la proporció de la població en el préstec del fons general, però sobretot en el de CD (49%) o el de Vídeos (42%). Cal fer notar també el 24% en el préstec de fons infantil

	Préstec						
	Fons general (llibres)	Infantil (llibres)	CD	Vídeos	Electrònics	Revistes	Altres
Província sense BCN	2.504.124	1.393.624	767.678	2.057.286	237.273	544.652	26.178
Barcelona Ciutat	1.362.193	432.936	730.740	1.487.654	132.439	179.533	10.741
% respecte Província	35	24	49	42	36	25	29

SUMARI

Les biblioteques de Barcelona l'any 2008. 10 anys del Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010	3
Estat d'Execució del Pla de Biblioteques de Barcelona 1998-2010	5
Intervencions sobre els equipaments	5
Horaris d'obertura de les biblioteques	6
La col·lecció documental	6
Les visites	7
Inversió realitzada	8
Implementació de Serveis	9
Les noves biblioteques	9
Biblioteca Horta-Can Mariner	9
Biblioteca Les Roquetes	10
Biblioteca Barceloneta-La Fraternitat	10
Altres intervencions en curs	10
Biblioteca Central Urbana	12
Horaris d'obertura	12
Hores de servei anuals	13
Hores de servei setmanals	12
Les biblioteques de Barcelona	15
Les biblioteques de Ciutat Vella	16
Les biblioteques de L'Eixample	17
Les biblioteques de Sants - Montjuïc	18
Les biblioteques de Les Corts	19
Les biblioteques de Sarrià - Sant Gervasi	20
Les biblioteques de Gràcia	21
Les biblioteques d'Horta - Guinardó	22
Les biblioteques de Nou Barris	23
Les biblioteques de Sant Andreu	24
Les biblioteques de Sant Martí	25
Usos i serveis	27
Els inscrits	27
Les visites	28
Visites escolars i de grups de professionals	29
El préstec de documents	29
Servei de préstec i lectura a domicili	30
Tipologia dels usuaris de préstec	30
Tipologia dels documents en préstec	31
Préstec interbibliotecari	32
Evolució de visites i préstecs	33
Internet i Espais Multimèdia	33
Espais Multimèdia	34
Sales d'Estudi Nocturnes	35
Bibiloplatges	36
La col·lecció documental	37
Adquisició de nous fons	39
Diaris del món	40
Recursos electrònics	40
L'especialització dels fons de les biblioteques	41
Els més prestats del 2008 a la Xarxa de la província	41
Els programes de difusió de la lectura	42
Programa infantil: Lletra Petita	43

Programa d'adults: L'Aventura de Llegir	43
T'Interessa	43
Vine a fer un cafè amb...	44
El valor de la paraula	44
Clubs de lectura	44
Col·laboració en programes de la ciutat	45
La gestió de les biblioteques	47
El Consorci de Biblioteques de Barcelona	47
La Comissió Executiva	47
El Consell General	48
La Comissió de Lectura Pública	48
Estructura Organitzativa	49
La gestió de les Biblioteques de Barcelona	49
Despesa	50
Recursos Humans	51
Plantilla	51
Pla de pensions	51
Formació	52
Convenis de pràctiques i Plans d'ocupació	52
Seguiment dels suggeriments i/o queixes	53
Participació en processos d'avaluació	54
Anàlisi d'indicadors	54
Projecte Tibidabo	54
Cercle de Comparació Intermunicipal de Biblioteques	55
Les biblioteques a l'Òmnibus Municipal	55
Enquesta de Satisfacció d'Usuaris de Biblioteques de Barcelona	56
Les Biblioteques de Barcelona a la província	60
Sumari	63

Biblioteques de Barcelona

La Rambla, 99
08002 – Barcelona

Tel: 933161242 Fax: 933161240

Biblios@bcn.cat
www.bcn.cat/biblioteques

Biblioteques de Barcelona